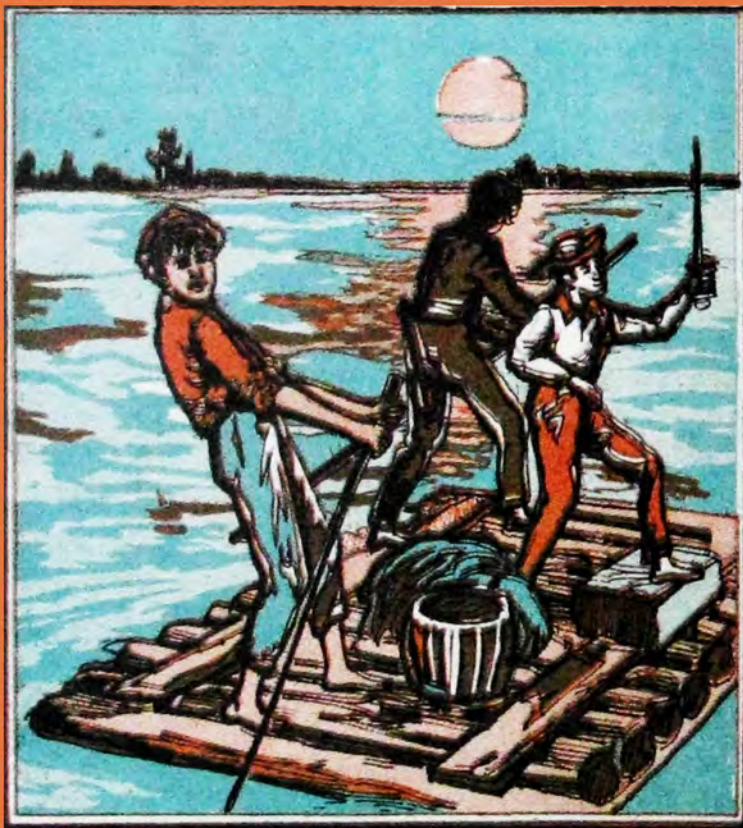

ଚମ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟାର ଦୁଃସାହସିକ କାହାଣୀ

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ଟମ୍ ସାୟାର୍‌ର ଦୁଃସାହସିକ କାହାଣୀ

[ମାର୍କ ଟ୍ରେବ୍‌ଲ୍‌ସ୍ ଦ୍ଵାରା ଲିଖିତ The Adventures of Tom Sawyer
ବହିର ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତର]

ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାପାତ୍ର

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ୧୯୮୮

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର

ବିଦ୍ୟାପୁରୀ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ ୭୫୩୦୦୨

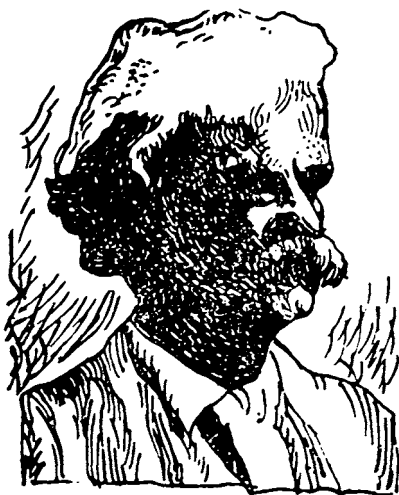
ମୁଦ୍ରଣ

ରୋସ୍ତାମୀ ପ୍ରେସ୍

ଆଲମଗୁର ବଜାର, କଟକ ୭୫୩୦୦୨

ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୮-୦୦

ଉପନ୍ୟାସ

ଉପନ୍ୟାସ ଶତାବ୍ଦୀର
ଲେକ୍ଚରୀୟ ଆମେରିକୀୟ
ଲେଖକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ମାର୍କ ଟ୍ରେନ୍ ଅନ୍ୟତମ ।
ଏକ ଦରିଦ୍ର ପରିବାରରେ
ସେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ତେରବର୍ଷ ବୟସରେ
ମାର୍କ ଟ୍ରେନ୍‌ଙ୍କୁ ପୋଥିରେ
ତୋର ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।
ସ୍କୁଲରୁ ବିଦ୍ୟା ନେବା-
ପରେ ସେ କିଛିଦିନ

ପାଇଁ ଜଣେ ମୁଦ୍ରାକର ରୂପେ କାମ କଲେ । ସେହି ସମୟରେ ହାତରେ
କାମ ନ ଥିବା ବେଳେ ସେ ଛାନ୍ଦାସ୍ତ୍ର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପାଇଁ ଗଳ୍ପ ରଚନା
କରୁଥିଲେ । କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ମିସିସିପି ନଦୀରେ ଯାତାୟାତ
କରୁଥିବା କୌଣସି ଏକ ନୌକାରେ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କଲେ । ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ
ଲିଖିତ ପାଠ-ପାଠୀମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ସାମାଜିକ ହୋଇଥିଲା
ଏହିଠାରେ । ମିସିସିପି ନଦୀର ଜଳଯାନ୍ତ୍ରକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ
ଗଳ୍ପ ରଚିତ ।

ତାଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ‘ଟମ୍ ସପ୍ଟାର୍‌ର ଦୁଃସାହସିକତା’
ପୁସ୍ତକଟି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ । ଦୟାଶୀଳା ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ପାଖରେ ରହି
ମାତୃହୀନ ଟମ୍ ସପ୍ଟାର୍‌ର ବାଳକବନ କିପରି ଭାବରେ ଅତିବାହିତ
ହୋଇଥିଲା ଏଥିରେ ସେହିକଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
କିଣ୍ଟିତଭାବେ ଆନନ୍ଦ ଦେବ ।

ଏଇ ପିଲାଟିର ନାମ ଟମ୍ ସୟାବ୍

“ଟମ୍!”

କିଛି ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

“ଟମ୍!”

କିଛି ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

“ଟୋକାଟା ଆଉ କେଉଁଆଡ଼େ ଗଲା?” ପୋଲି ମାଉସୀ ମନେ ମନେ ଭାବିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । “ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏଇଠାରେ କେଉଁଠି ଥିବ ।”

ଦରଜା ପାଖକୁ ଗଲେ । ବାହାରେ ଥିବା ଫୁଲ ବଗିଚାକୁ ଚାହିଁଲେ । ବଡ଼ପାଟିରେ ପୁଣି ଡାକିଲେ, “ଟମ୍! ଟମ୍!” ତଥାପି କୌଣସି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ବୁଢ଼ା ଚନ୍ଦ୍ରତାବସ୍ତ୍ରାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ପଛପଟୁ କ’ଣ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କ କାନରେ ବାଜିଲା । ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଆଖି ଫେରାଇ ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ । ଆଲମାର ପାଖ ଦରଜା ନିକଟରେ ଟମ୍ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ ନିଦ୍ରାବସ୍ଥାରେ । ମୁହଁ ଚାରିପଟେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପ୍ରକାର ମୋରବା ଲାଗିଥାଏ !

ଗାଗରେ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ସଫାଜ ଜଳ ଉଠିଲା । ଚଢ଼ାର କରି ପଚାରିଲେ, “କ’ଣ କରୁଥିଲୁ?” ଟମ୍ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲା । ପୋଲି ମାଉସୀ କହିଲେ, “ତୁ ପୁଣି ସେଇ ମୋରବା ଚୋରି କରି

ଖାଇଲୁ । ତୋତେ ସେହି ଆଲମାରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର କହିଛି କି ନାହିଁ ? ମୋ ବାଡ଼ କୁଆଡ଼େ ରହିଲା ?” ପୋଲି ମାଉସୀ ବାଡ଼ଟି ଉପରକୁ ଟେକିଲେ । ଟମ୍କୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପିଟିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ଏହିପରି ସମୟରେ ଟମ୍ ପାଟି କରି କହିଲା, “ମାଉସୀ, ମାଉସୀ ପଛକୁ ବୁଲିଲ ।”

ପୋଲି ମାଉସୀ ପଛକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲେ । ଟମ୍କୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ମିଳିଗଲା । ଆଖିପିଛୁଳାକେ ସେ ଘର ଭିତରୁ ଧାଇଁ ପଳାଇଲା । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ବାଡ଼ ଡେଇଁ ପଳାଇଲା ବହୁତ ଦୂରକୁ !

ମନକୁ ଭାରି ଆସିଲେ ବି ପୋଲି ମାଉସୀ ନ ହସି ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ପିଲାଟା ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି । ତଥାପି କାହିଁକି କେଜାଣି ପିଲାଟି ପାଇଁ ମୋ ଅନ୍ତରରେ ସ୍ନେହ ଧୂର ରହିଛି । ବିଚାର ମାତୃହୀନ ପିଲାଟିର ମୁହଁକୁ ବୁଝିଲେ ହୃଦୟ ବାହୁନି ଉଠେ । ଭଉଣୀର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାହାର ପିଲାଟିକୁ ମୁଁ ଦେଖିବିନି ତ ଦେଖିବି କିଏ । ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଆଉଁ ଆଉଁ ସେ କଣ ନିରାଶ୍ରୟଭାବେ ବୁଲିବ ? ମୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ତାହାର ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହାକୁ ଆଦାତ କରିବାକୁ ମୁଁ କେବେହେଲେ ଲଜ୍ଜା କରେନି ! ତଥାପି ତାହା ପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ଶାସ୍ତ୍ରର ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହା ନ ହେଲେ ସେ ହିମଶେ ଦୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଅଳସୁଆ ହୋଇଯିବ । ହଁ, ମୋତେ ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ଟାଣୁଆ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ !” ପୋଲି ମାଉସୀ ଘର୍ବଶ୍ୱାସ ଛୁଡ଼ିଲେ । “ମୋରବା ଚୋର ପାଇଁ ତାକୁ ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଶାସ୍ତି ଦେବି କିପରି ? ହଁ ମନେ ପଡ଼ିଲା । କାଲି ଗନବାର । ଗନବାର ଦିନ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥାଏ । ସେହି ଦିନଟା ପିଲାମାନଙ୍କର ଛୁଟିଦିନ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଟମ୍କୁ କେଉଁଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ଛାଡ଼ିବି ନାହିଁ ।

ଶନିବାର ଦିନ ତା ହାତରେ କାମ କରାଇବ । ତାହା କଲେ ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇବାଭଳି ମନେ କରିବ ।”

ସେଦିନ ଉପରଓଳ ଟମ୍ ସ୍କୁଲରୁ ପଳାଇଲା । ତାକୁ ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଆ ଲାଗୁଥାଏ । ଗୁରୁପାଖର ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟ ତାକୁ ପାଗଳା କରି ପକାଉଥାଏ । ତାହାର ଜଣେ ବଡ଼ ସାଙ୍ଗର ନାମ ଥାଏ ଇନ୍ଦ୍ର-ହାତପାର୍ । ଦିହୈଯାକ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ବଣକୁ ଗଲେ । ବଣ ଭିତରେ ଖେଳ-କ୍ରୀଡ଼ା କର ଆନନ୍ଦରେ ସମୟ କଟାଇଲେ । ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରକୁ ଫେରୁ ଫେରୁ ଟମ୍‌ର ବିଳମ୍ବ ହୋଇଗଲା । ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ତାହାର ମାଉସୀ ଏବଂ ଭାଇ ସିଦ୍ଧ ଖାଇବାକୁ ବସିଛନ୍ତି । ତାହାର ମାଉସୀଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା ଟମ୍ ଯେପରି ସେଦିନ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ନାହିଁ । ମନର ସନ୍ଦେହ ଲୁଚୁଛୁରଖି ସେ ତାହାକୁ କେତେଗୁଡ଼ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜି ସ୍କୁଲରେ ଖୁବ୍ ଗରମ ହେଉଥିବ । କ’ଣ କହୁଛୁ ଟମ୍?”

“ହଁ, ମାଉସୀ ! ତୁମେ ଯାହା କହୁଛ ମତ କଥା । ସ୍କୁଲରେ ଆଜି ଖୁବ୍ ଗରମ ।”

“ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବଡ଼ ଇଚ୍ଛା ହୋଇଥିବ ମୁଁ କଣ ମିଛ କହୁଛି ?”

“ମାଉସୀ, ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ମୋର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନ ଥିଲା ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ମୋ ପାଖକୁ ଆସିଲୁ । ତୋ କଲରୁଟା ଦେଖେ ।”

ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ଏପରି କହିବାର କାରଣ ଥିଲା । ସେ ଟମ୍‌ର କଲରୁଟିକୁ ସାର୍ଟ ସହିତ ସିଲାଇ କରି ଦେଉଥିଲେ । ତାହାହେଲେ ସେ ସାର୍ଟଟି କାଢ଼ି ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ

ପହଁରିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପୋଲି ମାଉସୀ ଟମ୍ କଲରଟିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପସା ପସା କରି ଦେଖିଲେ । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଠରୁ କଲରର ସିଲିକା ଫିଟି ଯାଇ ନ ଥାଏ ।

ଖୁସି ହୋଇ ମାଉସୀ କହିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକ୍ ରୂପେ ଜାଣିଲି ଯେ ତୁ ପହଁରିବାକୁ ଯାଇ ନାହିଁ । ଟମ୍, ତୁ ବେଶ୍ ଭଲ ପିଲା ।”

ସିଦ୍ଧ କହିଲା, “ପୋଲି ମାଉସୀ, ମୁଁ ଦେଖିଛି, ତୁମେ ଧଳା-ସୂତାରେ କଲର୍ ସିଲିକା କରିଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ସିଲିକାକୁ ଦେଖ । ସେଠାରେ ଆଉ ଧଳାସୂତା ଅଛି କି ? ତା ବଦଳରେ ସେଠାରେ ଲାଗିଛି କଳା ସୂତା ।”

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଡାଆଁମାରି ଟମ୍ ଦୌଡ଼ିଲା ବାହାରକୁ । ରାଗରେ ତାହାର ସବାଙ୍ଗ ଲାଲ ହୋଇଗଲା ଘଡ଼କ ଭିତରେ । ଚିତ୍କାର କରି ତାହାର ଭାଇକୁ କହିଲା, “ଜାଣିରଖ, ଏଥିପାଇଁ ତୋ ସହିତ ମୋର ଲଢ଼େଇ ହେବ ।”

ହଠାତ୍ ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିବାର ଦେଖିଲା । ତା ପୂର୍ବରୁ ସେ କେବେହେଲେ ସେହି ପିଲାକୁ ଗାଁରେ ଦେଖି ନ ଥିଲା । ବଢ଼ିଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଥାଏ । ପାଦରେ ହଳେ ସୁନ୍ଦର ଯୋଡ଼ା ମାଡ଼ିଥାଏ । ରବିବାର ବ୍ୟଗ୍ରତ ଅନ୍ୟଦିନମାନଙ୍କରେ ଟମ୍ ଯୋଡ଼ା ମାଡ଼ି ନାହିଁ । ପିଲାଟିକୁ ଦେଖି ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

କହିଲା, “ମୁଁ ତତେ ଧକା ମାରି ତଳେ ପକାଇଦେଇ ପାରିବି ।”

“ତେଣୁ କର !”

“ଛାକିଲେ ଘଡ଼କ ଭିତରେ ତୋତେ ତଳେ କରୁଡ଼ି ଦେଇ ପାରିବି ।”

“ତାହା ତୁ କେବେହେଲେ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ଜୋର୍ ଦେଇ କହୁଛି ଯେ ମୁଁ ପାରିବି ।”

କିଛି ସମୟ ଗଲା । ଦୁହେଁଯାକ ଜୋରରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରୁଥାନ୍ତି ।
ମାରବତା ଶକ୍ତି ଟମ୍ ପରୁରିଲା, “ତୋର ନାମ କ’ଣ ?”

“କାହିଁକି ? ମୁଁ କହିବି ନାହିଁ ।”

“ତୋତେ କରୁଛି ତଳେ ପକାଇବାକୁ ମୋତେ ଦୁଇଟିଯାକ
ହାତ ଲଗାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।”

“ଥରେ ତେଷ୍ଟା କରି ଦେଖ । ‘ପାରିବି, ପାରିବି’ ବୋଲି
ମୁହଁରେ ତ ବହୁତଥର କହିଲୁଣି । ଖାଲି ମୁହଁରେ କହିଦେଲେ
କାମ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁ ପାରିବୁ ନି । ତୁ ବଡ଼
ଡରକୁଳା ।”

“କିଏ ଡରକୁଳା ?”

“ତୁ ।”

“ମୁଁ କେବେହେଲେ କାହାକୁ ଡରେ ନାହିଁ ।”

“ତୁ ଯେତେ କହିଲେ ବି ମୁଁ କେବେହେଲେ ମାନିବି ।”

ରାଗରେ ଡମା ଡମା ଆଖି କାଢ଼ି ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଚାହିଁଲେ ।
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ରୁହଁ ରୁହଁ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦର ସଂଘର୍ଷ ହେଲା । କିଛି ସମୟ ଧରି
ସେମାନେ ଠେଲଠେଲରେ ଲାଗିଗଲେ । ତା’ପରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ
ସେମାନେ ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ । ନିଜର
ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଧୂଳିରେ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ଗାର ଟାଣି ଟମ୍
କହିଲା, “ଏଇ ଗାର ଡେଇଁ ଯେବେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଆସୁ ତାହା-
ହେଲେ ତୋ ସହିତ ମୋର ଲଢ଼େଇ ସୁନାଶ୍ଚିତ ବୋଲି ଜାଣିରଖ ।”
ତା କଥାକୁ ଡଳେହେଲେ ଖାଡ଼ିର୍ ନ କରି ପିଲଟି ଗାର ଡେଇଁ

ଆଗେଗଲ ଟମ୍ ଆଡ଼କୁ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଲଢ଼େଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ବଧା, ଗୋଇଁଠା ଓ ରମ୍ପାଡ଼ାର
ଏକ ଲେମ୍ବୁର ଗାଈ କାଣ୍ଡ ଚାଲିଲା କିଛି ସମୟ ପର । ଦୁହେଁଯାକ
ଭୂମିରେ ଗଡ଼ାଗଡ଼ା ହେବାରେ ଲାଗିଲେ । ଉଭୟଙ୍କର ପିନ୍ଧିବା ଲୁଗା

ଚାରିଗଲା । ଧୂଳିରେ ଅସନା ହୋଇଗଲା । ଝର ଝର ହୋଇ
ଉଭୟଙ୍କର ନାକରୁ ଝରିଲା ଲହୁ । ଟମ୍ ଜୋର୍ ବେଶୀ ହେଲା ।
ଗେଡ଼ରେ ଅନ୍ୟ ପିଲଟି ଉପରେ ମାଡ଼ିବସି ଚାଲିଲା, “ସାଥୀ
ମୁହଁରେ କହିଥିଲା ମୋକଥା କାମରେ କଲ କି ନାହିଁ ?”

ପିଲଟି କହି କହିଲା ନାହିଁ । ଛୁଡ଼ା ହେବା ପାଇଁ ଖବ୍ ତେଣୁ
କରୁଥାଏ । ଟମ୍ ତାକୁ ପୁଣି ଧକାଏ ମାରିଲା । ଚଢ଼ାର କରି ପିଲଟି
କହିଲା, ଅଥେଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ଏଥର ମୋତେ ଛୁଡ଼ ଦେ ।” ଟମ୍
ଆଉ ବାଧା ଦେଲା ନାହିଁ । ପିଲଟି ଉଠି ଛୁଡ଼ା ହେଲା ଏବଂ ଧୀରେ
ଧୀରେ ପାଦ ପକାଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା । ଗୋଟିଏ ଦାଉରେ
ରୁମାଲଟିଏ ଧରି ନାକ ଉପରେ ଯାକ ରଖିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଦାଉ
ଲଗାଇ ଲୁଗା ଉପରୁ ଧଳି ଝାଡ଼ି ଦେଉଥାଏ । ଟମ୍ ଛୁଡ଼ାହୋଇ

ସବୁ ଦେଖୁଥାଏ; ଆଉ କରି କରି ହୋଇ ହସିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ପରଜୟ ସାଙ୍ଗକୁ ଟମ୍ ଅଛନ୍ତାସ୍ୟ ଅନ୍ୟ ପିଲାଟିକୁ ବଡ଼ ବାଧୁ । ତଳୁ ଟେଲାଟାଏ ଡ଼ାକ ଶୁଣି ଜୋରରେ ଫିଙ୍ଗିଲ ଟମ୍ ଆଡ଼କୁ । ଟମ୍ ଛୁଡ଼ିବାର ପିଲ ନୁହେଁ । ତାକୁ ଧରିବା ଲାଗି ଆଖିବୁଜି ଦେଇଲ । କିନ୍ତୁ ଧରି ପାରିଲ ନାହିଁ । ପିଲାଟି ତାହାର ଭର ଭିତରକୁ ପଳାଇଗଲା ।

ଟମ୍ ସେଇ ଭରର ବାହାରପଟେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ପିଲାଟିର ମାଆ ଭର ଭିତରୁ ବାହାର ଟମ୍‌କୁ ଶୁଣି ବରକ୍ର ହେଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ଚାଲିଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ ।

ଟମ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭରକୁ ଫେରିଲା । ତାହାର ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପୋଲି ମାଉସୀ ଗୁରୁରେ ଜଳିଗଲେ । କହିଲେ, “ବାରମ୍ବାର ମନାକଲେ ବି ପୁଣି ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ମାଲୁଣ । ଏଥର ଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇ ତୋତେ ଛୁଡ଼ିବି ନାହିଁ । କାଲି ତୋତେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାଲି ତୋତେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଛୁଡ଼ିବି ନାହିଁ । ଖେଳିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ତୋତେ ସୁବିଧା ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।”

ଟମ୍ କିପରି ପଟା ବାଡ଼ରେ ବୁନ ଦେଲା

ପରଦିନ ଥାଏ ଶନିବାର । ସେଦିନ ସ୍କୁଲ ନ ଥାଏ । ଲଗାମ-ଛଡ଼ା ହୋଇ ଗାଁର ପିଲାସାକ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଭୂର ବୁଲୁଥାନ୍ତି ଏଣେତେଣେ । ଦିନଟା ଶୁଣି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାଏ । ଆକାଶରେ ମେଘ ନ ଥାଏ । ସୁନ୍ଦର ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣରେ ଚାରିଆଡ଼ ଝଟୁଥାଏ ।

ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ମଧୁର କଲରବରେ ଏବଂ ବୃକ୍ଷଲତାମାନଙ୍କର ଅଗଣିତ ପୁଷ୍ପରାସି ଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତେ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥାଆନ୍ତି । ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ମଜା କରିବାକୁ କାହାର ବା ଇଚ୍ଛା ନ ହେବ ! ଦଳ, ଦଳ ପିଲାଙ୍କୁ ଆଖିଆଗରେ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି ପହଁରିବାକୁ ଯିବାଲାଗି ଟମ୍ ଖୁବ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଯିବ କିପରି ? ତେଣେ ପୋଲ ମାଉସୀ ଯେ ତା ଉପରେ କଡ଼ା ନଜର ରଖିଛନ୍ତି ।

ଘର ଭିତରୁ ବାହାର ପଦାକୁ ଆସିଲା ଟମ୍ । ମୁହଁଟା ମଉଲି ଯାଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଧରିଥାଏ ଖଣ୍ଡେ ଲମ୍ବା ବ୍ରୁସ୍ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଧରିଥାଏ ଗୋଟିଏ ବାଲ୍‌ଟି । ତା ଭିତରେ ଥାଏ ପୁରା ବାଲ୍‌ଟିଏ ରୁନପାଣି । ମାଉସୀ ପଟାବାଡ଼ରେ ରୁନ ଦେବାପାଇଁ ତାକୁ ବରଦ କରୁଥାନ୍ତି ! ବାଡ଼ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲା ଟମ୍ । ତାହାର ମୁହଁଟା ଝାଉଁଳିଗଲା ଆଦୂର ବେଣୀ । “ଇସ୍, ବାଡ଼ଟା କେତେ ଉଚ୍ଚ ! ଲମ୍ବାରେ ବି କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ !” ଟମ୍ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କିପରି ରୁନଦିଆ କାମ ସାରିବ ସେ କଥା ସେ ଭାବି ପାରିଲାନି । ରୁନପାଣିରେ ବ୍ରୁସ୍‌ଟି ବୁଡ଼ାଇଲା । ତା ପରେ ବ୍ରୁସ୍ ନେଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଟା ଉପରେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଭଲ ଭାବରେ ରୁନ ଧରୁ ନ ଥାଏ । ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ସେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଅସହାୟ ମନେକଲା । ଲଥ୍‌କିନା ବସିପଡ଼ି ସେ ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ଛୁଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଏହିପରି ସମୟରେ ଟମ୍ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା ଜମ୍ । କେବେ କେମିତି ଘରେ ଜଞ୍ଜାଳିଆ କାମ ପଡ଼ିଲେ ଜମ୍, ମାଉସୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ପାଣି ପମ୍ପରୁ କିଛି ପାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ ସେ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବାଲ୍‌ଟି ଧରି ଯାଉଥାଏ । ଟମ୍ ଭାବିଲା, “ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗ

ପିଲାମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ସେଇ ପମ୍ ପାଖରେ ଥିବେ । ପମ୍ ରୁ ପାଣି ଆଣିବା ଅବଶ୍ୟ କଷ୍ଟକର କାମ । କିନ୍ତୁ ତୁନ ଦେବାଠାରୁ ଏ କାମ ନିଶ୍ଚୟ ସହଜ ।” ଏହାଶ୍ରବଣ ସେ ଜମ୍ କୁ ଡାକିଲା । କହିଲା, “ଜମ୍, ମୋ ହାତକୁ ବାଲ୍‌ଟିଟା ଦେ । ମୁଁ ପମ୍ ରୁ ପାଣି ଆଣି ଦେଉଛି । ତୁ ଏଇ ବାଡ଼ରେ ତୁନ ଲଗାଉଥା ।” ଜମ୍ କହିଲା, “ନା, ନା, ମୁଁ ସେ କାମ କରିବି ନାହିଁ । ତୋତେ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ ନ କରିବାକୁ ବୁଢ଼ୀ ନିଷେଧ କରିଛନ୍ତି । ତୋତେ ନିଜ ହାତରେ ସେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

“ଦେଖ ଜମ୍, ତୁ ଯେବେ ବାଲ୍‌ଟିଟା ମୋ ହାତକୁ ଦେଇ ମୋ ପାଇଁ ଏଇ ତୁନ କାମଟା କରିଦେବୁ ତାହାହେଲେ ତୋତେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ିଆ ଗୋଲ ଦେବି ।”

“ଗୋଲ ! କେମିତିକି ଗୋଲ ମୋତେ ଦେଖାଇଲୁ !”

ଟମ୍ ଗୋଲଟି ବାହାର କରି ହାତରେ ଧରିଥାଏ । ଜମ୍ ଗୋଲଟି ଦେଖିଲା । ଖୁସି ହେଲା । ବାଲ୍‌ଟିଟି ତଳେ ରଖି ଜମ୍ ହାତରୁ ଗୋଲଟି ନେଲା । ପୋଲି ମାଉସୀ ନିକଟରେ ରହି ତାହାର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।

ପାଦରୁ ଜୋତା କାଢ଼ି ସେ ଜମ୍ କୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ମାଡ଼ ଦେଲେ । ଅଗୁନକ ଭାବରେ ମାଡ଼ଖାଇ ଜମ୍ ତମକ ପଡ଼ିଲା । ତଳୁ ବାଲ୍‌ଟି ଉଠାଇ ପମ୍ କୁ ଯାଇଥିବା ରାସ୍ତାରେ ଦୌଡ଼ିଲା । ବୁଧ୍ ଉଠାଇ ଟମ୍ ଦ୍ରୁତଗତିରେ କାମରେ ଲାଗିଲା । ପୋଲି ମାଉସୀ ଭର ଭିତରକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ଟମ୍ କାମ ବନ୍ଦ କଲା । ପୁଣି ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସିଗଲା । ପକେଟ୍ ଭିତରେ ଯେତେ ଯାହା ଜନିଷ ଥିଲା ସବୁଯାକ ବାହାର କଲା । ଜନିଷ ଭିତରେ ଥାଏ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୋଲ, କେତେଖଣ୍ଡ

ସୁତା ଏବଂ ଦୁଇଟା କି ତିନିଟା ଉଠା ଖେଳନା । ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, “ଏଇମାସ ଜନଷ ପାଇଁ କେହି କେବେ ଚୁନ ଦେବା କାମ କରିବାକୁ ରାଜି ହେବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ସେ ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ତାକୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉପାୟ ମିଳିଗଲା ।

ବ୍ରହ୍ମ ଧରି ସେ ପୁଣି କାମରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲା । ବେନ୍ ବେଜର୍ସକୁ ରାସ୍ତାରେ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲା । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଦେଖିବା ପରି ଛଳନା କଲା । ମନ-ପ୍ରାଣ ଲଗାଇ କାମ କରିବାରେ ଅଭିନୟ କରୁଥାଏ । ଆଡ଼ଟିଏ ଖାଇ ଖାଇ ବେନ୍ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଖୁବ୍ ଖୁସି ଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ । ଟମ୍ କାମ ଦେଖି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ପଚାରିଲା, “ଟମ୍, ଏଇ ଛୁଟି ଦିନଟାରେ କାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?”

କିଛି ନ କହି ଟମ୍ ଚୁନଦେବା କାମରେ ଲାଗିଥାଏ । ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ ମତେ ଯେପରି ସେ ସେଇ କାମ ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇଛି ।

ବେନ୍ ପୁନଶ୍ଚ କହିଲା, “ଏଇ ଛୁଟି ଦିନଟାରେ ତୁ କାମ କରୁଛୁ ଟମ୍ !”

“ଆରେ, ତୁ ବେନ୍ ନା କଣ ? କେତେବେଳ ହେଲ ଆସିଲୁଣି ? ମୁଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୋତେ ଦେଖିପାରି ନ ଥିଲି ।”

“ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଯାଉଛି । ତୁ କଣ ଯିବୁ ନାହିଁ ? ଦେଖୁଛି ଏଇ କାମଟାରେ ତୋର ବଡ଼ ମନ ଲାଗିଯାଇଛି ।”

ଟମ୍ ଗମ୍ଭୀରଭାବରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ଏଇଟା କାମ ନୁହେଁ ।” ମୁହଁ କଥା କହୁଥାଏ, କିନ୍ତୁ ହାତ ତାହାର କାମ କରି ଚାଲିଥାଏ ।

ବେନ୍ ଚକ୍ରାର କରି କହିଲା, “ଏଇଟା କାମ ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ’ଣ ?”

“ସତରେ ଏଇଟା କାମ ନୁହେଁ । ରୂନ ଦେବାରେ ଏମିତି ମଜା ଅଛି ଯେ ତାହାକୁ କାମ ବୋଲି କହିବା ଭୁଲ ହେବ । ମୋତେ ରୂନ ଦେବାକୁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଲାଗେ । ତୁଁ ବୋଧହୁଏ କେବେ ରୂନ ଦେଇନାହୁଁ ।”

“ତୋର ଅନୁମାନ ସତ । ଏଇ ରୂନଦେବା କାମ ମୁଁ କେବେହେଲେ କରି ନାହିଁ ।”

ବେନ୍ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସେଠାରେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଟମ୍‌ର କାମ ଦେଖିଲା । ଟମ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ଟିକେହେଲେ ନ ଚାହିଁ ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଥାଏ । ଶେଷରେ ବେନ୍ କହିଲା, “ଟମ୍, ମୋତେ କଣ ଟିକେ ରୂନ ଦେବାକୁ ଛୁଡ଼ିବୁ ନାହିଁ ?”

“ନା, ବେନ୍, ତାହା କିପରି ହେବ ? ରୂନଦେବା ପରେ ବାଡ଼ଟା ଯେପରି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯିବ ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ସୁନ୍ଦର କରିଦେଇ ପାରିବ ବୋଲି ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେଇଛି ।”

ବେନ୍ ଖୁବ୍ ବିନୀତଭାବରେ କହିଲା, “ବେଣୀ ନୁହେଁ, ଆଜି କିଛି ସମୟ ଲାଗି ସେ କାମ କରିବାକୁ ମୋତେ ଛୁଡ଼ ଦେ ।”

“ସେ କଥା ମୋତେ କହ ନାହିଁ, ବେନ୍ । ମାଉସୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ନିଜେ ଏହି କାମ ଶେଷ କରିବି । ତୁ ଯେବେ ଗ୍ରୀସ୍ଥ ଧରୁ କେଉଁଠି କଣ ଭୁଲ କରି ପକାଇବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେପରି କଲେ ମୋର ସବୁ ଉଦ୍ୟମ ପଣ୍ଡ ହେବ । ଚାହିଁଲୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବାଡ଼ କି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି !”

ମୁଁ ଭୁଲ ନ କରିବାକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ହେବି । ତୁ ସେବେ ମୋତେ ସେ କାମ କରିବାକୁ ଛୁଡ଼ିଦେବୁ ତାହାହେଲେ ମୋ ଆତଟା ତୋତେ ଖାଇବାକୁ ଦେବି !”

ନିଜର ଅନିଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ୱେ ଟମ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ବେନ୍‌ର ହାତକୁ ବୁସ୍‌ଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ବେନ୍‌ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ କାମ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ଟମ୍ ଟମ୍ ଛୋଟ ଛା ଦେହକୁ ଝାଲ ନିଶିଡ଼ି ପଡ଼ୁଥାଏ । ତଥାପି ସେ ହାତ ବନ୍ଦ କରୁ ନ ଥାଏ । ଟମ୍ ସେଠାରେ ବସି ତାହାର କାମ ଦେଖୁଥାଏ ଏବଂ ସେ ଦେଖୁଥିବା ଆତଟି ଖାଉଥାଏ ।

ବହୁତ ସମୟ ଚାଲିଗଲା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ଆସି ସେଠାରେ ଜମିଗଲେ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ଟମ୍ ଓ ବେନ୍‌ର କାମ ଦେଖି ହସିଲେ । ମାତ୍ର ପରେ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ରୁନ ଦେବାକୁ ମନ ବଳିଲା । ଅବଶ୍ୟ ସେହି କାମ କରିବାର

ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଟମ୍‌କୁ ଅନେକ ଜନସ୍ଥ ଦେଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଟମ୍ ବାରଟା ଗୋଲି, ଟିଣରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଲତୁଆ ସୈନ୍ୟ, ଗୋଟିଏ ଚାକାଠି, ଗୋଟିଏ ଛୁଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଏବଂ ଚାକାଠି କମଳା ପାଇଲ । ବସି ବସି ସମସ୍ତ କାଟିଲ ଟମ୍ । ଅଥଚ ବାଡ଼ ଉପରେ ଥର ଥର କରି ତନିଥର ଚୁନ ବୋଲାଇଲ !

ଟମ୍ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ବିଷାଦ

ଚୁନ ଦିଆ କାମ ସରିଗଲା । ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ମାଉସୀ, ଏଥର ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବି କି ?”

“ଚୁନ ଦେବା କାମ ଶେଷ କରିଛୁ ?”

“ହଁ, ମାଉସୀ ! ସମସ୍ତ ବାଡ଼ ଚୁନ ଦେଇ ଯାଗିଛି ।”

“ଶେଷ କରି ଦେଇଛୁ ? ତୋ କଥାରେ ମୋର ପରତେ ଆସୁ ନାହିଁ । ନିଜେ ଯାଇ ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ବାଡ଼ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯୋଲି ମାଉସୀ ବାହାରକୁ ଗଲେ । କାମ ଦେଖି ତାଙ୍କର ବିସ୍ମୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ନିଜ ଆଖିକୁ ବନ୍ଦାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ !

କହିଲେ, “ଟମ୍, ତୋ କାମକୁ ତାରିଫ୍ ନ କରି ରହିପାରୁ ନାହିଁ । ମନ ମାନିଥିଲେ ତୁ ବେଶ୍ କାମ କରୁ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ତୁ କାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁ ନାହିଁ । ମୁଁ କଣ ମିଛ କହୁଛି ? କଣ କହୁ ନାହୁଁ ?” —“ଠିକ୍ ଅଛି; ଯାଆ, ଖେଳ ଆସିବୁ । କିନ୍ତୁ ଫେରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିବୁ ନାହିଁ !” ଯୋଲି

ମାଉସୀ ଆଲମାଗ୍ରରୁ ବଢ଼ିଆ ଆତଟିଏ ବାହାର କଲେ ଏବଂ ହସି ହସି ଟମ୍ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ହାତରେ ଆତଟି ଧରି ଟମ୍ ଧାଇଁ ପଳାଇଲା । ଗସ୍ତରେ ସିଦ୍ଧକୁ ଦେଖି ସେ ତା ଉପରକୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୋଡ଼ ମାରିଲା । ତାପରେ ଦୌଡ଼ିଲା ଗାଁ ଭିତରକୁ । ତାହାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ସାଙ୍ଗ ଥାଆନ୍ତି ସେହିଠାରେ । ସେମାନେ ଦୁଇଦଳ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ବିଭକ୍ତ ହେଲେ । ଟମ୍ ଗୋଟିଏ ଦଳର ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଲା । ତାହାର ସାଙ୍ଗ ଯୁ-ହାର୍, ପାର୍, ହେଲା ଅନ୍ୟ ଦଳର ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ । ଦୁଇଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଭୟାନକ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ଟମ୍ ଦଳ ବିଜୟ ଲାଭ କଲା । ଲଢ଼େଇ ପରେ ସବୁଯାକ ପିଲା ଭୋକିଲା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ସେ ଯାହାର ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ଘରକୁ ଫେରିବାବେଳେ ଟମ୍କୁ ସେଇ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅବିହ୍ନା ପିଲାର ଘର ଅବିହ୍ନମ କରି ପିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ବାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ସେ ଭିତରେ ଥିବା ବଗିଚାକୁ ଚାଲିଲା । ଗୁଡ଼ିଆ, ସେଠାରେ ତାହାର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । ମାତ୍ର ସେହି ପିଲା ସେଠାରେ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ଦେଖିଲା ।

ଝିଅଟିର ଅପରୂପ ଗୋଲା ତାହାର ଆଖି ଟାଣିନେଲା । ଏହି ଜଗତ ଭିତରେ ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ଆଉ କେହି ଥାଇପାରେ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । କାଠ ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲା ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ । ଝିଅଟିକୁ ଚାହିଁଥାଏ ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟିରେ । ଝିଅଟି ତାହା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘର ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା । ସାମ୍ନା ଦରଜା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ହଠାତ୍ ମୁହଁ ଫେରାଇ ପଛକୁ ଚାହିଁଲା । ବାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଗୋଲପ ଫୁଲଟିଏ ଫିଙ୍ଗିଲା ଟମ୍

ଉପରକୁ । ଟମ୍ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ଫୁଲଟି ଧରି ନେଲା । ତାହା ନେଇ
ସହ ସହକାରେ କୋଟ୍ ଭିତରେ ରଖିଲା । ହିଅଟି ଆଉଥରେ ଘର

ଭିତରୁ ବାହାରିପାରେ—ଏଇ ଆଶାରେ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରି
ଉଠିଲା । ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ହିଅଟି ଆଉ ଘର ଭିତରୁ
ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରନିଭାବରେ ଟମ୍ ନିଜର
ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖେ ତ ପୋଲ ମାଉସୀ ଘରରେ ଅଗ୍ନି ଶର୍ମା ।
ଶଗିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଖେଳୁଛୁ ଯିବାବେଳେ ଟମ୍ ସିଦ୍ଧ ଉପରକୁ
ଗୋଡ଼ ଫିଙ୍ଗିଥିଲା । ତା'ଛଡ଼ା ସେ ତାଙ୍କ ଆଲମ୍ବରୁ କିଛି ଚନ୍ଦ୍ର
ଖେଳି କରି ଖାଇଥିଲା । ପୋଲ ମାଉସୀ କହିଲେ, “ସିଦ୍ଧ ତୋ
ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ପିଲା ।” କଣ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ଆଶିବାଲୁଗି ସେ

ସେବାଇଦରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରବସରରେ କିଛି ଚିନି ନେଇଯିବ ଭାବି ସିନ୍ଦ୍ର ହାତ ବଢ଼ାଇଲା । ଦୈବଯୋଗକୁ ତାହାର ହାତ ବାଜି ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଚିନିପାତ୍ରଟି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଭଜା କାତସବୁ ଛିନ୍ନଛତର୍ ହୋଇ ଚଟାଣରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଟମ୍ ଭାବିଲା, “ଏଇ କାଣ୍ଡରୁ ପୋଲି ମାଉସୀ ବେଶ୍ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ସିନ୍ଦ୍ର ଭଲ କି ମୁଁ ଭଲ ।” କାତ ଭାଙ୍ଗିବା ଶବ୍ଦ ପାଇ ପୋଲି ମାଉସୀ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । ଚିନି ପାତ୍ର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ରାଗରେ ତାଙ୍କର ଚାକ୍ତୁରୁ ତଳିପା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳିଗଲା । ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ଯାଇ ସେ ଟମ୍‌କୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଆଘାତ କଲେ ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ମାଉସୀ, ମୋତେ ପିଟୁଛ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତ କିଛି ଦୋଷ କରି ନାହିଁ ।”

ରାଗ ଜର ଜର ହୋଇ ମାଉସୀ କହିଲେ, “ତୁମ୍ଭ ରହ, ତୁ ଖୁବ୍ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛୁ ।”

ଟମ୍ ମନେ ମନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ କଲା । ଭାବିଲା, “ବଞ୍ଚିଥିବାଯାକେ ମାଉସୀଙ୍କ ଆଖିରେ ମୁଁ କେବେହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହୋଇପାରିବି ନାହିଁ । ମଲା ପରେ ଯାଇ ସେ ମୋ ପାଇଁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ତାହା କିଛି ଆଜି-କାଲିର କଥା ନୁହେଁ । ସେ କଥା ହେବାପାଇଁ ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହେବ ।” ଟମ୍ ମନରେ ଉଠିଲା କୋହ । ଆଖିରୁ ଝରିଲା ଲୁହ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତ କେତେଟା ଅପସର ଗଲା । ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠି ଟମ୍ ଚାଲିଲା ଆଗକୁ । ଘରଠାରୁ ଦୂରେଇଗଲା । ମୁଣ୍ଡରେ ବହୁ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ଦ୍ର । ନଈକୂଳରେ ବସିଲା । ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଲପ ଫୁଲଟି ବାହାର କଲା । ଏ ପାଖ ସେ ପାଖ ଚାହିଁଲା ମନ ଦୁଃଖରେ । ଭାବିଲା, “ସେଇ

ହିଅଟି କ'ଣ ମାଉସୀଙ୍କ ପରି ମୋ ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦୟା ହେବ ?” ମନକୁ ସନ୍ଦେହ ହୁଇଁଲାନି ।

ଟମ୍ ତାହାର ଘର ପାଖକୁ ଚାଲିଲା । କଳା କଟିକଟି ଅନ୍ଧାର ଘୋଟି ରହିଥାଏ ଚାରିଆଡ଼େ । ଗୋଟିଏ ଝରକା ପାଖରେ ଦିକ୍‌ଦିକ୍ ହୋଇ ଆଲୁଅଟିଏ ଜଳୁଥାଏ । ସେ ଆଉ ସେହିଠାରେ ଅଛି କି ? ବାଡ଼ ଡେଇଁ ଝରକା ପାଖକୁ ଗଲା । ହାତରେ ପୂର୍ବର ସେଇ ଗୋଲପ ଫୁଲଟି ଧରିଥାଏ । ଭାବିଲା, “ଏଇଠାରେ ମୋର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯା'ନା କି ? ମୋର ମଲ୍ ଦେହଟା ଦେଖି ତାହାର ମନ କଣ ହୁଅନ୍ତା ? ସେଥିପାଇଁ କଣ ତା ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରନ୍ତା ?”

ଠାକୁ ଗୋଟିଏ ଝରକା ଖୋଲିଗଲା । ଜଣେ କେହି ଟମ୍‌ର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଗୁଡ଼ାଏ ପାଣି ଅଜାଡ଼ ଦେଲା । ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ଟମ୍‌କୁ ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ବୋଲି ଭାବିନେଲେ । ଟମ୍ ଘରମୁହାଁ ହୋଇ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ମୁମୂର୍ଷୁ ଟମ୍

ସୋମବାର । ସକାଳ । ସୋମବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଟମ୍ ବଡ଼ ଦୃଶା କରେ । ସୋମବାରଠାରୁ ପୁଣି ସ୍କୁଲ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ପୂର୍ବ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ଧରି ସ୍କୁଲ ହୁଏ । ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାରେ ଟମ୍‌ର କେବେହେଲେ ଆଗ୍ରହ ନ ଥାଏ । ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି ରହି ଗୋଟିଏ କିଛି ଉପାୟ ଉଦ୍ଭାବନ କରିବା ପାଇଁ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ । କୌଣସି-ମତେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ତାକୁ ସ୍କୁଲ ଯିବାରୁ ଅବ୍ୟାହତ ମିଳନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେ ତ' ଅସୁସ୍ଥ ନୁହେଁ । ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଭଲ

ଲଗୁଛି । ତାହାର ପେଟରେ କିଛି ଗଣ୍ଡଗୋଲ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଦାନ୍ତ ଢଳୁଛି । ସେଇଟା ଯାହା ବେଳେବେଳେ ବିରୁଛି । ସେ ଯେବେ ମାଉସୀଙ୍କୁ ଦାନ୍ତ ଢଳିବା କଥା କହିଦିଏ ତେବେ ତାହାର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦାନ୍ତଟିକୁ ଉପାଡ଼ି ଦେବେ । ନା, ଏଇ ଦାନ୍ତର ପେଖନା ଦେଖାଇ ସେ ଘରେ ରହିଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ତାହାହେଲେ ସେ କି ଉପାୟ କରିବ ? ହଠାତ୍ ତାହାର ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ସତ୍ରାହେ ପୂର୍ବରୁ ସେ ତାହାର ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଳିଟି କାଟି ଦେଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ବିଷାକ୍ତ ମୋଇଯାଇଛି ବୋଲି ପେଖନା କାଢ଼ିବ । ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାହାକୁ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିବା କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ ପରି ସେ କୁହାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଫମେ ତାହାର ସ୍ୱର ଉଚ୍ଚରୁ ଉଚ୍ଚତର ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସିଦ୍ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ସେ ଆହୁରି ଜୋରରେ କୁହାଇଲା । ତଥାପି ସିଦ୍ ନିଦରୁ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ଟମ୍ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା, “ସିଦ୍, ଶୀଘ୍ର ଉଠିପଡ଼ । ମୋର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ବସିଛି ।” ଏହାପରେ ସେ ପୁଣି କୁହାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସିଦ୍ ଭ୍ରମଣୀ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ତୋର କ’ଣ ହେଲା, ଟମ୍ ? ମାଉସୀଙ୍କୁ ଡାକିବ କି ?”

“ନା, ନା, ସେକଥା କର ନାହିଁ । ମୋ ଶ୍ରେଣୀ ତା’ ଆପଣା ମନକୁ ଭଲ ହୋଇଯିବ ।” ଟମ୍ ପୁଣି କୁହାଇଲା ।

“ସେପରି କୁହା ନାହିଁ, ଟମ୍ । ତୁ ଏପରି କେତେବେଳୁ ହେଲୁଣି ?”

“ରାତିସାରା ମୁଁ ଏହିପରି କଷ୍ଟ ପାଉଛି । ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୃତ୍ୟୁ ପଥର ଯାଣି । ମରିବାରେ ମୋର

ଆନନ୍ଦ । ସିଦ୍ଧ, ମୁଁ ତୋତେ କ୍ଷମା କରୁଛି । ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରୁଛି । ମୁଁ ମରଗଲେ.....”

“ମରଗଲେ... !”

“ହଁ, ସିଦ୍ଧ ! ମୋର ମରଣ ଆଉ ବେଶୀ ବଳମ୍ବ ନୁହେଁ । ମରଗଲା ପରେ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କୁ କହିବୁ, ‘ମଲ୍ଲବେଳକୁ ମୋର ତାଙ୍କ ଉପରେ ଟିକେହେଲେ ରାଗ ଅଭିମାନ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମାଡ଼ ମାରବା କଥା ମୋ ମନରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଲଭି ଯାଇଥିଲା ।’ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା, ସିଦ୍ଧ । ସେଠାରେ ଯେଉଁ ନୂଆ ଝିଅଟି ଅଛି, ତାକୁ ନେଇ ମୋ ବିରାଡ଼ିଟି ଦେବୁ । ତାକୁ କହିବୁ...”

ସେତେବେଳକୁ ସିଦ୍ଧ କୋଠରୀ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ପାଟି କରି କରି ତଳମଝଲକୁ ଦୌଡ଼ିଲା । ଆକୁଳ ହୋଇ କହୁଥାଏ, “ମାଉସୀ, ମାଉସୀ କେଉଁଠି ଅଛ । ଧାଇଁ ଆସ । ଟମ୍ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ । ସେ ମରବାକୁ ବସିଲଣି ।”

“ମରବାକୁ ବସିଛି ! ପେୁ ତୁ କଣ କହୁଛୁ ?” ଏକ ଅଜଣା ଆଡ଼ଙ୍କରେ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ସବାଙ୍ଗ ସେଥା ପଡ଼ିଗଲା ।

“ଏତେ ସହସା ତାହାର ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ ହେଲା କିପରି !” ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ତରତର ହୋଇ ସେ ଦୌଡ଼ିଲେ ଉପର ମଝଲକୁ ।

ଥରଲା ସ୍ତରରେ ପୋଲି ମାଉସୀ ପଚାରିଲେ, “ତୋର କ’ଣ ହେଉଛି, ଟମ୍ ?”

“ଓଃ ! ବଡ଼ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଛି, ମାଉସୀ...”

ପୋଲି ମାଉସୀ ସୁନସ୍ତ ପଚାରିଲେ, “ତୋର କେଉଁଠି କ’ଣ ହେଉଛି ସେ କଥା ଫିଟାଇ ନ କହିଲେ ମୁଁ ଜାଣିବି କେମିତି ?”

“ମାଉସୀ, ମୋର ଏଇ ଗୋଡ଼ ଆଜ୍ଞାଲୁଟା । କଷ୍ଟ ଦେଉଛି । ଆଜ୍ଞାଲୁଟା ବିଷାକ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି !”

“ବିଷାକ୍ତ ହେଲା କିପରି ? ଆଜ୍ଞା, ମୋତେ ଦେଖାଇଲୁ ।” ଆଖିରେ ଚଷମା ଲଗାଇ ପୋଲି ମାଉସୀ ଆଜ୍ଞାଲୁଟି ଦେଖିଲେ । ତା ପରେ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ବସିଲେ । ହସ ମାଡ଼ୁଥାଏ । ପୁଣି ଆଖିକି ଲୁହ ଆସୁଥାଏ ।

କହିଲେ, “ଟମ୍, ତୋ ଗୋଡ଼ ଆଜ୍ଞାଲୁରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଷତର ଚକ୍ର-ବର୍ଣ୍ଣ ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ । ଏହା ତୋର ପ୍ରିୟାଦି ଭଲ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ବିଛଣା ଛାଡ଼ି ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ-ପଡ଼ି” ଟମ୍ ବୁଝା ବୁଝା ହୋଇଗଲା । କହିଲା, “ମାଉସୀ, କହ କହ ଭୁଲରେ ଗୋଡ଼ ଆଜ୍ଞାଲୁ କଥା କହି ପକାଇଲି । ମୋର କଷ୍ଟ ଦେଉଛି ଦାନ୍ତରେ ।”

“ଦାନ୍ତ ? ଦାନ୍ତରେ ପୁଣି କଣ ହେଲା ?”

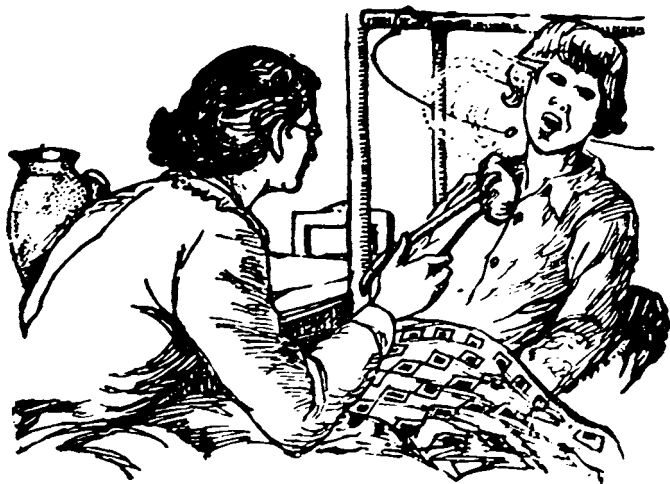
“ଦାନ୍ତଟା ହଲୁଛି । ସେଥିପାଇଁ ଏପରି ବନ୍ଧୁଛି ଯେ ସବୁ ହେଉ ନାହିଁ ।”

“ପାଟି ଆଁ କଲୁ ।”

“ମାଉସୀଙ୍କ କଥା ମାନି ଟମ୍ ପାଟି ମେଲା କଲା ।” ପରୀକ୍ଷା କରି ମାଉସୀ କହିଲେ, “ହଁ, ଦାନ୍ତଟା ପ୍ରକୃତରେ ହଲୁଛି । ମାତ୍ର ଏହା ନଷ୍ଟିତ ଯେ ସେଥିପାଇଁ ତୋର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯିବ ନାହିଁ । ମେରି, ତୁଲି ଭିତରୁ ଖଣ୍ଡେ ଗରମ କୋଇଲା ଓ ଟାଣ ସୁତା ଖଣ୍ଡେ ମୋ ପାଖକୁ ଆଣ ।”

ଏହାଶୁଣି ଟମ୍ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ବିକଳଭାବରେ କହିଲା, “ଆଉ ମାଉସୀ, ଦାନ୍ତଟା ଉପାଡ଼ି ଦିଅ ନାହିଁ । ମୋର ଆଉ କଷ୍ଟ ଦେଉ ନାହିଁ । ଯାଉଛି, ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।”

ମାଉସୀ କହିଲେ, “ହଁ, ଏଇଥର ଠିକ୍ ବୁଝି ପାଇଲି । ରୋଗଟା ଗୋଟିଏ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଦ୍ଵାନ୍ତରେ ନୁହେଁ । ମେଇ ସ୍କୁଲ ହେଉଛି, ରୋଗର ମୂଳ କାରଣ । ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାଲାଗି ତୋର ଡିଲେହେଲେ ଛଜ୍ଜା ନାହିଁ । ତୋର କେବଳ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯିବାର ଛଜ୍ଜା । ଏକଥା ମୁଁ ଭଲରୂପେ ଜାଣିଛି । ଟମ୍, ତୁ ଏପରି ହେଉଛୁ କାହିଁକି ? ତୋତେ ଏତେ ସ୍ନେହ କରିଥିଲି । ତାହାର ଫଳ କ’ଣ ଏଇଥିଲା ?”

ସତା ଏବଂ ଲଲ ଟମ୍ ଟମ୍ ଜଳନ୍ତା କୋଇଲା ଖଣ୍ଡଟିଏ ଧରି ମେଇ ଅଛି ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କୌଶଳ କରି ମାଉସୀ ସୂତାର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଟମ୍‌ରୁ ଖଲିଲି ଦାନ୍ତରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ଆଉ ମୁଣ୍ଡଟି ଖଟ ଦଣ୍ଡାରେ ଗୁଡ଼ାଇଦେଲେ । ଦାପରେ ଜଳନ୍ତା କୋଇଲା ଖଣ୍ଡଟିକୁ ହଠାତ୍ ଟମ୍‌ର ମୁହଁ ଆଡ଼କୁ ପାଖେଇ ନେଲେ । ଉପରେ ଅଛିର ହୋଇ ଟମ୍ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ତାହାର ମୁଣ୍ଡ

ପଶ୍ଚିମନେଲ । ଫଳରେ ତାହାର ହଲଲ୍ ଦାନ୍ତଟା ସହଜରେ
ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାବେଳେ ଟମ୍ ବାଟରେ ତାହାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ
ଭଙ୍ଗା ଦାନ୍ତଟି ଦେଖାଇ ଖୁବ୍ ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇଲା । ସେମାନେ
ମଧ୍ୟ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ଟମ୍ ପ୍ରକୃତରେ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ।
ତାପରେ ହାକଲ୍‌ବେରୀ ଫିନ୍ ସହିତ ଟମ୍‌ର ସାକ୍ଷାତ୍ ହେଲା ।

ଗାଁ ଭିତରେ ଥିବା ସବୁଯାକ ମାଆ ହାକଲ୍‌ବେରୀକୁ ଘୃଣା
କରନ୍ତି । ତା ସହିତ ମିଳାମିଶା କରିବାଲାଗି ମାଆମାନେ ନିଜ ନିଜର
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ନିଷେଧ କରନ୍ତି । ହାକଲ୍‌ବେରୀ ଖୁବ୍
ଅଳସୁଆ । କାମ-ଦାମ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ । ପିନ୍ଧିବା ଲୁଗା ସବୁ
ପୁରୁଣା ଚର ଏବଂ ନିତାନ୍ତ ଅସନା । ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ତା' ଜାତକରେ
ମନା । ଶୋଇବା ପାଇଁ ତାହାର ବଛଣା ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁଠି ଯେଠି ଶୋଇପଡ଼େ ।

ହାକ୍‌ର ଲଗାମଛଡ଼ା ଜୀବନଯାତ୍ରା ଗାଁର ପିଲାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଅସହଜାୟ ହୁଏ । ସେ କେବେହେଲେ ଏଣି ମାଜି ହୁଏ ନାହିଁ । ତାକୁ
କେହି କେବେହେଲେ ବଡ଼ ସକାଳେ ଉଠିବାର ଦେଖି ନାହିଁ ।
ଯେତେ ରାତି ହେଲେ ହେଉ ପଛକେ ମନ ନ ମାନିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ
ଘରକୁ ଫେରେ ନାହିଁ । ନିଜର ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ସେ ପହଞ୍ଚିରେ, ମାଛ
ଧରେ । ଭୁଲରେ ବି ସ୍କୁଲଘର ମାଡ଼େ ନାହିଁ । ତାକୁ ଦେଖି
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଭାବେ ସେ ହାକ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା କି ! ଟମ୍ କିନ୍ତୁ
ହାକ୍‌କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ ।

ଟମ୍ ଡାକିଲା, “ହାକ୍ ! ହାକ୍ !”

“ହାଲେ !”

ହାକ୍ ହାତରେ ଧରିଥିବା ଜନଶଠି ଆଡ଼କୁ ଆଙ୍କୁଳ ଦେଖାଇ
ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ସେହି ଜନଶଠି କ’ଣ ?”

“ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ମଲ୍ ବିରଡ଼ । ରାତିରେ ଏଇଟିକୁ ଶୁଶାନକୁ
ନେଇଯିବ ବୋଲି ଧରିଛୁ ।”

“ଶୁଶାନକୁ ଯିବୁ ! ଆଜି ରାତିରେ !”

“ହଁ, ସେମାନେ ଆଜି ରାତିରେ ମାଟିତଳୁ ହର୍ମ ଉଇଲିୟମ୍‌ର
ଶିବ ବାହାର କରିବେ । ସେ ଶନିବାରରୁ ମଲ୍‌ଗି । ତାକୁର କୁଆଡ଼େ
ତାହାର ମୃତ ଦେହଟି ଦରକାର କରୁଛନ୍ତି ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ମୋତେ କାହିଁକି ତୋ ସହିତ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା
ହେଉଛି ।”

“ନ ଡରୁ ତ’ ତୋତେ ସାଙ୍ଗରେ ନେବାରେ ମୋର
କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ କେବେହେଲେ ଡରୁ ନାହିଁ ।”

“ତାହାହେଲେ ଅର୍ଦ୍ଧରାସ ହେଲେ ମୁଁ ତୋତେ ଡାକିବି ।”

ଅର୍ଦ୍ଧରାସ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ନିଦ୍ରାଗତ । ହାକ୍ ଟମ୍‌କୁ ଡାକିଲା ।
ଟମ୍ କାନେଇଥିଲା ବୋଧହୁଏ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦିହୈଯାକ ସାଙ୍ଗ
ହୋଇ ବାହାରିଗଲେ ଶୁଶାନକୁ ।

ସବୁଦିନ ପରି ଟମ୍ ବିଳମ୍ବରେ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲା । କ୍ଲାସ୍ ଉତରକୁ
ପଶିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷକ ଡାକି କହିଲେ, “ଥୋମାସ୍ ସପ୍ତାହ,
ପୁଣି ବିଳମ୍ବରେ ଆସିଲୁ । ଆଜି ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ କ’ଣ ?”

କ’ଣ କହିବ ବୋଲି ଟମ୍ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ ।
ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପୂର୍ବର ସେଇ ଝିଅଟି ଉପରେ ତାହାର ନଜର
ପଡ଼ିଲା । ସେ ବସିଥିବା ଜାଗାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜାଗା ଫାଙ୍କା ଥାଏ ।
କେହି ବସି ନ ଥାନ୍ତି । ମିଃ ଡବ୍‌ଲ୍ୟୁ କି ଧରଣର ଶିକ୍ଷକ ସେକଥା

ଟମ୍‌କୁ ଭଲରୂପେ ଜଣାଥାଏ । ଭାବିଲା, ସେ ଯେବେ କୌଣସିମତେ ମିଃ ଡବନ୍‌ସଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରିଦେଇ ପାରିବ, ତାହାହେଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଝିଅମାନଙ୍କ ସହିତ ବସିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେବେ । ମନକୁ ସାହସ ଆଣି ଟମ୍ କହିଲା,

“ସାର୍, ମୁଁ ହାକଲ୍‌ବେଷ୍ଟ ଫିନ୍ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲି ।” ଟମ୍‌ର କଥା ମିଃ ଡବନ୍‌ସ ଶୁଣିଲେ ସତ, ମାତ୍ର ନିଜ କାନକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ବଡ଼ପାଟିରେ କହିଲେ, “ତୁ ହାକଲ୍‌ବେଷ୍ଟ ଫିନ୍ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲୁ !”

ଟମ୍ ପୁଣି ଥରେ କହିଲା, “ହଁ, ସାର୍, ମୁଁ ହାକଲ୍‌ବେଷ୍ଟ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲି ।”

ମିଃ ଡବନ୍‌ସଙ୍କର ଧୈର୍ଯ୍ୟରୂପ ଘଟିଲା । ରାଗରେ ଅଗ୍ନିଶର୍ମା ହୋଇ ସେ ଟମ୍‌କୁ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କଷ୍ଟ ହେଲେ ବି ମେ କାନ୍ଦୁ ନ ଥାଏ । ନିର୍ଭୀକଭାବରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ ।

ତା ପରେ ଟମ୍ ଯାହା ଭାବିଥିଲା ସେଇକଥା ହେଲା । ଝିଅମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବସିବା ପାଇଁ ମିଃ ଡବନ୍‌ସ ତାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଆଦେଶ ଶୁଣି ସବୁଯାକ ପିଲା କିର କିର ହୋଇ ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତଳକୁ ମୁଣ୍ଡପୋତି ଟମ୍ କ୍ଲାସ୍‌ର ଯେଉଁ ପାଖରେ ଝିଅମାନେ ବସିଥିଲେ ସେହିଆଡ଼କୁ ଗଲା ।

ନୂଆ ହୋଇ ଅସିଥିବା ଝିଅଟି ପାଖରେ ବସିଲା । ବାନ୍ଦାରକୁ ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଦୁଃଖର ଆକାଶ ଦେଖାଉଥିଲେ ହେଁ ଧ୍ରୁବରେ ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଥାଏ ।

ଟମ୍ ଝିଅଟିକୁ ଚାହିଁଲା । ମେ ମୁହଁ ଘୁରାଇ ନେଲା । ଆଦର୍ଶିଏ ନେଇ ଟମ୍ ତାହାର ଡେସ୍କ ଉପରେ ରଖିଲା । ସେ ଆଦର୍ଶି ତା

ପାଖକୁ ଫେରାଇ ଦେଲା । ଟମ୍ ଆଉଟି ନେଇ ପୁଣି ତା ଆଗରେ ରଖିଲା । ଝିଅଟି ତା ଜାଗାରେ ବସିଥାଏ । ଥରେ ଥରେ ଆଉଟିକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ତାପରେ ଟମ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଜିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଅଜିତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବା ପାଇଁ ଝିଅଟିର ଖୁବ୍ ଜଳ୍ପା ହେଲା । ଟମ୍ ତାକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଇଲା । ଟମ୍‌ର ଅଙ୍କନ ପରିପାଟୀ ଝିଅଟିକୁ ବିମୁଗ୍ଧ କଲା । କହିଲା, “ତୁମେ ମଣିଷର ଛବି ଆଜି ପାରିବ ?” ଟମ୍ ଗୋଟିଏ ମଣିଷର ଛବି ଆଜି ଦେଲା । ମଣିଷର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ଝିଅଟି ଖୁସି ହେଲା । କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ମୋର ଚେହେରାଟି ଅବକଳ ଆଜିଦେଇ ପାରିବ ?” ଟମ୍ ମନପ୍ରାୟ ଲଗାଇ ତାହାର ଚେହେରା ଆଜିଲା । ନିଜ ଚେହେରାର ଛବି ଦେଖି ଝିଅଟିର ଆନନ୍ଦ କଥା କହିଲେ ନ ପରେ । କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମଭଳି ଚିନ୍ତାକ୍ଷମ କର ପାରନ୍ତି କି !”

ଟମ୍ କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ ଚିନ୍ତାକ୍ଷମ କୌଶଳ ଶିଖାଇ ଦେବି ।” ଝିଅଟି ରୁପ୍ ରୁପ୍ ପଚାରିଲା, “କେତେବେଳେ ?”

“ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ହେଲେ ।”

ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ତୁମ ନାମ କ’ଣ ?”

“ବେକ ଥେରର୍ । ଆଉ ତୁମ ନାମ ? ହଁ ଏବେ ମନେପଡ଼ିଲା ।
ତୁମ ନାମ ହେଉଛି, ଥୋମାସ୍ ସପ୍ଟାର୍ । ନୁହେଁ ?”

“ସେ’ଟା ମୋର ସ୍କୁଲର ନାମ । ମାତ୍ର ମୋର ପ୍ରକୃତ ନାମ
ହେଉଛି, ଟମ୍ ।”

“ସେଇ ନାମଟା କିନ୍ତୁ ବଢ଼ିଆ ଶୁଣାଯାଉଛି ।”

ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ମିଃ ଡବନ୍ସ ଆସି ଟମ୍‌ର କାନ ଧରି
ଛୁଡ଼ା କରାଇଲେ । ଏହାପରେ କୋଠରୀର ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଥିବା
ତାହାର ନିଜର ଡେସ୍କ ପାଖକୁ ତାକୁ ନେଇଗଲେ । ସୁନଶ୍ଚ କ୍ଲାସ୍‌ର
ପିଲ୍‌ପାକ ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଟମ୍‌ର କାନ ଜଳୁଥାଏ । ତଥାପି
ତା’ର ଦୁଃଖ ନ ଥାଏ ।

ମଶାଣି ଭୂଇଁରେ କଣ ଘଟିଲା

ଅର୍ଦ୍ଧରାତି । ଟମ୍ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ମାତ୍ର ଆଖିକୁ ନିଦ
ଆସି ନ ଥାଏ । ଅର୍ଦ୍ଧନାଗ୍ରତ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧସୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ
ପଡ଼ିଥାଏ ବିଛଣାରେ । ବହୁତ ଦୂରରେ କୁକୁରଟିଏ ଭୁଲୁଥାଏ ।
ସେ ଶବ୍ଦ ତାହାର କାନରେ ବାଜିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ବିରଡ଼ିଟିଏ
ମ୍ୟାଉ-ମ୍ୟାଉ ହେଉଥିବାର ଶୁଣିଲା । ଏହା ସ୍ବପ୍ନ ନା ସତ୍ୟ ?
“ମ୍ୟାଉ-ମ୍ୟାଉ !” ଏହା ସ୍ବପ୍ନ ନୁହେଁ । ସେ ହେଉଛି ହାକ୍ । ତା
ଡାକରୁର ଇସାରା ପାଇଲା ଟମ୍ । ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ହାକ୍

ସେଠାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ସେମାନେ ମଶାଣିଭୂଇଁକୁ ଯିବେ ବୋଲି ମନେ ମନେ ଯୋଜନା କରଥାନ୍ତି ।

ଖୁବ୍ ତରତର ହୋଇ ନିରବ ନିଶ୍ଚଳଭାବରେ ଟମ୍ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲା । ଝରକା ବାଟେ ବାହାରିଯିବ ବୋଲି ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ପାଦ ଚପି ଚପି ଛୁତ ଉପରେ ଚାଲିଥାଏ ଧୀରେ ଧୀରେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ‘ମ୍ୟାଉଁ-ମ୍ୟାଉଁ’ ଶବ୍ଦ କରି ଦେଉଥାଏ । ଶେଷରେ ତଥାମାରି ତଳେ ପଡ଼ିଲା । ଆଉଁସିଆ ଅଡ଼ୁଆ ନ ଥାଏ । ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଚାଲିଲେ ମଶାଣିଭୂଇଁକୁ ।

ଗାଁଠାରୁ ମଶାଣିଭୂଇଁ ଅଧଞ୍ଜାଳର ବାଟ । ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଥିବା କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ମଶାଣିର ଅବସ୍ଥିତି । ପୁରୁଣା ଭଙ୍ଗାରୁଜା ବାଡ଼ିଛି ତାହାର ଚାନ୍ଦିପଟେ ଘେରି ରହିଥାଏ । କେଉଁ ପୁରୁଣା ଯୁଗର ମଶାଣି ଭୂଇଁ ।

ଛୁତ ଉପରେ ଅସୁମାସ କାଠପଟାର ଛକଚିହ୍ନ ଧରି କେଉଁ-କାଲରୁ ଯେ ସେ ତାହାର କାମ କରି ଆସୁଛି ସେକଥା କେହି ଜାଣେନା । ବହୁ ପୁରାତନ ହେତୁ କାଠପଟାର ଛକଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଠି କେମିତି ଗଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଘାସ ମାଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ପରିସ୍କାର ଭାବରେ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ପିଲା ଦୁଇଜଣ ସେଠାରେ ପଡ଼ିବାବେଳକୁ ସିରି ସିରି ହୋଇ ପବନ ବହୁଥାଏ । ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ, ସତେ ଯେମିତି ପବନର ସେଇ ସାଇଁ ସାଇଁ ଶବ୍ଦ ଭିତରେ କେତେ ଦୁଃଖ, କେତେ କାରୁଣ୍ୟ ପୂରି ରହିଛି । ଟମ୍‌ର ମନରେ ଭୟଜାତ ହେଲା । ମଶାଣିଭୂଇଁ ଭୂତମାନଙ୍କର ଆଡ଼ିଆସୁଳୀ ବୋଲି ସେ ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲା । ସେଇ ଭୟ ତାକୁ ଅସ୍ଥିର କରି ପକାଇଲା । ହାକିଲବେଶ ଫିନ୍‌ର ମନରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଆତଙ୍କ ଜାତ ହେଲା ।

ସେଇ ଅଳଗ୍ନ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଭିତରେ ପିଲା ଦୁହେଁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ହର୍ଷ ଉଇଲିୟମ୍‌ଙ୍କ ସମାଧି ପାଖକୁ । ସେମାନେ ଅପେକ୍ଷା କରି ସେଠାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ଡାକ୍, ମୋତେ ଏହି ଜାଗାଟା ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ ।”

ଡାକ୍ କହିଲା, “ତୁ କ’ଣ ଲାଗୁଛୁ ଯେ ମୋତେ ଏହି ଜାଗା ଭଲ ଲାଗୁଛି ? ତୋହର ପରି ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନାହିଁ ।”

“ହର୍ଷ ଉଇଲିୟମ୍ କ’ଣ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁଥିବେ । ତୁ କଣ କୁହୁଛୁ ?”

“କେଜାଣି ? ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣିବି କିପରି ? ହୁଏତ ଶୁଣୁଥିବେ ।”

ଟମ୍ ହଠାତ୍ ପାଟି କରି କହିଲା, “ହେଇଟି ଟମ୍, କିଛି ଶୁଣିପାରୁଛୁ ?”

“ସେ ହେଉଛି ସେଇ ଭୂତଙ୍କର ଶବ୍ଦ ! ସେମାନେ ଏଇଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି ! ଟମ୍, ଆମେ କରିବା କ’ଣ ?”

“ସେମାନେ କ’ଣ ଆମକୁ ଦେଖିପାରନ୍ତି ?”

“ଅସମ୍ଭବ ଦୁହେଁ । ବିରାଡ଼ମାନଙ୍କ ପରି ଭୂତମାନେ ଅନ୍ଧାର ଗୁଡ଼ିରେ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।”

ଟମ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ତୁପ୍ ରହ । ସେମାନେ ସମ୍ଭବତଃ ଆମକୁ ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।”

କିଛି ସମୟ ଧରି ପିଲା ଦୁଇଟି ସେଠାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ ନିରବ ନିଶ୍ଚଳ ଭାବରେ । ସେମାନଙ୍କର ଛାତି ଧଡ଼ପଡ଼ ହେଉଥାଏ ।

ଟମ୍ ରୁପ୍ ରୁପ୍ କହିଲା, “ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖ ।”

“ସେମାନେ ସବୁ ଭୁତ । ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁ ହାତରେ ନିଆଁ ହୁଳା ଧରି ଆସୁଛନ୍ତି ! ଟମ୍, ଆମେ କି ଜାଗାରେ ଆସି ପଡ଼ିଛୁ !”

“ରୁପ୍, ରୁପ୍ । କଥା କହ ନାହିଁ ।”

ସେହିଠାରେ ଦୁହେଁଯାକ ଦୁଇଟି ପାଷାଣ ପ୍ରତିମା ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଦେଖିଲେ, ତିନୋଟି ମୂର୍ତ୍ତି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଜଣକ ହାତରେ ବଜାଟିଏ ଥାଏ ।

“ଟମ୍, ସେମାନେ ଏଇଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସାରିଲେଣି । ମୋତେ ଜଣାପଡ଼ୁଛି, ସେମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଜାଣି ଖାଇଦେବେ ।”

“ରୁପ୍ ରହ !”

ମୂର୍ତ୍ତି ତିନୋଟି ନିକଟତର ହେଲେ ।

ହାକ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ଟମ୍, ସେମାନେ ଭୁତ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁ ମଣିଷ । ସ୍ୱରରୁ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମାୟା ପୋଟର୍ । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅଛି ରେଡ୍, ଯୁ !”

“ରୁପ୍ ରହ !”

ତିନିଜଣିଆକ ଲୋକ ଦୂର୍ଘ ଉଇଲିୟମ୍‌ଙ୍କ ସମାଧି ନିକଟରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ପିଲ୍‌ଦୁଇଟି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗଛର ଆଉଁଶାଳରେ ଛକି ବସିଥାନ୍ତି । ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ ବେଶୀ ଦୂରରେ ନ ଥାନ୍ତି । କେତେ ହାତର ବ୍ୟବଧାନ ମାତ୍ର । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଛୋଟ ଗାଡ଼ିଟିଏ ଥାଏ । ବଜା ଆଲୁଅରେ ପିଲ୍‌ମାନେ ତୃଣାୟୁ ଲୋକ ଜଣକର ମୁହଁ ଦେଖିପାରିଲେ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଡାକ୍ତର ରବିନ୍‌ସନ୍ ।

ଯୁବକ । ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର । ସେ କହିଲେ, “ମମାୟ ହେଉ
ଏଠାରେ । ନୀର ରଖିଲ କର । ଜହ୍ନ ଉଠିବା ଆଗରୁ ତୁମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କର କାମ ଯେପରି ଶେଷ ହୁଏ !

ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ମାଟି ଚାଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ମାଟିତଳୁ ବାଧାପାରଟିକୁ ବାହାର କରି ଆଣିଲେ ଏବଂ ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଶୁଆଇ ରଖି ତାହାକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ମାଫ୍ ପୋଷ୍ଟର କହିଲା, “ଡାକ୍ତରବାବୁ, ଏବେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କାମ ଶେଷ ହୋଇଛି । ଏ କାମ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଉ ପାଞ୍ଚତଲର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେତକ ଦେବାକୁ ରାଜ ନ ହେଲେ ଆମେ ଶବଟି ଏଇଠାରେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବା ।”

ଡାକ୍ତର କହିଲେ, “ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ମୁଁ ଆଗରୁ ଦେଇ ସାରିଛି ।”

ରେଡ୍ ସୁ କହିଲା, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଉ ପାଞ୍ଚତଲର ଅଧିକ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ଡାକ୍ତର କହିଲେ, “ଏଇ କାମପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ସଞ୍ଜେ ସୁଅ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଦେଇ ସାରିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସେଣ୍ଟ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ଦେଇପାରିବି ନାହିଁ ।”

ରେଡ୍ ସୁ କହିଲା, “ଶୁଣନ୍ତୁ ! ଆଉ ପାଞ୍ଚଟା ତଲର ଦେବା ପାଇଁ ବେରାଜ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତାହା ନ ହେଲେ ପଛରେ ପକ୍ଷାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଜାଣିଛି । ଆପଣଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ବି ଭଲ ରୂପେ ଜାଣି ରଖିଛି । ମୋତେ ଚୋର ବୋଲି କହି ଥରେ ସେ ମୋତେ କଏଦଖାନାରେ ପୁରାଇଥିଲେ । ମୁଁ କଣ ସେକଥା ଭୁଲି ଯାଇଛି ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ? ନା, ସେକଥା ମୁଁ ଏ ଜୀବନରେ କେବେହେଲେ ଭୁଲିପାରିବି ନାହିଁ । ଶୁଣନ୍ତୁ ସେ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ... ସେଇ ପାଞ୍ଚଟା ତଲର !”

ରେଡ୍ ସୁର କଥା ଶୁଣି ଡାକ୍ତର ଉଁ ଚୁଁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଧକ୍କାରେ ତାକୁ ତଳେ ପକାଇଦେଲେ । ସାଙ୍ଗର ଦୁରବସ୍ଥା ଦେଖି ପୋଷ୍ଟର ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲା ।

ରୁହଁ ରୁହଁ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଲଢ଼େଇ ଲାଗିଗଲା । ଲଢ଼େଇ ଭିତରେ ପୋଟରୁ ପୋଟରେ ଲାଗିଥିବା ଛୁଣ୍ଟି ତଳେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ତଳୁ ଉଠିପଡ଼ି ରେଡ୍ ସ୍ୱା ଛୁଣ୍ଟିକୁ ଉଠାଇନେଲା । ସୁଯୋଗ ଉଣି ବସିଥାଏ । ଇନ୍ଦ୍ରବସରରେ ଡାକ୍ରର ସମାଧି ଉପରୁ ଗୋଟିଏ କାଠପଟା ଉଠାଇ ଆଣି ପୋଟରୁକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଆଘାତ କଲେ । ସେଇ ଆଘାତରେ ପୋଟରୁ ତଳେ କରୁଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଏହି ସମୟରେ ରେଡ୍ ସ୍ୱା ଦୌଡ଼ି ଆସି ଡାକ୍ରର ଗୋଟିଏ ପାଦରେ ଏପରି ଜୋରରେ ଛୁଣ୍ଟି ଭୁଷିଦେଲା ଯେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ବ ଦିଗ୍‌ବଳୟରୁ ମଥାନ କାଟି ଉଠି ଆସିଥିଲେ ଆକାଶ ଉପରକୁ । ପିଲା ଦୁଇଟି ଲଢ଼େଇର ବର୍ଣ୍ଣନା ଯାକ ଦେଖିପାରୁଥିଲେ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ । ନିମିଷକ ମଧ୍ୟରେ ଧୂସର ମେଘଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଘୋଡ଼ାଇଦେଲା । ସବୁଠାରୁ ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟିଗଲା । ସେଇ ସୁଯୋଗ ଭିତରେ ପିଲା ଦୁଇଟି ଲୁଚିବା ଜାଗା ଛୁଡ଼ି ପଳାଇଗଲେ ଦୂରକୁ । ମେଘଖଣ୍ଡର ଧୂସର ଆବରଣ ତେଜ ପଦ୍ମକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇଲେ ଜହ୍ନମାମୁଁ । ଦୁଇଟି ଭୂପତ୍ତ ଶରୀରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ ରେଡ୍ ସ୍ୱା ।

ତଳକୁ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ସେ ଡାକ୍ରର ଗୋଟିଏ ପକେଟ୍ ଭିତରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ବାହାର କରି ନେଲା । ଛୁଣ୍ଟି, ନେଇ ପୋଟରର ଡାହାଣ ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ପୋଟର ଭିତମୋଡ଼ି ହେଲା । ତା ପରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଚିତ୍କାର କରି ସେ ଉଠି ବସିଲା । ଚାରିପାଖ ରୁହିଲା । ଡାକ୍ରର ଗୋଟିଏ ଗୋଟି ଶରୀର ତାହାର ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ଏଣେ ଦେଖିଲେବେଳକୁ ନିଜ ହାତମୁଠାରେ ଛୁଣ୍ଟି । ଏକ ଶୁଣ୍ଠି ଆତଙ୍କରେ ତାହାର ସବାଙ୍ଗ ଶିଥିରି ଉଠିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ

ହୁଣ୍ଟି ପକାଇଦେଇ ପରୁରଲ, “ରେଡ୍ ସୁ, ସେ ମୁଁ କ’ଣ କରୁଛି ?”

“ତୁମେ ଡାକ୍ତରକୁ ମାର ଦେଇଛ, ମାଟ୍ !”

“ମୁଁ ତାକୁ ମାରଦେଲି ? କହୁ... !”

ହଠାତ୍ ମାଟ୍ ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲା । ନିଜ ହାତଲଗାଇ ସେ ବନ୍ଦିଲା ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଦର୍ଶାଏ ।

“କାହିଁ ? ମୋର ତ କିଛି ମନେପଡୁ ନାହିଁ ।”

“ମୋର ପାଞ୍ଚଟା ଡାକ୍ତର ବନ୍ଦିପୁରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲୁଁ । ତା’ପରେ ହେଲୁ ଲଢ଼େଇ । ହଁ, ସେଇ ସେତିକି କଥା ମୋର ମନେ ପଡ଼ୁଛି... । ତା’ପରେ...”

“ତା’ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ କାଠପଟା ଧରି ତୁମକୁ ଶୁବ୍ ଜୋରରେ ଆକାତ କଲେ ଏବଂ ତୁମେ ରାଗ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ତାକୁ ହୁଣ୍ଟି ଭୁଣ୍ଡିଦେଲୁ । ତାଙ୍କ ଆକାତରେ ତୁମେ ତଳେ କରୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲୁ ଯତ, ମାଟ୍ ତୁମର ହୁଣ୍ଟିକାବାତରେ ସେ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।”

ପୋଟର କହିଲା, “ତାହା ହୋଇଥାଇପାରେ । ମୁଁ ମଦ ନିଶାରେ ବିବେକଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ନିଶା ଝୁଙ୍କରେ କଣ ଯେ କରି ଯାଇଛି ସେ କଥା ମୁଁ କିଛି ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ । ଯାହାହେବାର ହୋଇଯାଇଛି । ତୁମେ ଯେପରି ଏ କଥା ଅନ୍ୟତ୍ର ନ କୁହ, ଏତିକି ମୋର ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ । ତୁମ ଗୋଡ଼ ଧରୁଛି, ସୁ । ଏ କଥା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ନ କହିବ ବୋଲି ମୋ ଆଗରେ ଶପଥ କର ।”

ସେ କଥା ଅନ୍ୟ କାହାଠାରେ ନ କହିବ ବୋଲି ରେଡ୍ ସୁ ଶପଥ କଲା ।

ଗୋଟିଏ ଅବୋଧ ଶିଶୁ ପରି ମାଫ୍ ପୋଟର କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲା । ଏହା ଦେଖି ରେଡ୍ ସୁ ବିରକ୍ତ ହେଲା । କହିଲା, “ସେମିତି ବନ୍ଦ କର । ଆସ, ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଶୀଘ୍ର ପଳାଇଯିବା । ତୁମେ ସେଇ ବସ୍ତାରେ ଯାଅ । ମୁଁ ଏଇ ବସ୍ତାରେ ଯାଉଛି ।

ଦୁହେଁଯାକ ମଶାଣିଭୂଇଁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଗଲେ । ପୋଟରର ଛୁଣ୍ଟା ଡାକ୍ରର କ୍ଷପାରେ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ !

ଟମ୍ ଓ ହାକ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂସ୍ପୃହ ହୋଇପଡ଼ିଲେ

ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ଜୀବନମୁହଁ ଦୌଡ଼ିଲେ ଗାଁକୁ । ଭୟରେ ଉଭୟଙ୍କର ଛାତି ଧଡ଼ିପଡ଼ି ହେବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଛୁଣ୍ଟିଆ ହୋଇ ଦୁହେଁଯାକ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଶସ୍ୟଭଣ୍ଡାର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । ଦରଜାରେ କଳଣୀ ଦେଇ ଉଭୟେ ଗୋଡ଼-ହାତ ମେଲାଇ ଚଟାଏ ଉପରେ ଶୋଇଗଲେ । ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଥାନ୍ତି । ଏମିତି କିଛି ସମୟ ଗଡ଼ିଗଲା । ଟିକେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଲାଭ କଲା ପରେ ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍, ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ମୋ ଆଖିଆଗରେ ସେଇ ଭୟାନକ ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ ଯାଉଛି ! ବିଚରା ଡାକ୍ର କି ଶୋଚନୀୟ-ସ୍ୱରରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ !”

“ଅବଶ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡକୁ ପ୍ରାଣୀଦଣ୍ଡ ଶ୍ରେଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

“ହାକ୍, ଆଖିରେ ଦେଖି ଆସିଥିବା କଥା କହିଦେବା କି ?”

“କହିଦେବୁ ! କି ? ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲାଣି କି ? ସେକଥା କହିଦେଲେ ରେଡ୍ ସୁ କଣ ଆମ ଦୁହେଁକୁ ନ ମାରି ଛାଡ଼ିଦେବ ?”

“ତୋର ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ ।”

ହାକ୍ କହିଲା, “ମାପ୍ ପୋଟର୍ କଣ କହୁଛି କହୁ ।”

“ତୋ କଥା ଅସରେ ଅସରେ ଠିକ୍ । ମାପ୍ ପୋଟର୍ କଥା ଶୁଣାଯାଉ । ଆମେ କିଛି କହିବା ନାହିଁ । ହାକ୍, ଗୁଲ ଶପଥନେବା ଯେ ଆମେ ଏ କଥା କେବେ କାହାର ଆଗରେ କହିବା ନାହିଁ ।”

“ଆମେ ଏଇକଥା ଲେଖି ନିଜ ନିଜର ରକ୍ତରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଦେବା ।”

ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ଖଣ୍ଡି ଏ କାଠ ଉପରେ ଶପଥଟି ଲେଖି ତାହା ତଳକୁ ନିଜ ନିଜର ନାମ ଦସ୍ତଖତ କରିଦେଲେ ରକ୍ତରେ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗାତ ଭିତରେ କାଠଟି ରଖି ମାଟି ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ସହସା ଗୋଟିଏ କୁକୁରର ଆର୍ତ୍ତବିଜ୍ଞାର ସେମାନଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣ-ଗୋଚର ହେଲା । ହାକ୍ କହିଲା, “ଶୁଣୁଛ ଟମ୍ ! ଏଇ ଚିତ୍କାରରୁ କ’ଣ ସୂଚନା ମିଳୁଛି ତୁ କ’ଣ କିଛି ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ ? ଏଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଜଣେ କାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହେବ ।”

ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ତୁ କ’ଣ ମାପ୍ ପୋଟର୍ କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଏ କଥା କହୁଛୁ ?” ହାକ୍ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲା ।

ପିଲା ଦିହେଁ ଶସ୍ୟ ଭଣ୍ଡାରରୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ଯେଉଁଆଡ଼େ କୁକୁରଟା ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲା ସେହିଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାରେ ଲାଗିଲେ । ଦୂରରେ ଥାଇ ଦେଖିଲେ ଜଣେ କେହି ଲୋକ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଆଉ କୁକୁରଟା ତାହାର ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଚିତ୍କାର କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ସେମାନେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ । ଦେଖିଲେ, ସେଇ ଲୋକଜଣକ ହେଉଛି ମାପ୍ ପୋଟର୍ । ପିଲା-ମାନଙ୍କୁ ଦେଖି କୁକୁରଟା ପଳାଇଗଲା ନାହିଁ । ପୂର୍ବପରି ଚିତ୍କାର

କରିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ହାକ୍ କହିଲା, “ଗୁଡ଼ିଲୁ ଟମ୍, ଘଡ଼କ ଆଗରୁ ତୁ ଯାହା ଅନୁମାନ କରୁଥିଲୁ ତାହା ମିଛ ନୁହେଁ । ଦେଖିବୁ, ମାପ୍ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମରିଯିବ ।”

ଟମ୍ ଘରକୁ ଦୌଡ଼ିଲା । ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଝରକାବାଟେ ତାହାର ଶୋଇବା କୋଠର ଉତରକୁ ଗଲା । ଭାବୁଥାଏ, ସିଦ୍ ଦିଶ୍ଟିନରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ସିଦ୍ ଆଖିକୁ ନଦ ଆସି ନ ଥିଲା । ଟମ୍‌ର କୋଠର ଉତରକୁ ଆସିବା କଥା ସେ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କୁ କହିଦେଲା ।

ଟମ୍‌କୁ ଦେଖି ପୋଲି ମାଉସୀ କିଛି ପଚାରିଲେ ନାହିଁ । ଖାଲି ମନ ଦୁଃଖରେ କହିଲେ, “ଟମ୍, ତୋ ପାଇଁ ମୁଁ ଆଉ କ’ଣ କରିବି କିଛି ଭାବିପାରୁ ନାହିଁ । ଦିନକୁଦିନ ତୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଖରାପ ହୋଇ ଯାଉଛୁ !”

ଟମ୍ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲା । ‘ଶିବଲିଙ୍ଗରେ ବେଲପତ୍ର ଲାଗିବାରେ ଭୁଲ ହୋଇପାରେ’—ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ଟମ୍‌ର ଗାଳି ଶୁଣିବାରେ କେବେହେଲେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୁଏ ନାହିଁ । ନିଜଦିନ ପରି ସେଦିନ ବି ତାକୁ ଗୁଡ଼ାଏ ଗାଳି ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ନିଜ କଥା ଭାବି ଟମ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମର୍ଷ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ଯେପରି ଆଜି ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଛନ୍ତି, ତାକୁ ସେହିପରି ଜଣାଗଲା । ସେ ମିଃ ଉଦନ୍ୟଙ୍କର ଚକ୍ଷୁଶୂଳ ହୋଇଛି । ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ଦୁଃଖର କାରଣ ହୋଇଛି । ହୁଏତ ରେଡ୍ ଯୁ ମଧ୍ୟ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଇପାରେ । ବେକି କଥା ମନେ ପଡ଼ିବାରୁ ତାକୁ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ସେ ଟମ୍ ସହିତ ପାଟି ଫିଟାଇ ନ ଥାଏ । ଟମ୍ ସେ ଆମି ଲରେନ୍ସକୁ ତାହାଠାରୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଏ, ଏହିପରି ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା ବେକି ମୁଣ୍ଡରେ ପଶି ଥାଏ । ଏତେଗୁଡ଼ାଏ

ଦୁର୍ଭାବନା ଭିତରେ ଥାଇ ଟମ୍‌କୁ ଲଗୁଥାଏ ସତେ ସେପରି ତା'ର
ଛୁଳ ପାଟିଯିବ !

ମାଫ ପୋଟର ଜେଲ୍ ଖଟିଲା

ତା ପରଦିନ ରାତି ପାହିଲା ବେଳକୁ ମଗାଣିଭୂଇଁର ଦୁଃସମ୍ବାଦ
ଗୁଣିଆଦେ ଖେଳିଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ସେଇ ଗୋଟିଏ କଥା —
“ଏ କାନ୍ତ ମାଫ୍ ପୋଟର ଭଲ ଅନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର କରି ନାହିଁ । ଚଣ୍ଡାଳ,
ପାପ ଲୁହୁଟ ପାରିଲା କାହିଁ ? ଚରବରରେ ହୁଣ୍ଟା ଛୁଡ଼ି ଆସିଲା ।
ଆଉ କେତେକ ଭୁଲ ପାଇଁ ଆଜି ସବୁକଥା ପଦାରେ ପଡ଼ିଲା ।”

ଶୁଣିବା କଥା ଆଖିରେ ଦେଖିବାଲାଗି ସତ୍ତ୍ୱେ ଧାଇଁଲେ ହର୍ଷ
ଉଲ୍‌ଲେସ୍‌ର କବର ଭୂଇଁକୁ । ଗୁହଁ ଗୁହଁ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକ
ଜମିଗଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖିଗାହାଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରେଡ୍‌ ସୁ
ଥାଏ । ସେହିଠି ପୋଟରକୁ କବରଭୂଇଁକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ।
ଉପରେ ବିଚାର ରକ୍ତ କଞ୍ଚାପାଣି ଘୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଆପାଦ-
ମସ୍ତକ ଥରୁଥାଏ ଶୁଖିଲା ବରଫାପତ୍ର ପରି । ଚିତ୍କାର କରି କହୁଥାଏ,
“ଏ କାମ ମୁଁ କରି ନାହିଁ ! ସେଥିପାଇଁ ଆପଣ ମୋତେ ପାଣି-
ଖୁଣ୍ଟରେ ଝୁଲାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।” ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ତାହାର
ଆଖି ପଡ଼ିଲା ରେଡ୍‌ ସୁ ଉପରେ । କହିଲା, “ସୁ, ଏହିସବୁ କଥା
କାହାରି ଆଗରେ କହିବୁ ନାହିଁ ବୋଲି ତୁ ପରା ଶପଥ କରିଥିଲୁ !”

ଏହାପରେ ରେଡ୍‌ ସୁ, ପୋଟର ଓ ଡାକ୍ତରଙ୍କର ଲଢ଼େଇ
କଥା ସେହିଠିକ୍ ଆଗରେ ଆମ୍ବୁଲେନ୍ସ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ପୋଟର
କିପରି ଭାବରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲା ସେ କଥା କହିବାକୁ ସେ

ଭୁଲିଗଲା ନାହିଁ । ସେ ସବୁଯାକ କଥା ଠିକ୍ ଠିକ୍ କହୁ ନ ଥାଏ । ତଥାପି ତାହାର କଥାକୁ କେହି ଅବଶ୍ୟାସ କଲେ ନାହିଁ । ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଲୋକଗଡ଼ଳ ଭିତରେ ଥାନ୍ତି । ମାପ ରେଡ୍ ଯୁକ୍ତ ଡର ସେମାନେ ସାମ୍ନାକୁ ଆସୁ ନ ଥାନ୍ତି । ଲୁଚି ଲୁଚି ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ରେଡ୍ ଯୁଗ ସବୁକଥା ଶୁଣୁଥାନ୍ତି । କଥା ଭିତରେ ସେ ଯେ ଅନେକ ସମୟରେ ମିଛ କହୁଛନ୍ତି ଏହା ପରିସ୍କାର ଭାବରେ ଜାଣୁଥିଲେ ବି ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଜିଦ୍ ଲେଉଟୁ ନ ଥାଏ ।

ସେହିଫ ପଚାରିଲେ, “ଏଇ ଛୁଣ୍ଟା କ’ଣ ତୁମର ?”

ପୋଟରୁ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ହଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରି ନାହିଁ ।”

ପ୍ରତିବାଦସତ୍ତ୍ୱେ ମାପ୍ ପୋଟରୁକୁ ଜେଲ୍ ଖଟିବାକୁ ହେଲା । ଏହାପରେ ଅନେକ ରାତି ବିତିଗଲା । ଟମ୍‌ର ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । କେତେବେଳେ କେମିତି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଭୟାନକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ । ଶୋଇ ଯାଇଥିଲେ ବି ଏଣୁତେଣୁ କ’ଣଗୁଡ଼ାଏ ବକେ । ବେଳେବେଳେ ଚିତ୍କାର କରି କହେ, “ରକ୍ତ ! ରକ୍ତ !” “ତୁପ୍ ରହ, ତୁପ୍ ରହ !” “ରେଡ୍ ଯୁ ଅସୁଛି ।” ସିଦ୍ ଯେତେ ଯାହା ଶୁଣେ ସବୁକଥା ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ଆଗରେ କହିଦିଏ । ସିଦ୍‌ର କଥା ଶୁଣି ପୋଲି ମାଉସୀ କହନ୍ତି, “ତାକୁ କ’ଣ କହିବ, ସେଇ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ପରେ ମୁଁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛି ।”

ଧୀରେ ଧୀରେ ଟମ୍‌ର ମନ-ପରଦାରୁ ସେଇ ଅପରାଧର ବିକଟଦୃଶ୍ୟ ଲିଭି ଲିଭି ଆସିଲା । ସମୟ ସମୟରେ ସେ ଜେଲ୍-ଖାନାକୁ ଯାଏ । ଗ୍ରେଟ୍ ହରକା ବାଟେ ପୋଟରୁ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଏ । ଖାଇବା ପାଇଁ ତା ହାତକୁ କିଛି ମିଠା ଜନିଷ ବଢ଼ାଇଦିଏ ।

ଖାଇ ସାରିଲେ ତାକୁ ତମାଖୁ ଦିଏ । ପୋଟର୍ ପାଇଁ ତାହାର ମନରେ ଝୁର୍ ଦୁଃଖ ହୁଏ । ତାହାଲଗି ହାକ୍ ଆଖିରୁ ମଧ୍ୟ ଲୁହ ଗଡ଼େ ।

ଟମ୍ ପାଇଁ ନୂଆ ଔଷଧ

ଟମ୍ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଆଗରୁ ଯେପରି ଗୋଉଥିଲା ଆଉ ଯେପରି ଖୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆଗରୁ ଯେପରି ଖାଉଥିଲା ଆଉ ଯେପରି ଖାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସ୍କୁଲରୁ ପଲାଇଯିବାକୁ ଛକ୍କା କଲ ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଖେଳିବା ପାଇଁ ଆଉ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କଲ ନାହିଁ । ମନ ଭିତରେ ଏକ ଅଜଣା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖ ତାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ବେକି କଥା ଭାବି ସେ ଆହୁରି ବେଶୀ ଅସ୍ଥିରତା ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । କିଛିଦିନ ଧରି ବେକି ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁ ନ ଥାଏ । ତାହାର ଦେହ ଖରାପ ଥାଏ ବୋଧହୁଏ । ତାହାର ଦେହ ବେଶୀ ଖରାପ ହେଲା ପରି ! ଟମ୍‌ର ମନକୁ ପାପ ଛୁଇଁଥାଏ ।

ଟମ୍‌ର ଅସୁସ୍ଥତା ପାଇଁ ପୋଲି ମାଉସୀ ଚିନ୍ତିତା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତା ପାଇଁ କୌଣସି ଭଲ ଔଷଧର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବେ ବୋଲି ସେ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଔଷଧ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ମନରେ ଝୁର୍ ଆଗ୍ରହ ଥାଏ । ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବହି ପାଖରେ ରଖିଥାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ପଢ଼ନ୍ତି । ନିକଟରେ ବହି ପଡ଼ି ସେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଧରଣର ଚିକିତ୍ସା

ପ୍ରାଣୀ କଥା ଜାଣିଥାନ୍ତି । ପିଲା ଅସୁସ୍ଥ ହେଲେ ସେ ପ୍ରତ୍ୟହ ଥଣ୍ଡା ପାଣିରେ ଗାଧୋଇବା ଉଚିତ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳେ ଟମ୍କୁ ବାହାରେ ଛୁଡ଼ା କରାଇ ସେ ତାହା ଉପରେ ଖୁବ୍ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଢାଳିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତାପରେ ଗୋଟିଏ ଓଢାଲୁଗା ଘୋଡ଼ାଇ ତାକୁ ବିଛଣାରେ ଶୁଆଇ ରଖିଲେ । ମାତ୍ର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଟମ୍ର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବଦଳିଲା ନାହିଁ । ତାହାର ଦେହ ଆହୁର ବେଶୀ ଖରାପ ହେଲା । ଆଉ ଏକ ନୂଆ ଉପାୟ ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ମନକୁ ଆସିଲା । ଥଣ୍ଡା ପାଣି ପରବର୍ତ୍ତେ ସେ କିଛି ଗରମ ପାଣି ଟମ୍ ଉପରେ ଢାଳିଲେ । ସେଥିରେ ବି କିଛି ଉପକାର ହେଲା ନାହିଁ ।

ସେହି ସମୟରେ “ସନ୍ତୋଷ-ନାଶିନୀ” ବୋଲି ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଔଷଧ ବଜାରକୁ ଆସିଥାଏ । ଏତେ କଟୁ ଯେ ତାହା ଖାଇବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର । ତଥାପି ସେହି ଔଷଧ ଅଣାଇ ପୋଲି ମାଉସୀ ଟମ୍କୁ ପିଆଇଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତୋତନ ଶେଷରେ ଟମ୍କୁ ତିନି ଚାମୁଚ ଲେଖାଏଁ ଔଷଧ ପିଇବାକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଔଷଧ ପ୍ରତି ଟମ୍ର ଅଶ୍ରୁବା ଜାତ ହେଲା । ମାଉସୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସିଆଡ଼େ ବୁଝିଥିବାର ଦେଖିଲେ ସେ ଔଷଧତକ ପାଟିରେ ନ ଢାଳି କୌଣସି ଗାତ ଭିତରେ ଅଜାଡ଼ିଦେବ । ଦର୍ଦ୍ଦକର କଥା । ଟମ୍ ଔଷଧତକ ଅଜାଡ଼ିଦେବାକୁ ଯାଉଛି ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ଉପରେ ତାହାର ନଜର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଔଷଧତକ ନେଇ ତାହାର ପାଟିରେ ଢାଳି ଦେଲା । ଇନ୍ଦ୍, ବିରାଡ଼ିକୁ ଦେଖେ କିଏ ! ତାପରେ—ତାପରେ ମାରିଲା ତଥା । ତଥା ମାରିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତାହାର ନୃତ୍ୟ । ପଛଗୋଡ଼ ନରୁଇ ସେ ଯେଉଁ ନୃତ୍ୟ କଲା ତାହା ଦେଖିଲେ ମଣିଷ ଅବାକ୍ ହେବ । ନାଚ ପରେ କୋଠର ଭିତରେ ଲାଗିଲା ଏକ ଆଖିବୁଜା ଦୌଡ଼ । ଦୌଡ଼ିବା ଗସ୍ତରେ ଯେତେ ଯାହା ପଡ଼ିଲା ସବୁ

ଜନସ ଭାଙ୍ଗି ଚୁରୁମାରୁ ହେଲା । ବିରାଡ଼ର ନାଚ, କୁଦା ଆଉ ଦୌଡ଼ ଦେଖି ଟମ୍ ହସି ହସି ଗଡ଼ଗଲା । ବହୁତଦିନ ଧରି ସେପରି ମନ ଖୋଲା ହସ ସେ ହସିପାରି ନ ଥିଲା । ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଶୁଣି ପୋଲି ମାଉସୀ ଦୌଡ଼ ଆସିଲେ ।

“କଥା କଣ ?”

ହସ ଚାପି କିଛି କହିବା ଟମ୍ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବପରି ହେଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ କହିଲା, “ଦେଖ ! ସେଇ ବିରାଡ଼କୁ ଦେଖ !”

“ତାହାର ହେଉଛି କଣ ? ତୁ ବୋଧହୁଏ ସେଇ ଔଷଧରୁ କିଛି ତାକୁ ପିଆଇ ଦେଇଛୁ !”

ଟମ୍ ହସି ହସି କହିଲା, “ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।”

ପୋଲି ମାଉସୀ ଔଷଧ ଶିଶି, ଚାମୁଚ ଏବଂ ଔଷଧଖିଆ ପିଆଲକୁ ଚାହିଁ ସବୁକଥା ଜାଣିପାରିଲେ ।

ମାଉସୀ ଖୁବ୍ ରାଗିଯିବେ ବୋଲି ଟମ୍ ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ରାଗିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେ ଖୁବ୍ ଚିନ୍ତିତା ହେବାର ଦେଖି ସେ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । କହିଲେ, “ଏ ଔଷଧ ବିରାଡ଼କୁ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଭଲ କାମ କରେ ନାହିଁ । ତୁ ଆଉ ଏ ଔଷଧ ଖାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।” ଏହାଶୁଣି ଟମ୍ ଖୁବ୍ ଶୁଣି ହେଲା । ତାକୁ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ଏହାପରେ ବେକକୁ ଝୁଲରେ ଦେଖି ଟମ୍ ଆଡ଼ର ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ସରସ ବୋଧ କଲା । ରୋଗରୁ ଉଠି ବେକ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଟମ୍ ପ୍ରତି ତା ମନରୁ ରାଗ ଚାଲିଯାଇ ନ ଥାଏ । ଆମି ଲରେନ୍ସ କଥା ଭାବି ସେ କର୍ଷାରେ ଜଳି ଯାଉଥାଏ । ସେ ଟମ୍

ସହିତ ପାଟି ଫିଟାଉ ନ ଥାଏ । ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ନ ଥାଏ ।
ତଥାପି ତାକୁ ଦେଖିଲେ, ଟମ୍କୁ ଖୁସି ଲାଗେ ।

ଟମ୍ ଜଳଦୟା ସାଜିଲ

ଟମ୍ ମନ ବରକୁ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ତାହାର ବରକୁ
ଜାତ ହୋଇଥାଏ ମାଉସୀଙ୍କ ଉପରେ, ଶିକଙ୍କ ଉପରେ, ଆଉ
ବେକ ଉପରେ । ବେକ ତାହା ସହିତ କଥା କହୁ ନ ଥାଏ । ସେ
ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, “ମୁଁ ଦରଲୁଡ଼ି ପଳାଇବି ଏବଂ ଗୋଟିଏ
ଜଳଦୟା ହେବି । ସେଇ ବୃତ୍ତି ଧରିଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଧନୀ ହୋଇ-
ଯିବି । ଧନ-ସମ୍ପଦ ବଢ଼ିଗଲେ ମୋତେ ସମସ୍ତେ ଖାତିର କରିବେ ।
ମୋ ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୟ ରହିବ ।” ଦେବାତା ସୁଦ୍ଧାରପାର
ସହିତ ତାହାର ଦେଖା ହେଲା । ତା ମୁହଁଟା ବି ରାଗିଲା ରାଗିଲା
ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

“ସୁ, ତୁ ଏପରି ଦେଖାଯାଉଛୁ କାହିଁକି ? ତୋର କଣ
ହେଲା ?”

“ଆଜି ସକାଳେ ମାଆ ମୋତେ ପୁଣି ବାଡ଼େଇଲେ । ମୁଁ
କୁଆଡ଼େ ଆଗଠାରୁ ଆହୁର ବେଶୀ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଗଲିଣି ବୋଲି
ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା ପଶିଛି ।”

“ସେ ଏପରି ଭାବିବାର କାରଣ କ’ଣ ?”

“ସେ କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଦୁଧସର ରେର କରିଛି । ମୁଁ ପୁଣି
କେବେହେଲେ ସେ ଜନିଷ ହୁଇଁ ନାହିଁ । କାରଣ ଦୁଧସର ଗୋଟିଏ
ଏମିତି ଜନିଷ ଯେ ତାହାର ନାଁ ଶୁଣିଲେ ମୋର ଉକାର ଉଠେ ।

ଯେତେ ମନାକଲେ ବି ସେ କ'ଣ ମାନୁଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ
ଯେ ମୋ ଭଲ ଆଉ କେହି ସେ ଜିନିଷ ଖାଇ ନାହିଁ ।”

“ସୁ, ଗୁଲ, ଘରୁ ପଳାଇବା ।”

“ତୋ କଲ୍ତନାଟା କିଛି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ସେପରି କଲେ
ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆମ ପାଇଁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବେ ।”

“ଗୁଲ, ହାକୁ ତାକ ଆମ ଘରୁ ମିଶାଇବା ।”

ଟମ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ହାକୁ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତିନିହେଁ ମିଶି
କିଛି ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । ରାତି ହେବାରୁ ତିନିବନ୍ଧୁ ଗୋଟିଏ
ଭେଲାରେ ବସି ଘୁସି ଯିବାରେ ଲାଗିଲେ ନଈ ତଳକୁ ତଳକୁ ।
କିଛିଦୂର ଯିବାପରେ ଭେଲାଟି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱୀପରେ ଲାଗିଲା ।
ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱୀପଟିଏ । ନାମ ଥାଏ ଜେକ୍‌ସନ୍‌ସ ଦ୍ୱୀପ । ତିନିହେଁ ଯାକ
ଭେଲାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସେଠାରେ ଗୁଡ଼ିଣି ପକାଇଲେ । ଆଗରେ
ହୁଡ଼ ହୁଡ଼ ହୋଇ ନିଆଁ ଜଳୁଥାଏ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ । ମାଛ, ମାଂସ,
ରୁଟି ଧରି ତିନିବନ୍ଧୁ ମନ ଖୁସିରେ ଖାଇବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଗୁଡ଼ାଏ
ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେକ ଜ୍ୱାଳା ମେଣ୍ଟିଲା ।
ସେମାନେ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ଏଇ ଜୀବନଟା କି ବଢ଼ିଆ ଲାଗୁଛି ! ଆମକୁ
ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାକୁ ହେବନି, ସବୁବେଳେ ଏତେ ସମ୍ପାଦୁରୁ ହେବାକୁ
ପଡ଼ିବନି କିମ୍ବା ବଡ଼ ସକାଳେ ବଛାରୁ ଉଠିବାଲାଗି ଆମକୁ କେହି
ବାଧା କରିବନି । ବହୁତ ରାତି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଇନାହିଁ ବୋଲି
ଆମକୁ କେହି ଗାଳି ଦେବ ନାହିଁ । ନିଜ ନିଜର ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ
ଆମ୍ଭେମାନେ ପଢ଼ିବ ପାରିବା, ମାଛ ଧରି ପାରିବା ।”

ତା କଥାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଜଣାଇ ସୁ କହିଲା, “ଯାହା କହିଲୁ
ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ । ସବୁ ଜୀବନଠାରୁ ଜଳଦମ୍ଭର ଜୀବନ

ଅଧିକ ମଜାଦାର । ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପରି
ଆମ୍ଭେମାନେ ସପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ !”

ହାକ୍ ପଚାରିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଜଳଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ଆଉ କି କି କାମ
କରିବାକୁ ହୁଏ ?” ତାକୁ ବୁଝାଇଦେବା ପାଇଁ ଟମ୍ କହିଲା,
“ଜଳଦସ୍ୟୁମାନେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜାହାଜରେ ବସି ସାତ ସମୁଦ୍ରରେ
ଜଳଯାତ୍ରା କରୁଥାନ୍ତି । ନିଶାଣସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କର ଜାହାଜ ଉପରେ
ଜଳାପତାକା ଉଡ଼ୁଥାଏ । ସେ ପତାକା ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଲୋକର ଛୁଟି ଥରେ । ରକ୍ତ କମ୍ପାପାଣି ହୁଏ । ଅନ୍ୟ ଜାହାଜ
ଦେଖିଲେ ଜଳଦସ୍ୟୁମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚଢ଼ାଉ କରନ୍ତି । ଜାହାଜ
ଭିତରେ ଥିବା ଧନ-ରତ୍ନ ଲୁଟି ନିଅନ୍ତି । ତାପରେ ସେଇ ଲୁଣ୍ଠିତ
ଧନ-ରତ୍ନ ଧରି ସେମାନେ ଏହିପରି କୌଣସି ଏକ ନିରୋଳା ଦ୍ୱୀପକୁ
ଯାଆନ୍ତି । ସେଠାରେ ସେହିସବୁ ଧନ-ରତ୍ନ ମାଟିତଳେ ଲୁଚାଇ
ରଖନ୍ତି । ସେହିମାନେ ହିଁ କେବଳ ଲୁଚାଇଥିବା ଜାଗା ଚିହ୍ନି
ରଖିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କେହି ସେକଥା ଜାଣି
ନ ଥାଏ ।”

କଥା କହି କହି ସେମାନେ ଥକି ଗଲେ । ସମସ୍ତେ ନୀରବରେ
ବସିଥାନ୍ତି । ପୋଲ ମାଉସୀଙ୍କ କଥା ଟମ୍‌ର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ତାହାର
ଆଖିକୋଣରୁ ଲୁହ ଜଳେଇ ଆସିଲା । ମାଆ କଥା ମନେପଡ଼ିଲା
ସୁର । ତାକୁ ନ ଦେଖି ସେ କାନ୍ଦୁଥିବେ କି ? ଜନ୍ମମାଟି କଥା ଭାବି
ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଘଡ଼କ ଭିତରେ ନାହିଁ ନ ଥିବା
ନିଦ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିକୁ । ଆଖିର ଲୁହ ଶୁଖିଲା । ମନର
ଦୁଃଖ ଲିଭିଲା ।

ଗୋପନ ଯାତ୍ରା

ପରଦିନ ସକାଳେ ଉଠିବାବେଳକୁ ସେହି ପିଲାମାନଙ୍କର ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ନଈକୂଳକୁ ଆସି ଦେଖନ୍ତି ତ ସେମାନଙ୍କର ଭେଳାଟି ତା ଜାଗାରେ ନାହିଁ । ରାତ୍ରେ ସମ୍ଭବତଃ ସୁଅ ମୁହଁରେ ଭାସି ଯାଇଛି କାହିଁ କେତେ ଦୂରକୁ । ଅବଶ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲ ନାହିଁ । ମାଛ, ମାଂସ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେମାନେ ପେଟପୁରୁ ଜଳଖିଆ ଖାଇଲେ । ତାପରେ ବାହାରିଲେ ଫୁଟିବା ଲାଗି । ସେ କାମ ସରିବା ପରେ ଦ୍ଵୀପ ଭିତରେ ଘୁରି ବୁଲିଲେ ଏଣେତେଣେ । ଦ୍ଵିପ୍ରହର ହେବାରୁ ସେମାନେ ପୁଣି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଭୋଜନ ଶେଷ କଲେ । କାହାର ମୁହଁରୁ ବେଶୀ କଥା ବାହାରୁ ନ ଥାଏ । ଭରକଥା ଭାବି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମନ ମଉଳି ଆସିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କେହି କାହା ଆଗରେ ସେକଥା କହୁ ନ ଥାନ୍ତି ।

ତିନହେଁ ଯାକ ଭୋଜନ କରୁଥାନ୍ତି । ଏଣେ ନିଜ ନିଜର ମାଆ-ମାଉସୀ ଓ ଜନ୍ମମାଟି କଥା ଭାବିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସହସା ଗୋଟିଏ କିଛି ଶବ୍ଦ ସେମାନଙ୍କର କାନରେ ବାଜିଲା । କାନ ଡେରି ଶୁଣିଲେ । ଶବ୍ଦଟା ନଈଆଡୁ ଆସୁଥିବାର ଜାଣି ସମସ୍ତେ ସେହିଆଡ଼େ ଦୌଡ଼ିଲେ । ଦେଖିଲେ, ବହୁତ ଦୂରରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଁକୁ ଲାଗି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଛୋଟ ଛୋଟ ଡଙ୍ଗା ନଈରେ ଭାସିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ସେମାନେ କାହାକୁ ଖୋଜୁଥିବା ପରି ଜାଣି ପଡ଼ୁଛି ।” ହାକ୍ କହିଲା, “ବିଲ୍ ଟରନର ଯେବେ ବୁଡ଼ିମଲା, ତାହାକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଏହିପରି ଭାବରେ

ଦୁଇଦିନ ପରିଶ୍ରମ କରିଥିଲେ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଖୋଜୁଛନ୍ତି କାହାକୁ ?”

ଟମ୍ କହିଲା, “ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣିଛି । ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆତ୍ମମାନକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଆମେ ତିନିଜଣ ବୁଝିଯାଇଛୁ ବୋଲି ସେମାନେ ଯଦେହ କରିଛନ୍ତି ।”

ଏ କଥା ଜାଣିବା ପରେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲେ । ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ଆତଙ୍କ ଖୋଲାଇଦେଇ ପାରିଥିବାରୁ ସେମାନେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କଲେ । ଟମ୍ କହିଲା, “ପୋଲି ମାଉସୀ କେତେ କ’ଣ ଭବ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିବେ । ବେକର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ନୋଇଥିବ । ହୁଏତ ସେମାନେ କେଉଁଠାରେ ବସି ରା ପାଇଁ ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରୁଥିବେ...”

ଅନେକ ସମୟ ଧରି ସେମାନେ ନଈକୂଳରେ ବସିଲେ । ଡଙ୍ଗାଗୁଡ଼ିକର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ପଶ୍ଚିମ ପାହାଡ଼ ତଳେ ସର୍ପି ମୁହଁ ଲୁହୁଇଲେ । ଚାରିପାଖରୁ ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ ଆସିଲା ଧୀରେ ଧୀରେ । ଡଙ୍ଗାଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଲୋକମାନେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲେ ।

ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ିଆକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲେ । କିଛି ମାଛ ଚରକାଣ୍ଡ କରି ସେମାନେ ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ । ଡଙ୍ଗାଗୁଡ଼ିକ ବିପଦରେ ନାନା ପ୍ରକାର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥାନ୍ତି । ମଝିରେ ମଝିରେ ଘରକଥା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୁଥାଏ ।

ସୁ' ପଚାରିଲା, “ଏବେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବା କି ?” ଟମ୍ ଯଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ମନା କଲା । ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ସୁ'ର କଥା ସମର୍ଥନ କଲା ନାହିଁ । ମୁହଁରେ ମନା କଲେ ବି ମନ ଭିତରେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବାର ଇଚ୍ଛା ପୂର ରହିଥାଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଉଲା । ରାତି ଆସିଲା । ଥକା ହୋଇ ସୁ' ଏବଂ ହାକ୍ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଟମ୍ ତା ଜାଗାରୁ ଉଠି ଛୁଡ଼ା ଦେଲା । ନଈକୂଳକୁ ଗଲା । ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ନଈପାର ଦେଲା । ଘାଟେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଚରକାଣ୍ଡ ହୋଇ ଚାଲିଲା ମାଉସୀଙ୍କ ଘରକୁ । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା-ବେଳକୁ ରାତି ୧୦୫ଟା ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଝରକା ଉପରେ ଆଲୁଅଟିଏ ଜଳୁଥାଏ । ସେଇ ଝରକାବାଟେ ଟମ୍ ଦେଖିଲା, ତାହାର ମାଉସୀ, ସାନସାଇ ସିଦ୍, ଭଉଣୀ ମେରି ଏବଂ ସୁ'ହାତ୍‌ପାତ୍‌ର ମାଆ ଏକତ୍ର ବସିଛନ୍ତି । କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାରେ ସେମାନେ ଏପରି ମଜ୍ଜି ରହିଥାନ୍ତି ଯେ ଟମ୍ ଉପରେ କାହାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁ ନ ଥାଏ । ଟମ୍ ଛପି ଛପି ଭିତରକୁ ଗଲା ଖୁବ୍ ସନ୍ତର୍କରେ ଏବଂ ମାଉସୀଙ୍କ ଖଟତଳେ ଲୁଚିଗଲା ।

ପୋଲି ମାଉସୀ କହିଲେ, “ସିଦ୍, ଦରଜା ବନ୍ଦ କରିଦେ । ତା' ନ ହେଲେ ପବନରେ ଆଲୁଅ ଲାଉଯିବ ।” ସିଦ୍ ଦରଜା ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ପୋଲି ମାଉସୀ ଦୁଃଖ କରି କହୁଥାନ୍ତି, “ହାୟ୍ ! ହାୟ୍ ! ବିଚରା ଟମ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି କଣ କରୁଥିବ ?” ଆଖିକୋଣରୁ ତାଙ୍କର ଠୋପା ଠୋପା ଲୁହ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼ୁଥାଏ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସେ ସେପରି ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ନୁହେଁ । ତାକୁ କେତେ ଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇଛି ! ମାତ୍ର ପିଲା ହସାବରେ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ । କେତେବେଳେ କେମିତି ଦୁଷ୍ଟାମି କରୁଥିଲେ ବି ତାକୁ ଖରାପ ପିଲା ବୋଲି କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।” ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାର ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । କହୁଥାନ୍ତି, “ମୋ ଯୁ ବି ଖୁବ୍ ଭଲ ପିଲା । ସମୟ ସମୟରେ ମୋତେ ତାକୁ ବାଡ଼େଇବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ବେଳେବେଳେ ଖୁବ୍ ନିର୍ମମ ହୋଇଛି ମଧ୍ୟ । ତଥାପି ତାକୁ ଖରାପ ପିଲା ବୋଲି ମୁଁ କେବେହେଲେ କହିପାରିବିନି ।”

ସିଦ୍ କହିଲା, “ତୁମେ ଯେତେ ଯାହା କହିଲେ କୁହ ପଛକେ ମାଉସୀ, ଟମ୍ କେବେହେଲେ ଭଲ ପିଲା ନୁହେଁ ।”

ମାଉସୀ କହିଲେ, “ସିଦ୍, ତୁ ସେପରି କଥା କହିପାରୁଛୁ କିପରି !” ଆଖିରୁ ତାଙ୍କର ଲୁହ ଝରିବା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥାଏ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହୁଥାନ୍ତି, “ଈଶ୍ଵର ତାହାର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ !”

ସିଦ୍ ବ୍ୟଗ୍ରତ ଅନ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଖଟତଳେ ବସି ଟମ୍ ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ରୁମୋଚନ କରୁଥାଏ । ଖଟତଳୁ ବାହାରି ମାଉସୀଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଖୁବ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନର ଆବେଗକୁ ସମ୍ଭାଳି ସେ ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ସେଇଠାରେ ବସି କିଏ କଣ କହୁଛି ଶୁଣିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ପିଲାଯାକ ବୁଡ଼ିମଲେ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ବିଶ୍ଵାସ କରୁଥାନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଭେଳାଟି ଭାସି ଆସି ଗାଁ ପାଖରେ ଲାଗିଥାଏ । ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟି ଯୁା ରବିବାର ଦିନ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ ।

ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାର ମନ ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ପୋଲି ମାଉସୀ ଶୋଇବା ପାଇଁ ବିଛଣାକୁ ଗଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ନିଦ୍ରାଞ୍ଚଳ ନିଦରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ପାଲଟି ପାଲଟି ଖୁବ୍ ସାବଧାନ

ସହକାରେ କୋଠର ଭିତରୁ ବାହାରଗଲା ଟମ୍ । ତାପରେ ଚାଲିଲା ଜେକ୍ସନ୍ସ ଦ୍ଵୀପରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କର ଛୁଉଣି ଆଡ଼କୁ । ରହିବାର ଦିନ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟେକ୍ଷିତ ଯୁା ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ସେଇକଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ । ସେଇଦିନଟି ପାଇଁ ସେ ମନେ ମନେ ଏକ ବଢ଼ିଆ ଯୋଜନା ଗଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥାଏ ।

କଳହସ୍ୟମାନଙ୍କର ଘରକୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳତା ବଢ଼ିଲା

ଛୁଉଣିରେ ପହଞ୍ଚି ଟମ୍ ଦେଖିଲା ତା'ର ସାଙ୍ଗମାନେ ଉଠି ନାହାନ୍ତି । ଉଠୁ ଉଠୁ ସେମାନଙ୍କର ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ସେମାନେ ଉଠିବା ପରେ ଟମ୍ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଗାଁକୁ ଯିବାକଥା କହି ନ ଥାଏ । ନିଜଦିନ ପରି ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖେଳିଲେ, ପହଁରିଲେ, ମାଛ ଧରିଲେ । ତାପରେ ଡିନର୍ ହେଁ ମିଶି ଗଲେ ନଇ-କୂଳକୁ ! ସେଠାରେ ବସି ରୁହିଁ ରହିଥାନ୍ତି ଗାଁ ଆଡ଼େ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବାର ବ୍ୟାକୁଳତା ବଢ଼ି ଉଠୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ କେହିହେଲେ ଜଣେ ମୁହଁପିଟାଇ ସେ କଥା କହୁ ନ ଥାଏ । ଗୋଡ଼ର ବଡ଼ ଆଙ୍କୁଳି ସାହାଯ୍ୟରେ ବାଲି ଉପରେ ଟମ୍ ବେକର ନାମ ଲେଖିଲା । କଣି ଘର ଲିଭାଇ ଦେଲା । ପୁଣି ଲେଖିଲା । ମାଉସୀ ଓ ବେକ ଏଇ ଦୁଇଜଣକୁ ଦେଖିବାଲାଗି ତା ମନ ଆଉଟି-ପାଉଟି ହେଲା । ବିଚରା ହାକ୍ ଘର ବୋଲି କିଛି ନ ଥାଏ । ତଥାପି ଗାଁ ମାଟିର ମମତା ତା ମନକୁ ଟାଣୁଥାଏ । ସବା

ଶେଷରେ ମନକଥା ଚାପିରଖି ନ ପାରି ସୁ’ କହିଲା, “ମୋର କାହିଁକି ଘରକୁ ଯିବାଲାଗି ବଡ଼ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ଭୁଲ୍, ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯିବା ।”

“ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନାହିଁ । ମୁଁ ଘରକୁ ଯିବି ।”

“ତାହା କରିବାକୁ ଯେବେ ମନ ନାହିଁ, ଭୁଲ୍, ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଯିବା ।”

“ନା, ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବି ମୋର ମନ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଯିବା ଇଚ୍ଛା ମୋର ଆଉ କୌଣସି କିଛିରେ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ସୁ’, ତୁ ଗୋଟିଏ ଅତି ଛୋଟ ପିଲା ପରି କଥା କହୁଛୁ । ଖାଲି ସେଇ ଗୋଟିଏ କଥା — ଘରକୁ ଯିବି, ମାଆକୁ ଦେଖିବି ।”

“ହାକ୍, ତୋ କଥା ପୁଣି କଣ ? ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବୁ । କଣ କହୁଛୁ ?”

ହାକ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ହଁ ।”

ମାସ ଠିକ୍ ତା’ର ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜର ମତ ବଦଳାଇ କହିଲା, “ନା, ମୁଁ ସୁ’ ସାଙ୍ଗରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଯିବି । ଜାଗାଟା ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ହେଲେ ବି ବଡ଼ ନିଛୁଟିଆ । ଡର ମାଡ଼ୁଛି । ଖୁସି ଲାଗୁନା । ଟମ୍, ତୁ ବି ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଫେରି ଭୁଲ୍ ।”

“ନା, ନା । ସେ କଥା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେବେ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ତୁମେମାନେ ଯାଇପାର । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏଇଠାରେ ରହିବି ।”

ହାକ୍ ଏବଂ ସୁ’ ନଈଆଡ଼କୁ ଭୁଲିଗଲେ । ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଟମ୍ ପଛରୁ ପାଟି କର କହିଲା, “ଗୋଟିଏ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କର । ତୁମମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବାର

ଅଛି ।” ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଯାଇ ଟମ୍ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରବିବାର ପାଇଁ ସେ କି ପ୍ରକାର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ତା’ର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲା । ସେମାନେ ତାର ଯୋଜନା କଥା ଶୁଣି ହସି ହସି ଗଡ଼ିଗଲେ । କହିଲେ, “ତୋ ଯୋଜନା ମାନ କାମ କଲେ ଭାରି ବଢ଼ିଆ ହେବ ।” ତାପରେ ଟମ୍ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶି ସେମାନେ ଛୁଡ଼ିଣିକୁ ଫେରିଲେ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ଶେଷ ହେଲା । ଭୋଜନ ପରେ ହାକ୍ ତାହାର ଧୂମନଳୀ ବାହାର କରି ଧୂମପାନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଧୂଆଁ ପିଇବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ । ନାକ-ପାଟି ଦେଇ ଭୃଷ୍ ଗୁସ୍ ଧୂଆଁ ବାହାର କରି ଦେଉଥାଏ । ଟମ୍ ଏବଂ ଯୁ’ଙ୍କର ଧୂଆଁପିଆ ଶିଖିବାକୁ ମନ ହେଲା । ସେମାନେ ଜଳଦୟା ସାଜିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଧୂଆଁପିଇ ଜାଣିବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର । ଟମ୍ ଓ ଯୁ’ ଶିଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ଏହା ତ ଆଦୌ କଷ୍ଟକର କାମ ନୁହେଁ । ଧୂଆଁ ପିଇବାକୁ ମୋତେ କାହିଁକି ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।”

ଯୁ’ କହିଲା, “ମୋ ମତ ବି ଠିକ୍ ସେଇଆ ।”

ଉଭୟେ ଅନେକ ସମୟ ଧରି ଧୂଆଁ ପିଇବାରେ ଲାଗିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କର ମୁହଁର ଜ୍ୟୋତି ଫିକା ପଡ଼ି ଆସିଲା । ସେମାନେ ଧୂମନଳୀ ପକାଇଦେଲେ ।

ଯୁ’ କହିଲା, “ମୋତେ କାହିଁକି ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ମୋ ଦେହଟା ବି ଖରାପ ଲାଗୁଛି ।”

ହାକ୍ ସାଙ୍ଗ ଦୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳରେ ବସିଥାଏ ବହୁତ ସମୟ ଧରି । ଟମ୍ ଏବଂ ଯୁ’ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ତା ପାଖରେ । ଦୁହେଁଯାକ ଖୁବ୍ ଦୁର୍ବଳ ଏବଂ ଅସୁସ୍ଥ ଜଣା-ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି ।

ହାକ୍ ପଚାରିଲା, “କପରି ଲାଗୁଛି ?”

ସେମାନେ ସମସ୍ତରରେ କହିଲେ, “ଆଗଠାରୁ ଆହୁରି ଭଲ ଲାଗୁଛି ।” ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱରରୁ ଜଣାପଡୁଥାଏ ଯେ ସେମାନେ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଫିକା ମୁହଁରେ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚରି ନ ଥାଏ । କିଛି କଥା ନ କହି ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସିଥାନ୍ତି ।

ଟିକେ ପରେ ହାକ୍ କହିଲା, “ମୋର ‘ପୁଣି ଧୂଆଁ-ପିଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲଣି । ତୁମେ ପିଇବ କି ?” ସେ ଦିହେଁ ତରତର ହୋଇ କହିଲେ, “ନା ! ନା !”

୬୮

ଗଲ ହେଲା । ପିଲାଏ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଅର୍ଦ୍ଧରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ନିଦୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ରହିଲେ । ସହଯା କେଉଁଆଡୁ ଏକ ଭୟାନକ ଝଡ଼ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ସେମାନଙ୍କର ନିଦ ଭଙ୍ଗି ଗଲା । ଝଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ ସେମାନେ ଗଛ ତଳେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । କଲା କଟି କଟି ଆକାଶ ଉପରେ ବଜୁଳି ମାରି ଦେଉଥାଏ, ତକ୍ ତକ୍ କରି । ତା ପଛେ ପଛେ ଘଡ଼ଘଡ଼ିର କି କଡ଼କଡ଼ି ମଡ଼ମଡ଼ ଶବ୍ଦ ! ହୁହୁକମ୍ପି ଜାତ ହେଉଥାଏ ! କାନର ପରଦା ପାଟିଯିବା ପରି ଜଣାପଡୁଥାଏ । ଅଳ୍ପ ସମୟପରେ ତାଳିଲ ବର୍ଷା, ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ଦୁଇ ମୁହଁରେ । ଚକ୍ରାର କରି ଟମ୍ କହିଲା, “ରୁଣ୍ଡିଛ କଣ ? ତମୁ ତଳକୁ ଧାଇଁ ଚାଲ ।” ମାତ୍ର ଝଡ଼ର ଗୁରୁଗର୍ଜନ ଭିତରେ ତାହାର ଚକ୍ରାର କେଉଁଆଡ଼େ ମିଳାଇଗଲା ।

କାହାରି କାନରେ ବାଜିଲା ନାହିଁ । ସେ ଆଖିକୁଳ ଦୌଡ଼ିଲା ତମ୍ବୁ
ଆଡ଼େ । ଅନ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କଲେ । ତମ୍ବୁ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚିବାବେଳକୁ ସେମାନେ ସପ୍ତର୍ଷି ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
ବିନିଜଣଯାକ ତମ୍ବୁ ତଳେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ସବାଙ୍ଗ ଥରୁଥାଏ
ତାଳବରଡ଼ା ପରି । ପବନର ବେଗ ହମଶଃ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥାଏ ।

ଅବୁନକ ଭାବରେ ଦୁମୁକାଏ ପବନ ପଶି ଆସି ତମ୍ବୁଟିକୁ ଉଠାଇ-
ନେଲା । ନିଜକୁଳରେ ଡେଙ୍ଗା ଗଛଟାଏ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ଆଶ୍ରୟ
ନେବା ପାଇଁ ମିଳି ବିନିଜା ଜୀବନମୁକ୍ତି ଦୌଡ଼ିଲେ ତାହାର
ମୁଳକୁ । ଭୟରେ ଛୁଡ଼ି ଥରୁଥାଏ । ଝଡ଼ବାତ୍ୟାର ଲେମ୍ବୁବର୍ଷାକାଣ
ଗଜନ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଆତଙ୍କ ଜାତ କରୁଥାଏ । କଡ଼ମଡ଼
ଶବ୍ଦ କରି ଗୋଟିକ ପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଭୂତଳଶାୟୀ

ହେବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଭାବୁଥାଏ, “ପବନ ତୋଡ଼ରେ ଆମେ ଆଶ୍ରା ନେଇଥିବା ଗଛଟି ଭାଙ୍ଗି ଯିବ କି ? ଯଦି ଭାଙ୍ଗିଯାଏ... !”

ଝଡ଼ ପ୍ରଶମିତ ହେଲା । ପିଲାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଛୁଇଁଖିଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ମାତ୍ର ସେତେବେଳକୁ ଛୁଇଁଖିର ସନ୍ଧ୍ୟା ଲାଭି ଯାଇଥାଏ । ପବନର ବେଗରେ ତମ୍ବୁ ଉଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଗଛର ଭଙ୍ଗାଡ଼ାଳ ଦ୍ଵାରା ଭୂଇଁର ଉପରିଭାଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଲୁଚି ଯାଇଥାଏ । ସବୁ ଜନସ୍ଵାସ ଓଦା । ଭୂଇଁ ସନ୍ତସନ୍ତା । କାଠସବୁ ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ନିଆଁ ଜାଳି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଶେଷରେ ସେମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ଏତେ ହଇରାଣ ହରକତ ହେବାପରେ ପିଲାଗୁଡ଼ିକ ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । କିପରି ଯାଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବେ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ମନ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଘରର ବିଛଣାପଟା, ଶାନ୍ତି ଏବଂ ନିରାପତ୍ତି କଥା ଭାବି ସେମାନଙ୍କର ଘରକୁ ଯିବାର ଆବେଗ ବଢ଼ି ଉଠୁଥାଏ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆକାଶ ମେଘମୁକ୍ତ ହେଲା । ନିର୍ମଳ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ବୁଣି ହୋଇଗଲା ଚାରିଆଡ଼େ । ପିଲାମାନଙ୍କର ଓଦା ଦେହ ଶୁଖିଗଲା ଘଡ଼କ ଭିତରେ । ସମସ୍ତେ ନିଆଁ ଚାରିପଟେ ବସିଥାନ୍ତି । ବେଶୀ କଥା କହିବାକୁ କାହାର ଇଚ୍ଛା ନ ଥାଏ । ସେମାନଙ୍କର ଦେହ-ଗୁଡ଼ାକ ଜେକ୍‌ସନ୍‌ସ ଦ୍ଵୀପରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲେ ବି ମନ ଉଡ଼ୁଥାଏ ନିଜ ନିଜର ଘରେ । ମାଆ-ମାଉସୀ ଏବଂ ଜନ୍ମମାଟି ପାଖରେ । ଟମ୍ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ପୁଣି ଥରେ ରବିବାରର ଯୋଜନା କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ତାହା ଶୁଣିବା ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଏକ ଅକୁହା ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା । ଏହାପରେ ସେମାନେ “ରେଡ଼୍

ଇଣ୍ଡିୟାନ୍” ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଖେଳ ଖେଳିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଏଇ ଖେଳରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଅକମ୍ପିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ଲଢ଼େଇ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କଲ୍‌କିନାରା ମାନିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ସେଇ ରାତିଟା ସେମାନଙ୍କର ସେଠାକାର ଶେଷ ରାତି ଥାଏ । ତହିଁ ଆରଦ୍ଦିନ ରବିବାର ହେବ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଘରକୁ ଫେରି ମାଆ-ମାଉସୀଙ୍କ ମୁହଁ ଦେଖିବେ ।

ହାକ୍ ନଜର ଧୂମନଳୀଟି ଧରି ଶାନ୍ତରେ ଧୂମପାନ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଧୂଆଁ ପିଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି କି ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଟମ୍ ଏବଂ ସୁକୁ ପଚାରିଲା । ମାତ୍ର ପୂର୍ବପରି ସେମାନେ ତାହା ରୁହାନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ରେକ୍‌ଠୋକ୍ ମନା କରିଦେଲେ ।

ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠି ଟିପ୍ପଣୀ

ଗାଁ ଭିତରକୁ ଯାଅ, ଯେଉଁଠି ଶୁଣିବ ସେଇ ପିଲା ତିନି ଜଣଙ୍କର କଥା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ଗଦାଏ ଦୁଃସ୍ଥିତି । ମନରେ ଗଭୀର ଦୁଃଖ । ପୋଲି ମାଉସୀ, ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାର ଆଉ ବେକି—ଏମାନଙ୍କର ସେ କେତେ ଦୁଃଖ ସେ କଥା କହିହେବ ନାହିଁ । ଟମ୍‌ର ନାଁ ଶୁଣିଲାବେଳକୁ ବେକିର ଆଖିରୁ ବହୁଥାଏ ଧାର ଧାର ଲୁହ ।

ସେ ଦିନଟା ଥାଏ ରବିବାର । ସକାଳ ହୋଇଥାଏ । ଡ଼ ଡ଼ ହୋଇ ଗୀର୍ଜାରେ ଶୋକସୂଚକ ଦଣ୍ଡା ବାଜିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠି ଟିପ୍ପଣୀରେ ଯୋଗଦେବାଲାଗି ଗାଁର ଲୋକମାନେ ଧୀରେ

ଧୀରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଗୀର୍ଜା ଆଡ଼କୁ । ସିଦ୍ଧ ଏବଂ ମେରିକୁ ଧରି ପୋଲି ମାଉସୀ ସେଇଠାରେ ଥାନ୍ତି । ମିସେସ୍ ହାର୍ପାର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧରି ଉପସ୍ଥିତ ଥାନ୍ତି ସେଇ ଗୀର୍ଜାରେ । ଖୋକର ଚିହ୍ନ ରୂପେ ସମସ୍ତେ କଳା ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରିଥାନ୍ତି ।

ଦୁଃଖାବହ ଅନ୍ୟେଷ୍ଟିତ୍ୱା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରୁ ବହୁଥାଏ ଧାର ଧାର ଅଶ୍ରୁ ଠିକ୍ ଶ୍ରାବଣର ବାରିଧାର ପରି । ହଠାତ୍ ଗୀର୍ଜାର ଦରଜା ଖୋଲଗଲା । ଆଖି ଫେରାଇ ସମସ୍ତେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ମାତ୍ର ଇସ୍ତେ କ'ଣ ! କେହି ନିଜର ଆଖିକୁ ବନ୍ଦାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗୀର୍ଜା ଭିତରୁ ବାହାର ଆସୁଥାଏ ଟମ୍ ! ତା ପଛେ ପଛେ ଆସିଲା ଯୁ' । ଯୁ' ପଛକୁ ଚାଲିଥାଏ ହାକ୍ । ଏମାନେ ଯବୁ ପୂର୍ବର ଯେଇ ପ୍ରକୃତ ପିଲା ନା ସେମାନଙ୍କର ଭୂତ ? ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ଗୀତ ଗାଇବା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରୁ ବହୁଥିବା ଲୁହର ଝର ଅଟକି ଗଲା । ସବୁରି ମୁହଁରେ ବସୁସ୍ବର ଚିହ୍ନ ।

ପିଲାଗୁଡ଼ିକ ବୁଡ଼ିଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଏ ଦୁନିଆରୁ ବଦାୟ ନେଇ ଚାଲି ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ବଞ୍ଚି ରହିଛନ୍ତି ଆଗ ପରି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦର ଜୁଆର ଉଠିଲା । ପୋଲି ମାଉସୀ, ମିସେସ୍ ହାର୍ପାର ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ବୁହରା ହେଲେ । ଟମ୍ ଓ ସୁକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ରଖି ସେମାନଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ସହସ୍ର ରୁମ୍ବନ ଅଜାଡ଼ ଦେଲେ ମାଆ-ମାଉସୀ ଦୁଇଜଣ । ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବା ପାଇଁ ବିଚର-ହାକ୍ କେହି ନ ଥାଏ । ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ଆମ ସହିତ ଫେରି ଆସିଛି । ତାକୁ ରୁମ୍ବନ ଦେବା ପାଇଁ କଣ କେହି ନାହିଁ ?” ପୋଲି ମାଉସୀ କହିଲେ, “ମୁଁ ବଞ୍ଚି ଥାଉ ଥାଉ କିଏ କହିବ ଯେ ତା’ର କେହି ନାହିଁ ।” ସେ ହାକ୍‌କୁ ଧରି ତା’ ଉପରେ ରୁମ୍ବନ ପରେ ରୁମ୍ବନ ଆଜିଦେଲେ ବାରମ୍ବାର । ହାକ୍ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ରକ୍ତମ ଦେଖାଗଲା । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ତାକୁ କେହି କେବେହେଲେ ଦୟା ଦେଖାଇ ନ ଥିଲା ।

ଟମ୍‌ର ଯୋଜନା ସଫଳ ହେଲା । ନିଜ ନିଜର ଅନ୍ୟେଷ୍ଟି-ଫିୟାରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗାଁକୁ ଆସିବାଲାଗି ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ସେ ଫିୟା ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଲୁଚି ରହିଥାନ୍ତି । କାମ ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ସେମାନେ ଛପି ଛପି ପଶି ଯାଇଥିଲେ ଗୀର୍ଜା ଭିତରକୁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଏକ ଅକୁହା ଆନନ୍ଦର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଦେଖାଦେଲା ସବୁରି ହୃଦୟରେ । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଭୋଜର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା । ସବୁ ସରିବା ପରେ ପୋଲି ମାଉସୀ ଟମ୍‌କୁ କହିଲେ, “ତୁ ଆଗରୁ ନ ଆସିଲୁ କାହିଁକି ?

ତୁ ଯେ ସତରେ ବଞ୍ଚୁଛୁ ମୁଁ ଏହା ଭାବି ନ ଥିଲି । ଆଗରୁ ଆସି ନିରାପଦରେ ଅଛୁ ବୋଲି ମୋତେ ନ ଜଣାଇଲୁ କାହିଁକି ? ଏଥିରୁ ଯାହା ଜାଣୁଛି ତୁ ତୋର ମାଉସୀକୁ ଭଲ ପାଉ ନାହିଁ ।”

ଟମ୍ବ କହିଲା, “ସେକଥା କୁହ ନାହିଁ ମାଉସୀ । ମୁଁ ଯେବେ ତୁମକୁ ଭଲ ନ ପାଏ, ତାହାହେଲେ ତୁମକୁ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲି କିପରି ?”

ପୋଲି ମାଉସୀ ଟମ୍ବର ଯୁକ୍ତି କାଟି ପାରିଲେ ନି । ପଚାରିଲେ,
“ତୁ କି ଧରଣର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲୁ ?”

ଟମ୍ବ ତାହାର ସ୍ବପ୍ନ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ।

ଟମ୍ବର ସ୍ବପ୍ନ

ସ୍ବପ୍ନ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ ଟମ୍ବ କହିଲା, “ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲି ତୁମେ ସିନ୍ଦ୍, ମେଣ୍ଟ ଏବଂ ମିସେସ୍ ଡାର୍‌ପାର୍‌କୁ ଧରି ଏହିଠାରେ ବସିଥାଅ । ମୋର ଯାହା ମନେପଡୁଛି, ଏହା ବୁଧବାର ଦିନ ରାତିର କଥା ହେବ ବୋଧହୁଏ । ହଁ, ଏହା ସେଇ ରାତିର...”

“ତୁ ଯାହା କହିଲୁ ତାହା ଠିକ୍ କଥା । ତା ପରେ କଣ ହେଲା କହ ।”

“ହଠାତ୍ ପବନ ଆସିଲା । ବଡ଼ିଟା ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଲିଭିଯିବା ପରି ଜଣାଗଲା । ତୁମେ କହିଲ, ‘ସିନ୍ଦ୍, ଦରଜାଟା ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଦ କରି ଦେ ।’ ସିନ୍ଦ୍ ତୁମ କଥା ମାନି ଉଠିଗଲା ଏବଂ ଦରଜାଟା ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ।”

“ଟମ୍ ! ତୋ ସ୍ବପ୍ନ କଥା ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ସଙ୍ଗେ ଏତେ ମେଳି-
ଯାଉଛି ଯେ ମୋତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି । ତା ପରେ କ’ଣ ହେଲ
କହ ।”

“ତା ପରେ ତୁମେ କହିଲ, ‘ଟମ୍ ପ୍ରକୃତରେ ଖରାପ ପିଲା
ନୁହେଁ । କେତେବେଳେ କେମିତି ଦୁଷ୍ଟାମି କରେ ସତ । ତଥାପି
ତାକୁ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ବୋଲି ମୁଁ କେବେହେଲେ ଭାବେ ନାହିଁ ।”

“ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ସେ କଥା କହିଥିଲି । ଆଜ୍ଞା, ତା ପରେ
କ’ଣ ହେଲା ?”

“ତା ପରେ ତୁମେ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲ । ମିସେସ୍ ହାର୍ପାର୍, ମଧ୍ୟ ତୁମ ପାଖରେ ବସି କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି । ସେ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ପିଲା ବୋଲି କହୁଥାନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ରାଗରେ ତାକୁ ବାଡ଼େଇଥିବାରୁ ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥାନ୍ତି ।”

“ତୋ ସ୍ବପ୍ନ କଥା ଯେତେ ଯାହା କହିଗଲୁ ସବୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ୍ୟ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ମିସେସ୍ ହାର୍ପାର୍, ଛୁ ଏସବୁ କଥା କହିବି । ଏହା ଶୁଣିଲେ କିଏ ବିସ୍ମିତ ନ ହେବ !”

“ତା ପରେ ସିଦ୍ଧ କହିଲୁ ଯେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ।”

“ହଁ ! ହଁ ! ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ କଥା କହିଥିଲୁ ।”

“ତୁମେ କହିଲୁ, ‘ତୁ ସେପରି କେମିତି କହିପାରୁଛୁ, ସିଦ୍ଧ ।’ ଟମ୍ବ କେବେହେଲେ ମୋ ପ୍ରତି ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ମୁଁ ତାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଛି । ତା ପ୍ରତି କେତେ ନିର୍ମମ ହୋଇଛି । ଏଇସବୁ କଥା କହିବାବେଳେ ତୁମେ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଥାଅ ।”

“ଟମ୍ବ, ତୁ ଯାହା ଯାହା କହିଗଲୁ, ସବୁକଥା ଠିକ୍ ସେହିପରି ଘଟିଥିଲା । ସ୍ବପ୍ନରେ ଆଉ କ’ଣ ଦେଖିଲୁ କହ ।”

“ତୁମେ ଭେଳା କଥା, ପୁଣି ରବିବାର ଦିନ ପାଳିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟେକ୍ଷିକ୍ତିୟା କଥା କହୁଥାଅ । ତୁମେ ଏତେ ବେଶୀ କାନ୍ଦୁଥାଅ ଯେ ତୁମର ସବୁକଥା ମୋ କାନରେ ପଶୁ ନ ଥାଏ । ମିସେସ୍ ହାର୍ପାର୍ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ ସେ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଶୋଇବାକୁ ଗଲ ।”

“ସ୍ବପ୍ନ କଥା ପୁଣି, ଏତେ ବେଶୀ ସତ୍ୟ ହୋଇପାରେ ! ମୋତେ ବାସ୍ତବିକ୍ ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି, ଟମ୍ବ । ଆଉ କିଛି କଥା ତୋର ମନେପଡ଼ୁଛି କି ?”

“ହଁ, ତୁମେ ଶୋଇଯିବା ପରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଚୁମ୍ବନ ଦେଲି ।”

“ଏହା କ’ଣ ସତ ? ଟମ୍ବ, ସତରେ କ’ଣ ତୁ ମୋତେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇଥିଲୁ ?”

“ସ୍ୱପ୍ନେ ସତ, ମାଉସୀ । ଏସବୁ ମୋର ସ୍ମୃତିପଟରୁ
ଟିକେହେଲେ ଲିଭିଯାଇ ନାହିଁ ।”

“ଟମ୍, ବାସ୍ତବିକ ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପିଲା ।”

ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ତାଙ୍କ
ଓଠରେ ହସ ଲାଗି ରହିଥାଏ । ହସି ହସି ସେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ
ସେଣାଇଭର ଭିତରେ ଥିବା ଆଲମାସ୍ ପାଖରେ । ଖୋଜି ଖୋଜି
ତା’ ଭିତରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ିଆ ଆତଟିଏ ବାହାର କଲେ ଏବଂ ଟମ୍
ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ ପୁଣି କହିଲେ, “ଟମ୍, ମୁଁ ତୋତେ ଭଲ
ପିଲା ବୋଲି ଆଗରୁ ଜାଣି ରଖିଛି ।”

ଟମ୍ ସ୍ୱପ୍ନ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିବା ବେଳେ ସିଦ୍ଧ ମନ ଦେଇ
ସବୁକଥା ଶୁଣୁଥାଏ । କଥା ଶେଷରେ ତାକୁ ଦେଖି ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ
ସତେ ଯେପରି ସେ କେତେ କଣ ଭାବିବାରେ ଲାଗିଛି । ମନେ ମନେ
ଭାବୁଥାଏ, “ଈଶ୍ୱେ କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ସ୍ୱପ୍ନ !”

ଟମ୍ ଅଭିଆରେ ପଡ଼ିଲା

ଜେକ୍ସନ୍ସ ଡ୍ରାପକୁ ଯାଇ ଟମ୍ ଯେଉଁସବୁ ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ
କଲ ତାହାହାର ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ପିଲା
ରୂପେ ପରିଚିତ ହେଲା । ସବୁ ପିଲା ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାରେ
ଲାଗିଲେ । ତାହାର ସାହସିକତା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଈର୍ଷା-
ଜାତ ହେଲା । ପିଲାଯାକ ଭାବିଲେ ଯେ ଟମ୍ ଏବଂ ସୁ’ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ।
ହିଅମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ।

ଟମ୍ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାଲାଗି ବେକର ଖୁବ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଟମ୍ ଆଉ ଆଗର ଟମ୍ ହୋଇ ରହି ନ ଥାଏ । ଅନ୍ଧକାରରେ ସେ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବୋଲି ମନେ କରୁଥାଏ । ସେ ଆମି ଲରେନ୍ସକୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଉଥିବାର ଛଳନା କଲା । ତା'ର ହାବ-ଭାବ ଦେଖି ବେକ ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ଏହା ଦେଖି ଟମ୍ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ଦିନକର କଥା । ଟମ୍ ମେର ଅଷ୍ଟିନ୍ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ବେକ ଆସି କହିଲା, “ମେର, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣିର ଆୟୋଜନ କରିଛି । ତୁ ଯେପରି ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବୁ । ଏହାକୁ ମୋର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ବୋଲି ଭାବିବୁ । ମାଆ କହିଛନ୍ତି ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ମୋର ସବୁ ସାଙ୍ଗଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବି ।” ଏହିସବୁ କଥା କହୁଥିବାବେଳେ ସେ ଟମ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଟମ୍ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ କିଛି କହିବ ବୋଲି ତା ମନକୁ ଆଶା ହୁଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଟମ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ଟିକେହେଲେ ଚାହିଁଲା ନାହିଁ । ସେ ମୁହଁମୋଡ଼ି ଆମି ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାରେ ଲାଗିଲା । ଟମ୍ ଏବଂ ଆମି ବ୍ୟଙ୍ଗିତ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ବେକର ଶ୍ରେଣିରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ହେଲେ । ଏଥିପାଇଁ ବେକର ମନରେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ହେଲା । ସେ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ତାକୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉପାୟ ଦେଖାଗଲା । ତା ଲୁହର ଝର ଅଟକିଲା । ନାଲି ଓଠ ତଳେ ମୃଦୁ ହସ ଦେଖାଦେଲା ।

ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ଟେମ୍ପଲ୍ ନାମକ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପିଲା ସାଙ୍ଗରେ ବେକ ବସିଥାଏ । ଦୁହେଁଯାକ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଛବି ବହି ଓଲଟପାଲଟ କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଛବି ଦେଖି ଥରେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ହସି ଉଠିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ହସ ଶୁଣି ଟମ୍ ମନରେ ଈର୍ଷାଜାତ ହେଲା । ସେ ଆଉ ଆମି ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲ ନାହିଁ । ତାକୁ ଛୁଡ଼ି ସେ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା ।
ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ଟେମ୍‌ଲ୍ ପ୍ରତି ତାହାର ମନରେ ଦୃଶାଜାତ ହେଲା ।
ତାହାର ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ କଥା ଭାବି ସେ ରାଗରେ ଜଳିଗଲା ।

ଟମ୍ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଛବିବନ୍ଧୁ ଦେଖିବାରେ ବେକର ଆଗ୍ରହ
ତୁଟିଲା । ବିଚରା ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ପାଖରେ ବସିବା ପାଇଁ ତାର ଆଉ
ମନ ବଳିଲା ନାହିଁ । ସେ ତାକୁ ପାଟି କରି କହିଲା, “ଯାଃ, ଯାଃ !
ମୋତେ ଆଉ ତୋ ପାଖରେ ବସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନାହିଁ ।”
ହଠାତ୍ ବେକର ଏଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ଓ ତା ମୁହଁର କର୍କଶ
କଥା ଶୁଣି ଅବାକ୍ ହେଲା ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ । ଏହାର କାରଣ ସେ ଭଲ
ରୂପେ ବୁଝି ପାରିଲା । ମନେ ମନେ ସେ ଟମ୍‌କୁ ଦୃଶା କଲା । ତାକୁ
ଥରେ ଭଲ ରକମ ଛେଡ଼ିବାଲାଗି ତାହାର ଇଚ୍ଛା ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସେ
ତାହା କରିବ କିପରି ?

ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ତାହାର କ୍ଲାସ୍‌କୁ ଗଲା । ଟମ୍‌ର ବନାନ-ଖାତାଟା
ଡେସ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ତା ପରିବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଲାସ୍‌ର ପାଠ ଖାତାର
ଯେଉଁ ଜାଗାରେ ଲେଖାଯିବାର କଥା ସେ ଖାତାର ସେଇ ଅଂଶଟି
ଖୋଲି ଡେସ୍କ ଉପରେ ରଖିଲା । ତା ପରେ କିଛି କାଳ ନେଇ
ସେଇ ଅଂଶଟିରେ ସବୁଠାରୁ ଭାଲିଦେଲା । ନିଜକୁ ନିଜେ କହିଲା,
“ଥୋମାସ୍ ସମ୍ବାର୍, ଏଇଥର ତୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ପାଇଯିବୁ ।
ମିଃ ଡବିନ୍‌ସ୍ ଯେତେବେଳେ ଖାତା ଦେଖିବେ, ସେତେବେଳେ
ନିସ୍ତୁକ ମାଡ଼ ବସାଇବେ । ଆଉ ସେଇ ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଖୁବ୍
ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହେବ !” ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ କାଳି ଭାଙ୍ଗୁଥିବା ବେଳେ
ବେକି ଝରକାବାଟେ ସବୁ ଦେଖୁଥାଏ । ଉଁ ରୁଁ କିଛି ନ କହି
ଭାବୁଥାଏ, “ମୁଁ ଟମ୍ ସମ୍ବାରକୁ ଦୃଶା କରେ । ବଞ୍ଚୁଥିବା ଯାକେ

ତାକୁ ଆଦର କରିପାରିବି ନି । ମିଃ ଡବନ୍‌ସ ତାକୁ ଯେତେ ପିଟିବେ ପିଟନ୍ତୁ । ସେ ମାଡ଼ ଖାଇଲେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେବି ।

ଘରକୁ ଯାଇ ଟମ୍ ଦେଖେ ତ ଗାଁଦ୍ୱାର ମାଉସୀ ସରରେ ଜଳୁଛନ୍ତି ।

ପଚୁରିଲ, “ମାଉସୀ, ଏତେ ସ୍ୱଗୁଡ଼ କାହାକୁ ?”

“ସେଇ ଚୋହରି ସ୍ୱପ୍ନ କଥା । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାର୍କ ଆଗରେ ସବୁକଥା କହିଗଲି ସେ ହସି ହସି ଗଡ଼ିଗଲେ । କଥା କ’ଣ ନା ସେ’ଟା ଆଦୌ ସ୍ୱପ୍ନ ନୁହେଁ—ସତକଥା । କହିଲୁ ଦେଖି ଟମ୍, ଏହା କଣ ମିଛ ? ସୁ’ ପାଖରୁ ତାହାର

ସବୁ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ସେଦିନ ରାତିରେ ତୁ କୁଆଡ଼େ ପ୍ରକୃତରେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲୁ । ତୁ ମୋତେ ବୋକା ବନାଇ ଦେଇଥିବାରୁ ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାର ଆଜି ମୋତେ ହସରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତୋତେ ଦୋଷୀ ନ କରିବି ତ କରିବି କାହାକୁ !”

ବରୁଣ ପୋଲି ମାଉସୀ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଦୁଃଖ ଏବଂ ଲଜ୍ୟାରେ ଟମ୍ ସଜିଗଲା ।

“ମାଉସୀ, ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ସ୍ୱପ୍ନର କଥା ନୁହେଁ । ସେଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ନିଜେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲି । ମୁଁ ସେ ନ ମରି ବସିଛି ତୁମକୁ ସେତିକି ଜଣାଇଦେବା ମୋ ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ତୁମକୁ ଦୁଃଖ ଦେବାର ଅସଦ୍‌ବିଚାର ମୋ ମନରେ ଆଦୌ ନ ଥିଲା । ମାଉସୀ, ମୁଁ ସେଥିପାଇଁ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ ।”

“ଟମ୍, ତୁ ଯାହା କହିଲୁ, ତାହା କଣ ସତ ?”

“ହଁ, ମାଉସୀ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ସତ !”

“ତୁ କଣ ମୋତେ ପ୍ରକୃତରେ ରୁମ୍‌ନି ଦେଇଥିଲୁ, ଟମ୍ ?”

“ହଁ, ମାଉସୀ, ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ସେ କାମ କରିଥିଲି । ତୁମ ପ୍ରତି ଥିବା ଅକୃଷ୍ଣିତ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଆବେଗ ଅଟକାଇ ପାରିଲି ନା ।”

ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ବିଚାଦର ଛାଇ ଲୁଚିଗଲା । ଏକ ଅଜଣା ଆନନ୍ଦର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତାରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠିଲା ତାଙ୍କର ମୁହଁ ।

ଟମ୍‌ର ଅଭୁଆ ବଢ଼ିଲା

ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ମନର ଗ୍ଳାନି ତୁଟିଲା । ଟମ୍ ଖୁସି ହେଲା । ନି ଆନନ୍ଦରେ ସ୍କୁଲକୁ ଫେରିଲା । ଫେରିବା ରାସ୍ତାରେ ବେଳ

ସହିତ ଦେଖା ହେଲା । କହିଲା, “ବେକି, ଆଜି ସକାଳର ଘଟଣାକୁ ନେଇ ମୁଁ ଦୁଃଖିତ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ତୁ କେବେହେଲେ ରାଜି ନ ଥିବୁ ।” ବେକି ତା ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ଅତି ଉଦାସ ଭାବରେ । କହିଲା, “ମିଃ ଥୋମାସ୍ ସପ୍ଟାର୍, ମୋ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଆଉ କେବେହେଲେ ତୁମ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ ।”

ବେକିର କଥା ଶୁଣି ଟମ୍ବର ସବାଙ୍ଗ ଜଳଗଲା ରାଗରେ । ଅତି ଟାଣୁଆ ସ୍ୱରରେ ସେ ତା କଥାର ଜବାବ ଦେଲା ।

ବେକି ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାଏ, “ବନାନ ପିରିଅଡ୍ ଅସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେତେ ଗର୍ଜନ କରିବୁ କରୁଥା । ମିଃ ଡବିନ୍ସଙ୍କ ଆଖିରେ ଥରେ ତୋ ଖାତାର ଅବସ୍ଥାଟା ପଡ଼ିଗଲେ ଏ ଗର୍ଜନ ଆଉ ନ ଥିବ ।”

ଏହାପରେ ବେକି ନିଜେ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଗଲା । ମିଃ ଡବିନ୍ସ ତାଙ୍କ ଡେସ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ବହି ରଖିଥାନ୍ତି । କ୍ଲାସ୍‌ର ପିଲାମାନେ ସେମାନଙ୍କର କାମରେ ଲାଗିଥିବାବେଳେ ସେ ଡେସ୍ ଭିତରୁ ତାଙ୍କ ବହିଟି ବାହାର କରି ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗନ୍ତି ।

ସେ ବହିଟିର ନାମ କ’ଣ ସେକଥା କିଛି ପିଲା ଜାଣି ନ ଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବହିଟି ଦେଖିବାଲାଗି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମନରେ ଖୁବ୍ କୌତୂହଳ ଥାଏ । ମାତ୍ର ମିଃ ଡବିନ୍ସ ବହିଟି ସବୁବେଳେ ଡେସ୍ ଭିତରେ ତାଲା ମାରି ରଖୁଥିବାରୁ କେହି କେବେ ତାହା ଦେଖିବାର ସୁବିଧା ପାଏ ନାହିଁ । ସେଦିନ ଉପରଓଳ ସେଇ ଡେସ୍ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ କରି ଯିବାବେଳେ ବେକି ଦେଖିଲା ସେ ତାଲାରେ ଚାବି-କାଠିଟା ଲାଗି ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ ତା ଭିନ୍ନ ଆଉ କେହି କ୍ଲାସ୍‌ରେ ନ ଥାନ୍ତି । ତରତର ହୋଇ ସେ ତାଲା ଖୋଲି ବହିଟି

ବାହାର କରି ଆଣିଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ବହିର ନାମ ହେଉଛି “ଆଧୁନିକ ଔଷଧ” । ସେ ବହିଟି ଦେଖୁଥିବାବେଳେ ଜଣେ କେହି କୋଠର ଭିତରକୁ ଆସିବାର ଶବ୍ଦ ତା କାନରେ ବାଜିଲା । ଆଖି ଉଠାଇ ଚାହିଁଲା । ଦେଖିଲା, ଆଗରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ଟମ୍ ସପ୍ତାହ । ଗୁନିଆରେ ବହିଟି ବନ୍ଦ କରୁ କରୁ ହୋଥରେ ସେ ହତଜ୍ଞାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଉପସ୍ଥିତ ବିଦେଶୀ କପରି ରସା ମିଳିବ ସେକଥା ଜାଣି-ପାରିଲା ନାହିଁ । ତା ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ଗଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା ।

“ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ମିଃ ଡକ୍ଟରଙ୍କୁ ଏ କଥା କହିଦେବ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ କେବେହେଲେ ନ କହି ରହି ପାରିବନି । ତାପରେ ମୋ ଉପରେ ବର୍ଷିବ ମାଡ଼ । ଟମ୍ ସପ୍ତାହ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦୂର କରେ ।” ଏହା କହିସାରି ବେକ ଆଖିବୁଜି ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା କ୍ଲାସ୍ ବାହାରକୁ ।

ନିଜକୁ ନିଜେ ପଚାରିଲା ଟମ୍, “ତା’ର କ’ଣ ହେଲା ? ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ କିଛି କହିବନି । କିନ୍ତୁ ମିଃ ଡକ୍ଟରଙ୍କ ଯେପରି ହେଉ କଥାଟା ବାହାର କରି ପକାଇବେ । ତାପରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବେକକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବେ । ତାହାଛଡ଼ା ମୁଁ କଣ ଖୁସି ହୋଇପାରିବି !”

କ୍ଲାସ୍‌ରେ ବନାନ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପିଲାମାନେ ସେ ଯାହାର ଖାତା ବାହାର କଲେ । ସହଯା ଟମ୍ ଖାତାର କାଳି ପଡ଼ୁଥିବା ଜାଗାଟା ମିଃ ଡକ୍ଟରଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା । ପାଟି କରି ଟମ୍ କହିଲା, “ମୁଁ ତ ଖାତାରେ କାଳି ପକାଇ ନାହିଁ । ଏହା ମୋର ଦୋଷ ନୁହେଁ ।” ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ତା କଥା କିଛି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ସବୁ ପିଲାଙ୍କ ଆଗରେ ସେ ଟମ୍‌କୁ ମାଡ଼ ଦେଲେ । ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ବେକକୁ ଖୁବ୍ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ନିଜକୁ ନିଜେ

ପଚ୍ଚରିଲା, “ମିଃ ଡବନ୍‌ସଙ୍କ ଆଗରେ ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ କଥା କହିଦେବ କି ? ନା, କିଛି କହିବ ନି । ମିଃ ଡବନ୍‌ସଙ୍କର ବହି କାଢ଼ି ମୁଁ ଚିର ଦେଇଥିବା କଥା ଟମ୍ ନିଶ୍ଚୟ କହିଦେବ । ଏକଥା ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଛି । ତେଣୁ ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ତା ଖାତାରେ କାଳି ଢାଳିବା କଥା ମୁଁ କହିବି କାହିଁକି ?”

ପିଲାମାନେ ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସି ନିଜ ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମିଃ ଡବନ୍‌ସ ତାଙ୍କ ବହିଟି ବାହାର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବେକି ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ । ଚର ପୃଷ୍ଠାଟି କେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିବ ସେକଥା ଭାବି ସେ ଶକ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଟମ୍ ନଜର ରଖିଥାଏ ବେକି ଉପରେ । ଭାବୁଥାଏ, “ହାୟ ! ହାୟ ! ବଚର ବେକି ! ସେ କେଡ଼େ ଡରକୁଳା !” ନିମିଷକ ମଧ୍ୟରେ ତା ମନର ରାଗ କେଉଁଆଡ଼େ ଉଠେଇଗଲା । ପୃଷ୍ଠାଏ କି ଦୁଇପୃଷ୍ଠା ଖୋଲିବା ପରେ ହଠାତ୍ ରାଗ ଜର୍ଜରତ ହୋଇ ଶିଷକ ମହାଶୟ ଆଖି ଟେକି ଚାହିଁଲେ । ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ, “ଏ କାମ କିଏ କରୁଛି ?” ସେ ଚରପୃଷ୍ଠାଟି ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ । କାହାର ମୁହଁରୁ ପଦେହେଲେ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ନିଜ ନିଜ ଜାଗାରେ ବସି ଥରବାରେ ଲାଗି ଥାଆନ୍ତି ।

“ଯୋସେଫ୍ ହାର୍‌ପାର୍, ତୁ ଏ ବହି ଚିରୁଛୁ ?”

“ନା, ସାର୍ !”

“ବେଞ୍ଜାମିନ୍ ବେଜାର, ତୁ— ?”

“ନା, ସାର୍ !”

“ଆଲ୍‌ଫ୍ରେଡ୍ ଟେମ୍ପେଲ୍, ତୁ ଏ କାମ କରୁଛୁ ?”

“ମୁଁ ! ନା, ସାର୍ !”

ଏହାପରେ ମିଃ ଡବିନ୍ସ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ପରୁରବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଜଣି ଜଣି କରି ପରୁରୁଥାନ୍ତି । ଅଥଚ ‘ନା’ ଛଡ଼ା ଜଣେ-ହେଲେ କେହି ‘ହଁ’ ବୋଲି କହୁ ନ ଥାଏ । ଶେଷରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ରବେକା ଥେରର ପାଖରେ । ପରୁରଲେ, “ସତ କହିଲୁ ଦେଖି, ତୁ କ’ଣ ଏହା ଚରି ନାହିଁ ?”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବେକର ସମସ୍ତ ମୁଖମଣ୍ଡଳ କପରି ବିବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଗଲା । ମନେ ଯେପରି କିଏ ସେହି ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ସବୁଯାକ ରକ୍ତ ଟାଣି ନେଇଗଲା ଉଡ଼ିକ ଭିତରେ । ଉଡ଼ିର ଦେବା ପାଇଁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପାରିଲା ନା । ସେ ଦୋଷ କରିଛି ବୋଲି ତା ଚେତେରା ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ । ମିଃ ଡବିନ୍ସ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ତା ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ବହି ଚରି ନାହିଁ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଟମ୍ ଛଡ଼ା ହୋଇ କହିଲା, “ସାର୍, ସେ କାମ ବେକ କରି ନାହିଁ । ଭୁଲ୍‌ମେ ମୁଁ ବହିଟି ଚରି ଦେଇଛି ।”

ମିଃ ଡବିନ୍ସ କହିଲେ, “ଥୋମାସ୍ ସପ୍ତାର୍, ମୋ ପାଖକୁ ଆ !” ଟମ୍ କ୍ଲାସ୍‌ର ସାମ୍ନାକୁ ଗଲା । ବେକର ଡେଇଁ ପାରି ହୋଇ ଯିବାବେଳେ ସେ ତା ଆଡ଼କୁ ରୁହୁଁଥାଏ । ସେ ଖୁସି ଥିବାରୁ ତାହାର ଆଖିଯୋଡ଼ିକ ବେଗ୍ ଉଠିଲା ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଟମ୍ ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, “ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ ଭଲ ପାଉଥିବ ।” ମିଃ ଡବିନ୍ସ ତାକୁ ଖୁବ୍ ବାଡ଼େଇଲେ । ମାତ୍ର ମନର ପ୍ରୟୁକ୍ତିତା ଦେହ-ଦୁଃଖ ସହିବାରେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ବାଡ଼େଇ ସାରିବାପରେ ମିଃ ଡବିନ୍ସ କହିଲେ, “ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ହୋଇଯିବା ପରେ ତୋତେ ଆଉ ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ ଏଠାରେ ଅଟକ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ଏ ପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଟମ୍‌ର ମନରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର

କଷ୍ଟ ଦେଲ ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, “ମୁଁ ଅଟକ ରହିଲେ ବେକ ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ଏଠାରେ ପଡ଼ି ରହିବ ।”

ବେକ ପ୍ରକୃତରେ ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସ୍କୁଲ ବାହାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଦୁଇଦିନ ପରେ ଟମ୍ ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ବେକ କହିଲା, “ଟମ୍, ତୁମେ ବାସ୍ତବିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ତୁମ-ଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ପିଲା ଆଉ ଜଣେ କେହି ଏ ଜଗତରେ ଥାଇପାରେ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନାହିଁ । ତୁମେ କେତେ ମହତ ।”

ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ

ଶିକ୍ଷା-ବର୍ଷ ଶେଷ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଆଗରେ ପରୀକ୍ଷା । ମିଃ ଉଦ୍ୟୋଗ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କଠିନ ପରୀକ୍ଷା କରାଉଥାନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷା କରୁ ନ ଥିବା ପିଲାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦୀତ ମାଡ଼ ବସୁଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଚାଟ ବଢ଼ୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଦିନର କଥା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲେ । ମିଃ ଉଦ୍ୟୋଗଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ବାଲ ନ ଥାଏ । ତେଣୁ ସେ ସବୁବେଳେ ଏକ ପ୍ରକାର କୃତ୍ରିମ ବାଲ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗରେ ରଞ୍ଜାଇ ଦେବାର ଯୋଜନା କରାଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣେ ଚିତ୍ତଶିଳ୍ପୀର ପୁଅ ଥାଏ । ସେ ଏହି କାମ କରିବ ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା । ମିଃ ଉଦ୍ୟୋଗ ସେଇ ଚିତ୍ତଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ଘରେ ରହୁଥାନ୍ତି । ମଧ୍ୟାହ୍ନଭୋଜନ ସାରି ସେ ଶୋଇଥିବାବେଳେ ରଙ୍ଗବୋଲା କାମ କରିବ ବୋଲି ଚିତ୍ତଶିଳ୍ପୀର ପୁଅ ମନେ ମନେ

ହୁର କରିଥାଏ । ସେ କ୍ଲାସ୍‌ର ସବୁ ଟିଲ୍‌କୁ କଥା ଦେଇଥାଏ ଯେ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ଦିନ ସମସ୍ତ ମିଃ ଡବିନ୍‌ସଙ୍କର ଲଲମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ।

ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ଦିନ ପହଞ୍ଚିଲା । ସ୍କୁଲର ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା କୋଠରୀ ଭିତରେ ସବୁ ଟିଲ୍ ଧୀର-ହୁର ଭାବରେ ବସିଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଆସିଥାନ୍ତି । ସବୁର ମୁହଁରେ ହସର ଲହଡ଼ି ଗ୍ରାସିଥାଏ । ସୁନ୍ଦର ସହଜ ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇଥାନ୍ତି । ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ଉତ୍ସବ ହେତୁ ଟିଲ୍‌ଙ୍କର ଅଭିଭାବକମାନେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ବାଳକ-ବାଳିକାମାନେ ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତି କଲେ । ଟମ୍ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟ ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପଦ୍ୟଟିଏ ଆବୃତ୍ତି କରି ସେ ହଠାତ୍ ଚୁପ୍ ହୋଇଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଧାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ତାର ମନେ-ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଗୁରୁପାଖ ଗୁହଁଲା ଅସହାୟ ଭାବରେ । ଦେଖିଲା, ମିଃ ଡବିନ୍‌ସଙ୍କ ମୁହଁ ରାଗରେ ଲାଲ୍ ପଡ଼ିଯାଇଛି । ପଦ୍ୟର ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁଦ୍ଧା ଧାଡ଼ି ତାର ମନେପଡ଼ୁ ନ ଥାଏ । ନିପଟ ଓଲୁ ପରି ସେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ କାଠପିତୁଳା ପରି । ମଞ୍ଚ ଉପରୁ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇ ଆସିଲା । ଲଜ୍ୟାରେ ମୁହଁ ରଙ୍ଗା ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

ପଦ୍ୟାବୃତ୍ତି ପରେ ମିଃ ଡବିନ୍‌ସ କଲାପଟା ପାଖକୁ ଚଲେ ଏବଂ କଲାପଟା ଉପରେ ଆମେରିକା ମହାଦେଶର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କଲେ । ସେହି ମହାଦେଶ ଉପରେ ସେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଭୌଗୋଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ଏହିପରି ସମୟରେ କେଉଁଆଡ଼େ ଥିଲା ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଅଳ୍ପ ଉପରକୁ ଦେଖା-ଦେଲା ! ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ରସିକୁ ଆଗ୍ରସ୍ କର ବିରାଡ଼ି ତଳକୁ

ତଳକୁ ଖସିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ସେଇ କୋଠରର ଉପରେ ରହି ଜଣେ କେହି ପିଲା ରହିଛି ଧରିଥାଏ । ବିରାଡ଼ର ମୁହଁକୁ ଖଣ୍ଡେ କନା ଦାବା ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଇଥାଏ । କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ବିରାଡ଼ଟି ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଟୁବ୍ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା କୃମି ମରୁଳ ଲଗା ଟୋପିଟି ଟାଣି ନେଲା । ଏହାପରେ ବିରାଡ଼ଟିକୁ ଟାଣି ନିଆଗଲା ଉପରକୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଯାଇ ଠୁଳ ହୋଇ-
ଥାଏ ମିଃ ଡବିନ୍ସଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । ଚିତ୍ତଶିଳ୍ପୀର ପୁଅ ତାହାର କାମ ଭଲ ଭାବରେ କରିଥାଏ । ତାଙ୍କର ଚକ୍କଟା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗ ବୋଲା ଯାଇଥାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦେହରୁ କରା ବାହାରିଲା ପରି ତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରା ମୁଣ୍ଡଟାରୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରା ବାହାରି-
ଥାଏ । ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ପାଟିରେ ହସି ଉଠିଲେ । ଅଭିଭାବକ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହସର ରୋଲ ଉଠିଲା । ଶୁଖିଲା ମୁହଁରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ ଏକା ମିଃ ଡବିନ୍ସ !

ମାଫ୍ ପୋଟରର ବିରୁଦ୍ଧ

ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ପରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମାବକାଶରେ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ହେଲା । ଟମ୍ ଏବଂ ଗାର ସବୁଥାକ ପିଲାଙ୍କୁ କିଛିଟା ମୁକ୍ତି ମିଳିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନ ଲାଗି ପଢ଼ିବାର ସୁବିଧା ମିଳିବ । ମାଛ ଧରିବାର ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ଯେତେବେଳେ ଯାହା କରିବାକୁ ମନ ହେବ ତାହା କରିବା ପାଇଁ କେହି ବାଧା ଦେବେ ନାହିଁ । ଏପରି ଏକ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ସମୟ ପାଇ ମଧ୍ୟ ଟମ୍ ମନ ଭଲ ନ ଥାଏ । ମାଫ୍ ପୋଟରର ବିରୁଦ୍ଧ ସମୟ ନିକଟେଇ ଆସୁ-

ଥିବାକୁ ସେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେଦିନ ମଣାଣି ଭୂଇଁରେ ଯେଉଁ କଥା ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଥିଲା ସେକଥା କଣ ସେ କହି-
ଦେବ ? ରେଡ୍‌ ଥୁ'କୁ ତାର ଡର । ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଭୟ କରେ ।

ସ୍ୱା ଭିତରେ ପୋଟର୍ କିଛିଦିନ ଧରି ଜେଲ ଭିତରେ ଥିବାକୁ ଲୋକମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ତା କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିରୁର ସମୟ ଆସିଯିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରୁ ପୁଣି ତାହାର କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ସେ ହେଲା ଦୋଷୀ । ପାପ କ'ଣ ଲୁଚି ରହି ପାରିବ ? ତରତର ହୋଇ ନିଜର ଛୁଆଟି ପକାଇ ଦେଇ ଆସିଲା ସେଇ ଡାକ୍ତର ପାଖରେ । ସେଇ ସେତିକି ଭୁଲ କରି ନ ଥିଲେ ସତକଥା ଜାଣିବା କାଠିକର ପାଠ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ସମସ୍ତେ ଭାବିଲେ ସେ ମାପ୍ ପୋଟର୍ ଭଲ ଡାକ୍ତରର ହତ୍ୟାକାରୀ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଚିହ୍ନିଥିଲେ ତ ନିଜେ । ସେମାନେ ହେଲେ,— ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ଆଉ ରେଡ୍‌ ଥୁ' ମଧ୍ୟ ।

ଦିନେ ଟମ୍ ହାକ୍ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ତାକୁ ପଚାରିଲା,
“ତୁ ରେଡ୍‌ ଥୁ' ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ କିଛି କହିଛୁ କି ?”

“କାହାକୁ କହିବି ! ମୋ ଜୀବନଟା କ'ଣ ମୋତେ ପିତା ଲଗୁଛି ? ପାଟି ଖୋଲିଲେ ରେଡ୍‌ ଥୁ' ହାତରେ ଯେ ଜୀବନ ଯିବ ଏକଥା କ'ଣ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ?”

“ହଁ, ତୋ କଥା ମିଛ ନୁହେଁ ।”

ଟମ୍ ପୁଣି କହିଲା, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଦେଖୁଛି, ପୋଟର୍‌ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ । ତା' ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ମୋର ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ହେଉଛି, ହାକ୍ ।”

ଡାକ୍ କହିଲା, “ଟମ୍, ତୁ ମୋ ମନକଥା ଛଡ଼ାଇ ନେଲୁ । ବିଚାର ପୋଟରର ଅବସ୍ଥା କଥା ଭାବିଲାବେଳକୁ ମୋ ମନରେ ବି ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ଆସୁଛି ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “କହିଲୁ ଦେଖି, ଡାକ୍, ପୋଟର ଲୋକଟା କ’ଣ ଖରାପ ? ଏହା ସତ ଯେ ସେ ଖୁବ୍ ମଦ ପିଏ ଏବଂ ନିଶା ଝୁଙ୍କରେ ଭଲ ମଦ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ବସେ । ତାହା ବୋଲି ତାକୁ ଖରାପ ଲୋକ ବୋଲି ମୁଁ କେବେହେଲେ କହିପାରିବି ନି ।”

“ଟମ୍, ତୁ ଯାହା କହିଲୁ ଅନ୍ଧରେ ଅନ୍ଧରେ ସତ ।”

“ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମୋର କାହିଁକି ଖୁବ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ଡାକ୍...”

“ତୁ କଣ ଭାବୁଛୁ, ମୋର ସେ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନାହିଁ ? ମୋର ବି ସେ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ସତକଥା କହିଦେଲେ, ରେଡ୍ ଯୁଁ କ’ଣ ଆମକୁ ଛୁଡ଼ିଦେବ ?

ପିଲ ଦୁଇଜଣ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଜେଲଖାନା ଯା’ନ୍ତି । ଛୋଟ ଝରକା ପାଖ ଦେଇ ସେମାନେ ପୋଟର ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି । ଧୂଆଁ ପିଇବା ପାଇଁ ତା ହାତକୁ ସିଗାରେଟ୍ ବଜାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଖାଇବା ପାଇଁ ତା ହାତରେ ଦୁଇ-ତିନିଟା ମିଠା ରଖନ୍ତି । ବିଚାରର ଠିକ୍ ଆଗରୁ ଅଶ୍ରୁଳ ଆଖିରେ ପୋଟର ପିଲ ଦୁହଁଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଲା । କହିଲା, “ତୁମେ ଦୁଇଜଣ ମୋର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ । ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଏ ଜୀବନରେ ଭୁଲି ପାରିବି ନି ।”

ପୋଟରର ସେଇ କେତେପଦ କଥା ଶୁଣି ଟମ୍କୁ ଖୁବ୍ ଖରାପ ଲାଗିଲା । ଦୁଃଖ ଏବଂ ଲଜ୍ୟାରେ ସେ ସଜିଗଲା । ତା ଆଖିକି ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । କେତେବେଳେ କେମିତି ଗୋଇଗଲେ ଭୟାନକ

ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖେ । ନଦରେ ଶୋଇ ଏଣୁତେଣୁ କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ କହେ । ଚିତ୍କାର କରେ । ବିରୁରର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଟମ୍ ବିରୁରଲୟକୁ ଯାଇଥାଏ । ଘରକୁ ଫେରିବାବେଳକୁ ତା ମନ ପ୍ରତ୍ୟାପେକ୍ଷା ଆଦୃଶ ବେଶୀ ମଉଳି ଯାଇଥାଏ ଦୁଃଖରେ । ରେଡ୍‌ସ୍‌ର କଥାରେ କାହାର ସନ୍ଦେହ ନ ଥାଏ । ପୋଟର୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ପ୍ରାଣୀଦଣ୍ଡ ଦେବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଅନୁମାନ କରୁଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଟମ୍ ମନ ଦୁଃଖ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ସେ ପୋଟର୍କୁ କେବେହେଲେ ପ୍ରାଣୀ-ଧୂମିରେ ଝୁଲିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଗୋପନୀୟ ଭାବରେ ସେ ପୋଟର୍କର ଓକିଲଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲ ଏବଂ ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ତାଙ୍କ ଆଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।

ବିରୁରର ଶେଷଦିନ ପହଞ୍ଚିଲା । କି ଦଣ୍ଡବିଧାନ ହେବ ତାହା ଶୁଣିବାଲାଗି ଶହ ଶହ ଲୋକ ଜମା ହୋଇଥାନ୍ତି ବିରୁରଲୟରେ । ବିରୁର ପୋଟର୍କର କି ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥା ! ମୁହଁ କାନରେ ରକ୍ତ ଥିଲା ପରି ଜଣାଯାଉ ନ ଥାଏ । ବିରୁରଲୟର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ରେଡ୍‌ସ୍ ମଧ୍ୟ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ପୋଟର୍କ ବିରୁରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କଥା କହୁଥାନ୍ତି । ଜଣେ କେହି କହୁଥାଏ, “ମୁଁ ପୋଟର୍କର ଛୁଣ୍ଟି ଡାକ୍ରରଙ୍କ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବାର ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି ।” ପୁଣି ଆଉ କେହି କହୁଥାଏ, “ରକ୍ତ ଲାଗିଥିବା ପୋଷାକଗୁଡ଼ିକ ଧୋଉଥିବା ବେଳେ, ମୁଁ ନିଜେ ପୋଟର୍କୁ ଦେଖିଛି ।” ତାପରେ ରେଡ୍‌ସ୍‌ର ପାଲ ଆସିଲା । ସେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ପୁଞ୍ଜୀପୁଞ୍ଜରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ତା କଥାକୁ କେହି ଅବଶ୍ୟାସ କରୁ ନ ଥାଏ । ସମସ୍ତେ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ବିଶ୍ବାସ କରିଥାନ୍ତି ଯେ ମାୟ୍ ପୋଟର୍କ ହିଁ ଡାକ୍ରରଙ୍କର ହତ୍ୟାକାରୀ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ପ୍ରାଣୀଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ହିଁ ପଡ଼ିବ ।

ବିଚାରପତିଙ୍କର ଶୟ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଜଣେ କେହି ଆଦେଶ ଦେଲେ, “ଥୋମାସ୍ ସପ୍ଟାବୁକୁ ଡାକ ।” ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକମାନେ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପରସ୍ପର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବାରେ ଲାଗିଲେ । ଟମ୍ ସପ୍ଟାବୁ ? ସେ’ଟା ଏହି ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣେ କ’ଣ ?

ବିଚାରପତିଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଟମ୍ ବିଚାରମୟର ଚାରିପାଖ ଚାହିଁଲା । ମନରେ ତା’ର ଆତଙ୍କ ଜାତ ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ତାକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ତା ମୁହଁର କଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ଏତେ ବେଶୀ ଭର ଯାଇଥାଏ ଯେ ତା ମୁହଁରୁ ପଦେହେଲେ କଥା ବାହାରୁ ନ ଥାଏ ।

ନରମସ୍ୱରରେ ବିଚାରପତି କହିଲେ, “କୌଣସି କଥାକୁ ଭୟ କରି ନାହିଁ, ବାଳକ । ତୁମେ ଏଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାପଦ । ତୁମେ

ଏଇ ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ଯାହା ଜାଣିଛ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କର । ଏହାପରେ ଓକିଲ ଟମ୍‌କୁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ :

“ତୁମର ନାମ କଣ ଥୋମାସ୍ ସପ୍ତାହ ?

“ହଁ ସାର୍ ।”

“ଜୁନ୍ ୧୭ ତାରିଖ ରାତିରେ ତୁମେ କେଉଁଠାରେ ଥିଲ ?”

ଟମ୍ ରେଡ୍ ଘର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ମନକୁ ଭୟ ଆସୁଥିଲେ ବି ସାହସ ବାନ୍ଧି କହିଲା, “ସାର୍, ମୁଁ ମଶାଣି ଭୂଇଁରେ ଥିଲି ।”

ଓକିଲ କହିଲେ, “ବଡ଼ ପାଟିରେ କୁହ । ଭୟ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ।”

ବଡ଼ ପାଟିରେ ଟମ୍ ଆଉଥରେ କହିଲା, “ସାର୍, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମଶାଣି ଭୂଇଁରେ ଥିଲି ।”

“ତୁମେ ହର୍ସ ଉଇଲିୟମ୍‌ଙ୍କୁ କବର ଦିଆଯାଇଥିବା ଜାଗାର ନିକଟରେ ଥିଲ କି ?”

“ହଁ, ସାର୍ !”

“କେତେ ନିକଟରେ ଥିଲ ?”

“ସାର୍, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ସେତେ ନିକଟରେ ଅଛି, ସେତେବେଳେ ସେଇ ସେତିକି ନିକଟରେ ଥିଲି ।”

“ତୁମେ ଲୁଚି ରହିଥିଲ କି ?”

“ହଁ ସାର୍ ।”

“କେଉଁଠାରେ ?”

“ସେଇ କବର ପାଖରେ ଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗଛ ଆଉଁଶାଳରେ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହସ ଧରି ଟମ୍ ସବୁକଥା ବଡ଼ପାଟିରେ କହୁଥାଏ ।
ଆଖିତରୁ ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ ରେଡ୍ ଯୁ' ।

“ତୁମେ କ’ଣ ମଣାଣିରେ ଏକୂଟିଆ ଥିଲ ?”

“ନା, ସାର୍ । ପାଖରେ ମୋର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଥାଏ । ତାହାର
ନାମ...”

“ତୁମେ ସେଠାରେ ଯାହା ଯାହା ଦେଖିଥିଲ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ
କହିଯାଅ ।”

ବିରୁଗଲସ୍‌ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାରବତା ରାଜତ୍ୱ କରୁଥାଏ । ନିଛକ ସତ
ବିବରଣୀ ଦ୍ୱାରା ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଅପରାଧର ଏକ ଜୀବନ୍ତ
ଛବି ଆଙ୍କି ଦେଇପାରିଲା । ଶେଷରେ କହିଲା, “ସାର୍, ଅପରାଧୀ
ହେଉଛି ରେଡ୍ ଯୁ’ । ମାଫ୍ ପୋଟର ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର କୁଣ୍ଠ ଭୂଷି
ହତ୍ୟା କରିଛି ଏଇ ରେଡ୍ ଯୁ’ ।”

ଏକ ଅଜଣା ଆତଙ୍କର ଡ଼ିଡ଼ି ପ୍ରବାହ କ୍ଷଣିକ ଭିତରେ
ସଞ୍ଚାରିତ ହେଲା ରେଡ୍ ଯୁ’ର ସଙ୍ଗରେ । ସେ ଡ଼ିଆଁମାର
ଦୌଡ଼ିଲା ପାଖରେ ଥିବା ଝରକା ପାଖକୁ । କେତେକ ଲୋକ ତାକୁ
ପଛରୁ ଧରି ରଖିବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ମାତ୍ର ବିଧା-ଗୋଇଁଠା ମାର
ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ତଳେ ପକାଇଦେଲା । ତାପରେ ଝରକା ବାଟେ
ବିରୁଗଲସ୍‌ରୁ ବାହାରି ସହର ଭିତରେ ଭିତରେ ସେ ଧାଇଁ
ପଳାଇଲା କାହିଁ କେତେଦୂର । ତାକୁ ଧରିବା ପାଇଁ ପଛେ ପଛେ
କିଛି ଲୋକ ଦୌଡ଼ିଲେ ସତ, ମାତ୍ର ରେଡ୍ ଯୁ’ ଧରା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ଟମ୍‌କୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟିଏ
ସାହସୀ ଶିଳ୍ପୀ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେ । ମାତ୍ର ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍
ମନେ ମନେ ଡରୁଥାନ୍ତି ରେଡ୍ ଯୁ’କୁ । ଫେରିଆସି କେତେବେଳେ
ହୁଏତ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିପାରେ । ତା ପକ୍ଷରେ ଏଭଳି

କାମ କରିବା କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅନ୍ଧାର ହେବାପରେ ସେମାନେ ବାହାରକୁ ଯିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ରାତିରେ ଟମ୍କୁ ଭଲ ନଦ ହେଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ସେ ଆଗ ପରି ଖରାପ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଲା । ଦିନ ପରେ ଦିନ ଗଢ଼ିଗଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଟମ ମନରୁ ଆତଙ୍କର ଛାଇ ଅପସରି ଗଲା । ରେଡ୍ ସୁଆଡ଼ ଗାଁକୁ ଫେରିଲା ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ଆଉ କେବେ ଫେରିବାର ଆଶା ସେ ସପ୍ତର୍ଷି ରୂପେ ମନରୁ ପୋଛି ଦେଇଥିଲା ।

ଟମ ଏବଂ ହାକ୍ କିଛି ସଞ୍ଚିତ ଧନଲାଭ ଆଶାରେ ମାଟି ଖୋଳିଲେ

ଜଳଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବହିଗୁଡ଼ିକ ଟମକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଖୁସି ଲାଗେ । ମାଟିତଳେ ପୋତା ଯାଇଥିବା ଧନ-ଦଉଳତ କଥା ଯେଉଁସବୁ ବହିରେ ଲେଖାଥାଏ ସେହି ପ୍ରକାର ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ପାଠଗଲେ ତାହାର ଆନନ୍ଦ କଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ସେହିସବୁ ବହି ସେ ଏକାଧିକ ଥର ପାଇଁ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ । ଦିନେ ହାକ୍‌କୁ କହିଲା “କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ କିଛି ଗୁପ୍ତ-ଧନ ମାଟିତଳେ ଥିବାର ମୁଁ ଜାଣିଛି । ବୁଲ, ସେହି ଧନତକ ମାଟି ଖୋଳି ବାହାର କରିବା ।”

ଟମ୍‌ର କଥା ଶୁଣି ଅବାକ୍ ହେଲା ହାକ୍ । ବୋକାକ ପରି ପଚାରିଲା, “କେଉଁଠାରେ ? ଆଜ୍ଞା, ଜଳଦସ୍ୟୁମାନେ ଧନ ଦଉଳତ କେଉଁଠି ଲୁଚାନ୍ତି, କହିଲୁ ?”

“ଜଳଦସ୍ୟୁମାନେ ଭୂତ ରହୁଥିବା ଘରେ ବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଛ ମୂଳରେ ଲୁଚିତ ଧନ ଗାତ ଖୋଳି ଲୁଚାଇ ରଖନ୍ତୁ ।”

“କିନ୍ତୁ ସେହି ଧନ ନେବା ପାଇଁ ସେମାନେ କ’ଣ ଫେରି ଆସନ୍ତୁ ନାହିଁ ?”

“ହଁ । ସମୟ ସମୟରେ ସେମାନେ ଫେରି ଆସନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ସାଧାରଣତଃ ସେମାନଙ୍କୁ ଫେରିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । କେତେବେଳେ କେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ବାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ । କେତେବେଳେ ଧରପଡ଼ି ସେମାନଙ୍କୁ ଜେଲ ଖଟିବାକୁ ପଡ଼େ । ପୁଣି କୌଣସି କୌଣସି ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ହାତରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଯାଏ । ମାଟିତଳେ ଲୁଚି ଯାଇଥିବା ଧନ ସେହିପରି ପଡ଼ି ରହିଥାଏ । କେବେ କାହାର ଭାଗ୍ୟ ଖୋଳିଲେ ସେହି ଧନ ତାହାହାର ଆବିଷ୍କୃତ ହୁଏ । ଆମେ ଯେବେ ଅନୁମାନ କରି ଠିକ ଜାଗାରେ ଖୋଳାଉଛୁ କିବା ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଆମେ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ କିଛି ଧନ ଲଭ କରିପାରିବା ।”

“ସେଇ ଠିକ୍ ଜାଗାଟା ପୁଣି କେଉଁଠି ବୋଲି ତୁ ଭାବୁଛୁ ?”

“ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସେଇ ଯେଉଁ ମଲ୍ଲ ଗଛଟାଏ ଅଛି, ସେ’ଟା କ’ଣ ତୁ ଦେଖି ନାହୁଁ ? ମୁଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯେ ତାହା ମୂଳରେ କିଛି ଧନ ଲୁଚାଇ ରଖାଯାଇଛି । ବୁଲି, ପ୍ରଥମେ ସେଇଠାରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ।”

ଏହା ସ୍ଥିର କରି ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାଗାକୁ ବାହାରି-ଗଲେ । ଘରଠାରୁ ସେହି ଗଛର ଦୂରତା ପ୍ରାୟ ତିନି ମାଇଲ ହେବ । ଓଃ ! ସେହିନର ଖରା କି ଟାଣୁଆ ! କିଏ ଯେପରି ଦେହରେ ଛୁସ୍ତ ପୋଡ଼ି ଦେଉଛି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଣାଯାଉଥାଏ । ପାହାଡ଼ଟା ବି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ । ଉପରକୁ ଉଠିବା ସହଜ ବ୍ୟାପାର

ନ ଥାଏ । ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କୋଡ଼ ଧରି ପିଲ ଦୁଇଜଣ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳକୁ । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲବେଳକୁ ସେମାନେ ଖରରେ ଦରସିଝା ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଥକାରେ ଗୋଡ଼ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଥାଏ । ତଥାପି ଅର୍ଥଲୋଭ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରାନ୍ତ ଦୂର କରିନେଲା । ହାତରେ କୋଡ଼ ଧରି ସେମାନେ ମାଟି ତାଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଗଲେ । ଦଶାଏ ତାଡ଼ିବା ପରେ ସେମାନେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ ନେଲେ । ତାପରେ ପୁଣି ତାଡ଼ିଲେ । ଅନେକ ସମୟ ଚାଲିଗଲା । କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? କୌଣସି ଧନ ଦଉଳତର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍, ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଗଲା । ଆମେ ଏତେ ସମୟ ଧରି ଅଜାଗାରେ ତାଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଛୁ । ଅର୍ଦ୍ଧରାତି ସମୟରେ ଆମକୁ ପୁନରାୟ ଏଠାକୁ ଆସିବାକୁ ହେବ । ସେତେବେଳେ ଏଇ ଗଛର ଛାଇ କେଉଁଠାରେ ପଡ଼ୁଛି ସେଇକଥା ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଇ ଛାଇର ପ୍ରାନ୍ତଭାଗ ହିଁ ଠିକ୍ ଜାଗା । ଆମେ ଯେବେ ସେଠାରେ ଖୋଳିବା ତାହାହେଲେ କିଛି ନା କିଛି ଧନ ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବା । ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ କର ନାହିଁ, ହାକ୍ ।”

ଅର୍ଦ୍ଧରାତି ସମୟରେ ପିଲ ଦୁଇଜଣ ପୁନରାୟ ଆସି ସେଇ ଗଛମୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଛାଇ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଜାଗାରେ ସେମାନେ ଖୋଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ପ୍ରବ୍ରାତର ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । କୌଣସି ଧନ ଦଉଳତ ସେମାନଙ୍କର ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ଆମକୁ ଆଉ କୌଣସି ଜାଗାରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

“ସେ ଜାଗାଟା ପୁଣି କେଉଁଠି ?”

ଟମ୍ ଆଖିକୁ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଦିଶିଲା । ସେଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଘର ଆଡ଼କୁ ଆଙ୍ଗୁଳ ଦେଖାଇ ଟମ୍ କହିଲା, “ସେ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖ । ସେଇ ଯେଉଁ ଘରଟା ଦେଖାଯାଉଛି, ସେ’ଟା ଗୋଟିଏ ଭୂତକୋଠି । ସେଇଠାକୁ ଗଲେ ଆମେ କିଛି ଧନ ପାଇ ପାରିବା !”

“ଭୁ ଆଉ ସେଠାକୁ ଯିବା କଥା କହ ନାହିଁ, ଟମ୍ । ମୋତେ ଭୂତ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଡର ମାଡ଼େ ।”

ଆମେ ସେଠାକୁ ଦିନବେଳେ ଯିବା । ସେତେବେଳେ ସେଠାରେ ଭୂତ ନ ଥିବେ । ସେମାନେ କେବଳ ରାତିରେ ଘୂରୁ ବୁଲନ୍ତି । ତା ଛଡ଼ା ସେଠାରେ କେହି କେବେ ଭୂତ ଦେଖିଥିବାର ମୁଁ ଶୁଣି ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଠାରେ ଭୂତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ଭାବୁ ନାହିଁ ।”

“ଯାହା କହିଲୁ, ସେ କଥା କଣ ସତ ?”

“ସତ ନୁହେଁ କଣ ମିଛ ?”

“ତାହାହେଲେ ଦିନବେଳେ ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ସେଠାକୁ ଯିବି ।”

ପିଲା ଦିହେଁ ପାହାଡ଼ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲେ । ସେଇ ଭୂତକୋଠିଟା ପାରି ହୋଇ ଯିବାବେଳେ ଘଡ଼ିଏ ପାଇଁ ସେମାନେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ଘର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଜହ୍ନ ଅଳ୍ପଅଳ୍ପରେ ଗଛ-ଲତା ସମସ୍ତେ ହସୁଥାନ୍ତି । ହସୁ ନ ଥାଏ ଖାଲି ସେଇ ଘରଟି । ଆଲୁଲାସିତ କେଣି କେଉଁ ଏକ ନିରାଶା ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥାଏ ବିମର୍ଷ ରୂପରେ । ଚାରିପାଖରେ ଭଙ୍ଗାରୁଜା ବାଡ଼ । ଭରର ଛପର ଗ୍ରାଣି ପଡ଼ିଥାଏ । ନିତାନ୍ତ ଅବହେଳିତ ବଗିଚାଟିଏ । ତା ଭିତରେ ଅନାବନା ଗଛ ପୂର୍ବ ଯାଇଥାଏ । ସହସା ପିଲା ଦୁହଁକୁ ଖୁବ୍ ଡର ମାଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ଆଖିବୁଜି ଦୌଡ଼ିଲେ ଗାଁକୁ !

ଭୂତକୋଠି

ତହିଁ ଆରଦିନ ଦ୍ଵିପ୍ରହର ବେଳେ ପିଲା ଦିହେଁ ସେଇ ଭୂତ-କୋଠିକୁ ଗଲେ । କୋଡ଼ ଦୁଇଟି ହାତରେ ଧରିଆଣ୍ଡ । ସେମାନେ ମାଟି ଖୋଳିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଟମ୍ କୋଡ଼ ରଖି ଦେଇ କହିଲା, “ହାକ୍, ଆଜି ଶୁକ୍ରବାର ବୋଲି ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ଆଜି ପାଇଁ ଖୋଳିବା କାମ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।”

“ହୋଇ ନ ପାରିବାର କାରଣ କ’ଣ ?”

“ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଭୂତକୋଠିକୁ ଯିବା ମନା । ବାରଣ ନ ମାନ ଗଲେ ଦୁର୍ଘାଟ୍ୟ ଆସିବା ସୁନଶ୍ଚିତ ।”

ପିଲା ଦିହେଁ ଘରକୁ ଫେରିଗଲେ । ତତ୍ପର ଦିନ ସେତିକିବେଳେ ସେମାନେ ପୁଣି ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । କୋଡ଼ ଧରି ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ । ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ କୋଡ଼ ଦୁଇଟି ରଖି ସେମାନେ ଘରଯାକ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିଲେ । ଭିତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାରବତା ରାଜିତ କରୁଥାଏ । ସେମାନଙ୍କୁ ଟିକେ ଟିକେ ଭର ମାଡ଼ିଲା ।

ହାକ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ବୁଝିଲୁ ଟମ୍; ମୋତେ ଏ ଜାଗାଟା ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ ।”

ଟମ୍ ମଧ୍ୟ ରୁପ୍ ରୁପ୍ କହିଲା, “ମୋତେ ବି ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଲାଗୁଛି, ଆମେ ଏଠାରେ କିଛି ନା କିଛି ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ ପାଇବା । ଧନ ଦଉଳତ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ଏ ଜାଗାଟା ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ଆ, ଭୁରିଆଡ଼େ ବୁଲି ଦେଖିବା । ସେମାନେ ତଳ ମହଲାରେ ଥିବା ସବୁଯାକ କୋଠରୀ ଦେଖିଲେ ! ମାତ୍ର ଧନ-ସମ୍ପଦର କୌଣସି ସଙ୍କେତ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ତା ପରେ ଦିହେଁଯାକ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଉପର ମହଲକୁ ଗଲେ । ଉପରକୁ ଯାଇଥିବା ସିଡ଼ର ପାହାଚଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ସୁରୁଖା ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ସାବଧାନ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଦ ପକାଉଥାନ୍ତି ।

ଶେଷରେ ଯାଇ ସବା ଉପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହି ସମୟରେ କୌଣସି ଏକ ଶବ୍ଦ ସେମାନଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର ହେଲା । କିଏ ସେପରି ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି, ତାକୁ ସେହିପରି ଜଣାଗଲା । ଏକ ଅଜଣା ଭୟରେ ସେମାନେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଲୁଚିବାଲାଗି ଜାଗା ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲେ । ମାତ୍ର ସେପରି କୌଣସି ଜାଗା ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ବାୟୁ ସଞ୍ଚାଳିତ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ପରି ସେମାନଙ୍କର ଦେହଯାକ ଅଭିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଛୁଚି ଧଡ଼ିପଡ଼ି ହେଉଥାଏ । ଆସିବା ଲୋକଟା କିଏ ? ଭୂତ ? ଜଳଦସ୍ୟୁ ? ଡକାୟତ ? ରେଡ଼୍‌ସୁ ? ପାଟି ମେଲାଇ ଟମ୍ ରୁହୁଁଥାଏ ହାକୁ, ଆଉ ହାକୁ ରୁହୁଁଥାଏ ଟମ୍‌କୁ । କାହାରି ମୁହଁରେ ଠୋପାଏ ହେଲେ ରକ୍ତ ନ ଥାଏ । ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ଠିକ୍ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଧଳା କାଗଜ ଫର୍ଦ୍ ପରି । ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ସେମାନେ ଚଟାଣ ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି । ଚଟାଣରେ ଥିବା ଫାଟ ବାଟେ ତଳେ ଥିବା କୋଠରକୁ ରୁହୁଁଥାନ୍ତି ।

କୋଠର ଭିତରକୁ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଆସିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକର ନାମ ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କୁ ଭଲ ରୂପେ ଜଣାଥିଲା । ଲୋକମାନେ ତାକୁ “ସ୍ୱେନସ୍ୱାଡ଼ି” ବୋଲି ଡାକନ୍ତି । ସହରର ଲୋକମାନଙ୍କଠାରେ ସେ ଅପରିଚିତ । ମୁଣ୍ଡରେ ତା’ର ଧଳା ଧଳା କେଶ । ଆଖିରେ କଳା ଚଷମା । ରସ୍ତାରେ ବୁଲି ବୁଲି ଭିକ ମାଗେ । ଜଡ଼ା । ଆଖିକି ତାର ଭଲ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ

ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୟା ହୁଏ । ସମସ୍ତେ ତା ହାତରେ କିଛି କିଛି ପଇସା ଦିଅନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଲୋକଜଣକ ପିଲା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜଣା । ଦୁଇଜଣଯାକ ଲୋକ ପାଖାପାଖି ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାରେ ଲାଗିଲେ । ହାକ୍ କହିଲା, “ଇସ୍କୁ କ’ଣ? ‘ସ୍ବେନସ୍ବାର୍ଡ୍’ ଜଳକ ତ ଜଡ଼ା ନୁହେଁ !”

“ରୁପ୍ ରହ !”

ତା ପରେ “ସ୍ବେନସ୍ବାର୍ଡ୍”ର କଥା ତାଙ୍କ କାନରେ ବାଜିଲା । ସେ କହୁଥାନ୍ତେ, “ଏ ଜାଗାଟିକୁ ମୁଁ ଡଳେନ୍ଦ୍ରେଲେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନାହିଁ । କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିପାରୁଛି ଯେ ଏହି ସ୍ଥାନଟି ବଡ଼ ବିପଦନୀୟ ।” ସେ ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରେଡ୍ ସ୍କୁର ସ୍ବର ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଛି । “ସ୍ବେନସ୍ବାର୍ଡ୍” ଜଳକ ରେଡ୍ ସ୍କୁର ଭିନ୍ନ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପିଲା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀର ନିଶ୍ବାସ ଛୁଇଁ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ରେଡ୍ ସ୍କୁର ତା ଅହର କଥାର ଖିଅ ଧରି ପୁଣି କହିଲା, “ମୁଁ ଆଉ ବେଶୀଦିନ ପାଇଁ ଏଠାରେ ରହି ପାରବି ନାହିଁ । କାରଣ ଏ ସ୍ଥାନ ମୋ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆଉ ଗୋଟିଏ-ଦୁଇଟା କାମ ସାରିଦେଲେ ମୁଁ ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବି । ତୁ ନିଜ ଉପରକୁ ଫେରି ଯା । ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବୁ । ମୁଁ ଗଲେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଟେକ୍ସାସ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବା ।

ପିଲା ଦୁଇଜଣ ପରସ୍ପର ସହିତ ଏତେ ଅନୁକ ସ୍ବରରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥାନ୍ତି ଯେ କେହି କାହା କଥା ଶୁଣିପାରୁ ନ ଥାଏ । ମାତ୍ର ରେଡ୍ ସ୍କୁର କଥା ସେମାନଙ୍କ କାନରେ ବାଜୁଥାଏ । ସେ ବାରମ୍ବାର କହୁଥାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ-ଦୁଇଟା ଜରୁରୀ କାମ ଶେଷ ନ କଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସେଠାରୁ ଯିବ ନାହିଁ । ପିଲାମାନେ ଭାବିଲେ, “ସେ ଆମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ମାରି ସାରିଲେ ଯାଇ ଏଠାରୁ

ଯିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିଛୁ !” ଶେଷରେ ରେଡ୍‌ ଯୁ କହିଲା,
 “ମୋତେ ବଡ଼ ଥକା ଲାଗିଲାଣି । ମୁଁ ଶୋଇବାକୁ ଯାଉଛି । ତୁ
 ଏଇଠାରେ ଜଗି ବସିଥିବୁ ।” “ରେଡ୍‌ ଯୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲା ।
 ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କଙ୍କେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଜାଗ୍ରତ ରହିଲା । ତାପରେ
 ଖୁବ୍ ଲାଢ଼ିଲେ ବି ନିଦ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ ସ୍ୱୀକାର କଲା । ମୁଣ୍ଡ
 ଝୁଙ୍କି ଆସିଲା ତଳକୁ । ଭଲ-ମନ୍ଦ ନ ବିଚାରି ସେ ବି ଶୋଇପଡ଼ିଲା
 ଘଡ଼ିକ ଭିତରେ ।

ଟମ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ଆ, ଏଇଟା ପଳାଇଯିବାର
 ଏକ ସୁବିଧା ସମୟ ।” ଏହା କହି ଟମ୍ ଆଗକୁ ଗୋଟିଏ ପହଣ୍ଡି
 ପକାଇଛି ତ' ପାଦତଳେ ଥିବା ପଟାଟି ଖୁବ୍ ଜୋରରେ କଡ଼-କାଡ଼ି
 ଖସି କରି ଫାଟିଗଲା । ସେ ଆଉ ପାଦ ଉଠାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।
 ସତେ ଯେପରି ସେ ଅଳେ ଧସିର ଖଣ୍ଡ ପରି ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଗଲା
 ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ।

ତା ପରେ କାଳେ କିଛି ଭୟଙ୍କର କାଣ୍ଡ ଘଟିପାରେ ଏଇ
 ଆଞ୍ଚଳିକାରେ ପିଲା ଦୁଇଟି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ।

ରେଡ୍‌ ଯୁ' ଏବଂ ତାହାର ଗୁପ୍ତଧନ

ଦିନ ଅତିହୀନ ହେଲା । ପଶ୍ଚିମ ପାହାଡ଼ର ପଛ ପଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଦେବତା ମୁହଁ ଲୁଚିଛଲେ । ପିଲା ଦୁହେଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା
 କରି ବସି ରହିଥାନ୍ତି ସେଇଠାରେ । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦିପାଖରୁ ଅଳଗୁ
 ଅଳଗୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ସକାଳ ହେବା ଆଗରୁ କ'ଣ ରେଡ୍‌ ଯୁ'ର

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବ ? ପିଲା ଦୁହଁକୁ କ'ଣ ସେଠାରେ ରକ୍ତଯାକ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସି ରହିବାକୁ ହେବ ?

ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ିବାର ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ରେଡ୍‌ ଯୁ'ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ନିଦରୁ ଉଠି ସେ ଚାରିପାଖ ଚାହିଁଲା । ତା ସାଙ୍ଗ ଜଣକୁ ନିଦରେ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଥିବାର ଦେଖି ସେ ରାଗରେ ଜଳିଗଲା । ପାଖକୁ ଯାଇ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ଗୋଇଁ ମାରିଲା । ତା'ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି-ଯିବାରୁ କହିଲା, “ଆ, ଆମକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ହେବ । ଦେବେ ଯିବା ଆଗରୁ ଆମକୁ ଟଙ୍କା ପଇସାଯାକ ଲୁଚାଇ ରଖି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେସବୁ ନେଇ ବାହାରକୁ ଯିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ ନାହିଁ ।”

“ଟଙ୍କା” ଆଉ “ଲୁଚାଇବା” ଏଇ ଟାଙ୍କ ଦୁଇଟି ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କ କାନରେ ବାଜିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଆଖି ଜଳି ଉଠିଲା । ମନରୁ ଆତଙ୍କ ଭୁଟିଲା । ଧନ-ସମ୍ପଦ ! ଟମ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ହାକ୍କୁ କହିଲା, “ଆମ୍ଭେ ଠିକ୍ ଜାଗାକୁ ଆସିଥିବା କଥା କଣ ତୋତେ କହି ନ ଥିଲା ? ନୋ କଥା ଠିକ୍ ହେଲା କି ନାହିଁ ଏବେ ଦେଖ ।” ଉପରେ ଥିବା ଫାଟ ବାଟେ ତଳ କୋଠରରେ ଲୋକ ଦୁଇଜଣଙ୍କର କାମ ସେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଗୋଟିଏ ଓଜନିଆ ପଥର ଟେକିଲେ । ରେଡ୍‌ ଯୁ' ତାହାର ଛୁଣ୍ଟି କାଢ଼ି ଆଣିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ ଖୋଲିବାରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଖୋଲିବା ବନ୍ଦ କରୁ ନ ଥାଏ । ଶେଷରେ ଛୁଣ୍ଟର ଅଗ୍ରଭାଗ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ଟାଣୁଆ ଜିନିଷରେ ବାଜିଲା ।

“ସେ'ଟା କ'ଣ ?”

“ଟିକେ ଅପେକ୍ଷା କର ।”

ରେଡ୍‌ ଯୁ' ପୁଣି ଖୋଲିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲା ।

“ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ । ଏହା ଏକୂଟିଆ ବାହାର କରିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ମୋତେ ଟିକେ ସାହାଯ୍ୟ କର ।” ରେଡ୍‌ ଯୁ' ଏବଂ ତାହାର ସାଙ୍ଗ ଦୁହେଁ ମିଶି ବାକ୍ସଟି ବାହାର କଲେ । ତାହା ଶୁଦ୍ଧି ମେଲ କଲେ ।

“ସୁନା ! ସୁନା” ବୋଲି ସେମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ-ଉତ୍ତେଜନା ଦେଖେ କିଏ ?

ପିଲା ଦୁଇଜଣ ଉପରେ ଥିବା ପାଟ ବାଟେ ଏସବୁ କଥା ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଏତେବେଳେ ସୁନା ଦେଖି ସେମାନେ ନିଜ ନିଜର ଆଖିକୁ ବନ୍ଦା କରପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ଏକ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦରେ ସେମାନେ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠୁଥାନ୍ତି ।

ସେଇ ଅସରପିପୁର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ସ ଭିତରକୁ ହାତ ପୁରାଇ ଲୋକ ଦୁହେଁ “ସୁନା ! ସୁନା !” ବୋଲି ପୁନଃ ପୁନଃ ଚିତ୍କାର କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ରେଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀର ସାଙ୍ଗଜଣକ କହିଲା, “ମୁରେଲ୍‌ଙ୍କର ଲୋକମାନେ ଏଠାକୁ ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିଲେ । ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଗୁପ୍ତଧନ ।”

ତାହାର କଥା ଶେଷ ନ ହେଉଣୁ ରେଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, “ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ଏ ଧନ ଆମ ଭଲ ଆଉ କାହାର ନୁହେଁ ।

“ଏହା ଲୁଚାଇବା କେଉଁଠି ?”

ରେଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, “ଭୂଲ, ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜାଗାରେ ପୋତି ଦେବା । କିନ୍ତୁ ତାହା କରିବା ପାଇଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ କୋଡ଼ି ତରଫାର ।” ଖୋଜିବା ଆଖିରେ ସେ ଚାରିପାଖ ଚାହିଁଲା । ସହଯା ପିଲ୍‌ମାନଙ୍କର କୋଡ଼ି ଦୁଇଟା ତା’ର ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ପଚାରିଲା, “ଏଇ କୋଡ଼ି ଦୁଇଟା ଏଠାକୁ ଆସିଲା କିପରି ?” ସେ ଆନେଇ ଗଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଉଠାଇ ପଢ଼ିବା କଲା ।

“ସହଯା ତଡ଼ା ଯାଇଥିବା ମାଟି ଏଗୁଡ଼ିକରେ ଲାଗିଛି । କିଛି ସମୟ ଆଗରୁ ହୁଏତ କେହି ଲୋକ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା……ନା, ଏଠାରେ ଏହି ଅପରାଧ ବାକ୍ସ ପୋତି ରଖିଯିବା କେବେହେଲେ ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ଏହା ନେଇ ମୋ ରହିବା ଜାଗାରେ ପଡ଼ିଆଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସାଙ୍ଗଜଣକ ପଚାରିଲା, “ଏକ ନମ୍ବର କି ଦୁଇ ନମ୍ବର ?”

“ଦୁଇ ନମ୍ବର । ଡ୍ରୁଇ ଚିହ୍ନ ତଳେ । ସେଇଟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନ ।”

ତା କଥାରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଜଣାଇ ଅନ୍ୟଜଣକ କହିଲା, “ହଁ, ତାହା କରିବା ନିରାପଦ ହେବ । ଏଥର ଯିବା ଭୁଲ । ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ପାଇଁ ଏଠାରେ ରହିବା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।”

ରେଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, “ତୋ କଥା ଅନୁସାରେ ଏଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯିବା ଭଲ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ମାନୁଛି । କିନ୍ତୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ

ଗୋଟିଏ କଥା ଜାଣିବାଲାଗି ମୋର ଖୁବ୍ ଛକ୍କା ହେଉଛି । ଏଇ କୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଏଠାକୁ କିଏ ଆଣିଲା ସେକଥା ଜାଣିବାଲାଗି ମୋର ଖୁବ୍ କୌତୁହଳ ଜନ୍ମୁଛି । ସେତିକି ନ ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଏଠାରୁ ଯିବି ନାହିଁ ।”

ପିଲା ଦୁଇଜଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ କାନେଇଥିଲେ । ରେଡ୍‌ ସ୍‌ର କଥା ଶୁଣି ସେମାନେ ଆଉ ଯା'ନ୍ତି କୁଆଡ଼େ ! ବରଫାପତ୍ର ପରି ଥରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

“ସନ୍ତବତଃ ଏହା ସେଇ ପିଲା ଦୁଇଜଣଙ୍କର କାଣ୍ଡ । ଯେଉଁ-ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଗତକାଲି ଦେଖିଥିଲୁ ।”

“ଆରେ, ଠିକ୍ କହିଛୁ । ତୋର ଅନୁମାନ କିଛି ମିଛ ନୁହେଁ । ଇଏ ନିଶ୍ଚୟ ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କର କାଣ୍ଡ ।” କିପରି ଏକ ବିକଟ ସ୍ଵରରେ ରେଡ୍‌ ସ୍‌ ହସିବାରେ ଲାଗିଲା । ତା'ପରେ କହିଲା, “ସେମାନେ ଆଜି ଏଇଠାରେ ଆଜି ପାରନ୍ତି । ହୁଏତ ସେମାନେ କେଉଁଠାରେ ଲୁଚିଛନ୍ତି । ଉପର ମହଲକୁ ଯାଇ ଥରେ ଦେଖି ଆସେ...”

ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କର ହୃଦ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଆସିଲା । ପାହାଚ ଉପରକୁ ଉଠିବା ଆରମ୍ଭ କଲା ରେଡ୍‌ ସ୍‌ । ତା'ର ପାଦ ପକାଇବା ଶବ୍ଦ ପିଲାମାନଙ୍କର କାନରେ ବାଜିଲା । ସେହି ଶବ୍ଦ ନିକଟରୁ ନିକଟତର ହେଲା । ସେମାନେ ଭାବିଲେ, ଆଜି ଆନୁ-ମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଯିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ଆସନ୍ତୁ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ସେମାନଙ୍କୁ ହତବୁଦ୍ଧି କରି ପକାଇଲା । ଅନନ୍ୟାପାୟ ହୋଇ ସେମାନେ ମୃତ୍ୟୁର ଅପେକ୍ଷାରେ ପଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି । ପାଦ ଶବ୍ଦ ଆଡ଼ର ନିକଟରେ ଶୁଣାଗଲା । ପିଲା ଦୁଇଜଣ ଖୁବ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ମାରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

କଡ଼ କାଡ଼ ଶବ୍ଦ କରି ରେଡ୍ ଯୁ' ଉଠୁଥିବା ସିଡ୍‌ର ଗୋଟିଏ ପାହାଚ ଘାଟି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । ସେ ଗଡ଼ ଗଡ଼ ଆସି ଚଟାଣରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ତାର ସେପରି ବିଶେଷ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଉଠି ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ଅନ୍ୟ ଲୋକ ଜଣକ କହିଲା, “ଆ, ଏଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯିବା । ଆଉ ଉପରକୁ ଉଠିବାର ମନ କର ନାହିଁ । ଗୋଡ଼ ଘାଟିବ କି ମୁଣ୍ଡ ପାଟିବ ସେକଥା କିଏ କହିବ ! ମୁଁ ତୋତେ ବହୁବାର କହିଲିଣି ଯେ ଏ ଜାଗାଟା ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଦୌ ନିରାପଦ ନୁହେଁ !”

ଆଦାତ ପାଇଥିବା ଗୋଡ଼ଟିକୁ ଘଷୁ ଘଷୁ ରେଡ୍ ଯୁ' କହିଲା, “ଭୁଲ୍, ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବା । ମୋତେ ବି କାହିଁକି ଏ ଜାଗା ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ ।”

ଅସରପି ବାକ୍ସଟି ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଦିହୈଯାକ ସେହି ଘର ଗୁଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ପିଲା ଦୁଇଜଣ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଜୀବନ ବିକଳରେ ଦୌଡ଼ିଲେ ଆଖିବୁଜି ।

ଗାଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସେମାନେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ହାକ୍, ସେମାନେ ଯେ ଦୁଇ ନମ୍ବର ଚିହ୍ନ ଥିବା ଜାଗାରେ ଅସରପି ବାକ୍ସ ପୋତ ରଖିବେ ବୋଲି କହିଗଲେ ତୁ ସେହି ଜାଗା ଦେଖିଛୁ କି ?” “ନା, ମୁଁ କେବେହେଲେ ସେଭଳି ଜାଗା ଥିବା କଥା ଜାଣି ନାହିଁ । ଏତେବେଳେ ବୁଲି ଜାଗାଟା ବାହାର କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ ନାହିଁ ।” ମନରୁ ଭୟ ଗୁଡ଼ି ଯାଇ ନ ଥାଏ । ପଚାରିଲା, “ଟମ୍, କିଛି କାମ ସାରିବା ପରେ ରେଡ୍ ଯୁ' ଏଠାରୁ ଯିବ ବୋଲି ଯାହା କହିଲା ତାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ସେ କ'ଣ ଆମ ଦୁହେଁକୁ ମାରିବାର ଯୋଜନା କରୁଛି ?

ଟମ୍ କହିଲା, “ମୁଁ ତା’ ମନକଥା ଜାଣିବି କିପରି ? ମୁଁ ଏବେ
ଘରକୁ ଯାଉଛି ।”

ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ରେଡ୍‌ସ୍ଟୁର ଅସରପି ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଗଲେ

ସେଦିନ ରାତିରେ ଟମ୍ ଆଖିକୁ ଟିକେ ଫେଲେ ନିଦ ଆସିଲା
ନାହିଁ । ସକାଳେ ଜଳଖିଆ ଖାଇସାରି ସେ ହାକ୍‌ର ଅନେକ୍‌ସରେ
ବାହାରିଗଲା ।

ତାକୁ ପାଇବାପରେ କହିଲା, “ହାକ୍, ରେଡ୍‌ସ୍ଟୁର କୁଆଡ଼େ ଗଲା
ଆମକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅସରପି ସେତକ
ଯେପରି ଆମ ହାତକୁ ଆସିବ ସେଥିଲାଗି ଆମକୁ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ତେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ମୁଁ କ’ଣ ସେକଥା ଭୁଲିଗଲିଣି ବୋଲି ତୁ ଭବୁଛୁ ? ମୋ
ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ବି ସେ ଚିନ୍ତା ଖେଳୁଛି । ଦୁଇ ନମ୍ବର ଚିହ୍ନ ଥିବା
ଜାଗାଟା ହିଁ ଧନଲଭର ଜାଗା । କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଗାଟା କେଉଁଠି ?”

“ମୁଁ କଣ ସେ କଥା ଜାଣିଛି ? ଏହା ଗୋଟିଏ ଘରର ନମ୍ବର
ହେବ ବୋଧହୁଏ ।”

“କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ତ କାହିଁ କୌଣସି ଘରେ ନମ୍ବର ଦିଆଯାଇ-
ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ?”

“ତୋ କହିବା କଥା ଅବଶ୍ୟ ଠିକ୍ । ଏହା ଗୋଟିଏ
କୋଠରର ନମ୍ବର କି ? ମୋର ଅନୁମାନ ତାହା ହୁଏତ
ପାହୁଣ୍ଡାଲାର କୌଣସି ଏକ କୋଠର ହୋଇଥିବ ।”

“ତୋର ଅନୁମାନ ଠିକ୍ ପରି ଜାଣେନୁ । ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଏହା ଗୋଟିଏ କୋଠରର ନମ୍ବର ।”

“କୋଠରଟା ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ପାହୁଗାଳା ବୋଲି ଏ ଗାଁରେ ମାତ୍ର ଦୁଇଟା ।”

“ଭଲ ଦେଖି ଆସିବ । ଦୁହେଁଯାକ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଏକୁଟିଆ ଯାଇ ଦେଖି ଆସେ ।”

“ନା, ହାକ୍ ! ତୁ ଯାଆ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ଏଇଠାରେ ବସିଥା’ । ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଫେରି ଆସିବି ।”

ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାକ ମଧ୍ୟରେ ଟମ୍ ଫେରି ଆସିଲା ।

“ହେପକ୍‌ନ୍‌ସ ପାହୁଗାଳା ଦେଖିଲ । ସେଠାକାର ଦୁଇନମ୍ବର କୋଠରରେ ରେଡ୍‌ ଥୁ’ ନାହିଁ । ଜଣେ କେହି ଯୁବକ କରଖିକୁ ସେଠାରେ ରହୁଥିବାର ଦେଖିଲ । ଆଜିକି ତିନିବର୍ଷ ହେଲା ସେ ସେହି କୋଠରରେ ରହି ଆସୁଥିବା କଥା ମୋତେ କହିଲେ । ଯୁବକ ଜଣକ ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଆ ଲୋକ । ମୁଁ ତାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛି । ଭାବୁଛି ରେଡ୍‌ ଥୁ’ ମିଳରୁକ୍‌ ଘରେ ରହୁଛି । ପ୍ରେଡ୍‌ ମିଳରୁକ୍‌ଠାରୁ ଜାଣିଲି ସେ ତାଙ୍କ ସେଠାକାର ଦୁଇ ନମ୍ବର କୋଠରଟି ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଧରଣର କୋଠର । ସେ କୋଠରକୁ କେହି କେତେବେଳେ ଯିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ କି ତା ଭିତରୁ କାହାକୁ କେବେ ଆସୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଜଣେ କେହି ଲୋକ ନିଷ୍ପତି ଭାବରେ ସେଠାରେ ରହନ୍ତି ଏବଂ ମହାପାତ୍ର କରିବାକୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପ୍ରେଡ୍‌ ନିଜେ ସେ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଗୀତ ଗାଇବାର ଶୁଣିଛନ୍ତି ।”

ହାକ୍ କହିଲା, “ରେଡ୍‌ ଥୁ’ ତ ଧରୁର ମଦ ପିଏ ।”

“ହାକ୍, ଯାହା କହୁଛି ଶୁଣ । ମୁଁ ମନେ ମନେ ଏକ ଭଲ ଭାଷା ପାଞ୍ଜିର । ସେଇ କୋଠରୀର ପଛ ଦରଜାଟି ଡାହାଣ ଗୋଟିଏ ପାଖକୁ । ଚାହିଦାଟିଏ ପାଇଗଲେ ଆମେ ଅନାୟାସରେ ସେଇ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ପାରିବା । ତୋ ପାଖରେ ଯେତେ ପୁରୁଣା ଚାହିଦା ଅଛି ଆଣ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋଠାରେ ଥିବା ଚାହିଦାଗୁଡ଼ିକ ଆଣୁଛି । ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ଚାହିଦା ଭିତରୁ ତାଲ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଆମକୁ କ’ଣ ଗୋଟିଏ ଚାହିଦା ମିଳିବ ନାହିଁ ? ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ‘ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସେଭଳି ଚାହିଦା ପାଇଯିବା । କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧାରରୁ ଦେଖି ଆମେ ଦରଜା ଖୋଲିବା । ଭିତରେ କ’ଣ ସବୁ ଅଛି ଦେଖିବା । ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ଅସରପି ବାକ୍ସଟି ନେଇ ସେଇଠାରେ ରଖିଛନ୍ତି ।”

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତିରେ ପିଲାଦୁହେଁ ଛପି ଛପି ସେଇ ରାସ୍ତାରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଟମ୍ବର ପକେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଣା ଚାହିଦାରେ ପୂରି ରହିଥାଏ । ଶ୍ୱେତପରି ସେ ‘ଦୁଇନମ୍ବର’ର ପଛପଟ ଦରଜା ପାଖକୁ ଗଲେ । ରାସ୍ତା ମୁଣ୍ଡରେ ହାକ୍ ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଅନେକ ସମୟ ଗଡ଼ିଗଲା । ତଥାପି ଟମ୍ବ ଫେରିଲା ନାହିଁ । ହାକ୍ କେତେଆଉ କେତେ କଥା ଭାବିବାରେ ଲାଗିଲା । ତା’ ମନକୁ ପାପ ହୁଇଲା । ରେଡ୍‌ ସୁ’ ହାତରେ ତା’ ସାଙ୍ଗର ଆଉ ଜୀବନ ଗଲା କି ? ସେ ବିଶେଷ କିଛି ଭାବ ପାରିଲା ନି । କ’ଣ କରିବ ସେ କଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲା ନି । ସହଯା ବିଜୁଳର ଝଲକ ପରି ତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଟମ୍ବ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ଆଖିପିଛୁଳାକେ । ଅତିକ୍ରମ କଲାବେଳେ ବଡ଼ପାଟିରେ କହିଦେଲା, “ଦୌଡ଼ !” ହାକ୍ ତା ପଛେ ପଛେ ଦୌଡ଼ିଲା !

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଖମାର ଥାଏ । ପିଲା ଦୁଇଟି ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଯାଇ ତା' ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । ଟମ୍ ନଃଶ୍ଯାସ ବଳେଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ତା ମୁହଁରୁ କଥା ବାହାରୁ ନ ଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲା, “ହାକ୍, ସେ'କି ଭୟାନକ କଥା ! କହିବା-ବେଳକୁ ମୋ ଲେମ୍ବୁମୁଲ ଫୁଲି ଉଠୁଛି । ମୁଁ ତାଲୁ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଘରୁ ଚାରିକାଠିରେ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ କୌଣସି ଚାରିକାଠିରେ ତାଲୁ ଖୋଲିଲା ନାହିଁ । ତାପରେ ଦରଜାରେ ହାତ-ରଖି ପାମାନ୍ୟ ଠେଲି ଦେଲି । ଦରଜା ଖୋଲିଗଲା । ସେଥିରେ ତାଲୁ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା । ମୁଁ ଭିତରକୁ ଗଲି ଏବଂ...୭୫ !”

“ତା'ପରେ କ'ଣ ହେଲା କହ । ମରବ ରହିଲୁ କାହିଁକି ?”

“ମୁଁ ରେଡ୍‌ ଯୁ'ର ହାତଟା ମାଡ଼ି ଦେଲି ।”

“ସେ' ତୁ କ'ଣ କହୁଛୁ ?”

“ହଁ, ହାକ୍ ! ସେ ଯେ ଚଟାଣରେ ଶୋଇଥିବ ଏକଥା ମୁଁ ବା କପରି ଜାଣିବି ? ଅନ୍ଧାରରେ କିଛି ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଯାଉ ଯାଉ ତା ହାତ ଉପରେ ମୋର ପାଦ ପଡ଼ିଗଲା ।”

“ତା'ପରେ ସେ କ'ଣ ଉଠି ବସିଲା ? ସେ କ'ଣ ତୋତେ ଦେଖିଛି ?”

“ନା, ସେ ଉଠି ନାହିଁ କି ମୋତେ ଦେଖି ନାହିଁ । ଖୁବ୍ ମଦ ପିଇଥିଲା ବୋଧହୁଏ ।”

ହାକ୍ କହିଲା, “ସେ ଯେବେ ସେହିପରି ଶୋଇ ରହିଥିବ ତାହାହେଲେ ଅସରପି ବାକ୍ସଟି ଆଣିବାରେ ଆମର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ତୁ କ'ଣ ଭାବୁଛୁ ?”

“ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଆଉଥରେ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ତ ତୁ ଯାଆ । ରେଡ୍ ଥୁ’ ଥିବାବେଳେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯିବାଲାଗି ରାଜି ନୁହେଁ ।”

“ତାହାହେଲେ ଆମକୁ ଜଗି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରେଡ୍ ଥୁ’ ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲେ ତୁ ଭିତରକୁ ଯାଇ ବାକ୍ସଟି ନେଇ ଆସିବୁ ।”

“ଏଇଟା ତୁ ବୁଦ୍ଧିର କଥା କହିଲୁ , ହାକ୍ ! ତୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ରାସ୍ତାରେ ସେଠାରେ ଜଗି ବସୁଥିବୁ । ରେଡ୍ ଥୁ’କୁ ବାହାରକୁ ଯିବାର ଦେଖିଲେ ମୋତେ ଡାକିଦେବୁ । ତୋ ଡକରା ଶୁଣିଲେ ମୁଁ ବାହାରକୁ ଆସିବି । ସେ ସେହି କୋଠର ଭିତରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଘର ଭିତରେ ଥିବି । ଅପରାଧି ବାକ୍ସ ତ ଛୁର, ସାରା ଦୁନିଆର ଦଉଳତ ଅଜାଡ଼ିଦେଲେ ବି ମୁଁ ବାହାରକୁ ଆସିବି ନାହିଁ ।”

ବେକିର ବଣଭୋଜ

ଏହାପରେ ଅନେକ ରାତି ବିତିଗଲା । ଟମ୍ବର ଆଖିକି ଭଲ ନିଦ ଆସୁ ନ ଥାଏ । ହାକ୍‌ର ଡକରାକୁ କାନ ଡେରି ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ହାକ୍ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ? ତା ଡକରାକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଟମ୍ବର ହତାଶା ବଢ଼ୁଥାଏ । ସହରରେ କିଛିଦିନ ଛୁଟି କଟାଇ ବେକି ଥେରର ଫେରି ଆସିଥାଏ ଶାଂକୁ । ଅନେକଦିନ ପରେ ତାକୁ ଦେଖି ଟମ୍ବର ମନରେ ଆନନ୍ଦର ଜୁଆର ଉଠୁଥାଏ । ଦିହେଁଟାକ ସାଙ୍ଗ-ସାଥୀ ହୁଅନ୍ତି । ଖେଳ-କୌତୁକ ଭିତରେ ଦିନଗୁଡ଼ିକ କିପରି କଟୁଥାଏ ସେକଥା କାହାରିକୁ ଜଣାପଡ଼ୁ ନ ଥାଏ । ରେଡ୍ ଥୁ’ କଥା

ଆଉ ଅସରପି ବାକ୍ସର ଲିପ୍ପା ଟମ୍‌ର ମନରୁ ଲିଭି ଲିଭି ଆସୁଥାଏ ।

ବେକିର ବଢ଼ିଗୋଲି ଦିନ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାହାର ସବୁ ସାଙ୍ଗଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ଆସି ବେକି ଘରେ ଠୁଳି ଦେଲେ । ମିସେସ୍ ଥେରର କହିଲେ, “ବେକି, ଆଜି ଘୋଳି ଶେଷ ହେଲାବେଳକୁ ତୁ ଥକି ଯାଇଥିବୁ । ତେଣୁ ଘରକୁ ନ ଆସି ଶୁଣି ଟା ପାଇଁ ସୁଖାନ୍ ହାର୍‌ପାର୍‌ର ଘରେ ରହିଯିବୁ । ସକାଳୁ ଆସିବୁ । ସେତେବେଳକୁ ତୋର ଥକା ମେଣ୍ଟି ଯାଇଥିବ ।”

ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଡଙ୍ଗା ପାଖକୁ ଯାଉଥାନ୍ତି । ବାଟରେ ଟମ୍ ବେକିକୁ ବୁଲି, “ସୁଖାନ୍ ହାର୍‌ପାର୍‌ର ଘରେ ନ ରହି ବିଧବା ଡୋରଲିସ୍କ ପାଖରେ ରହିଲେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ହେବ । ସେ କେତେ ମଜଲିଆ ମଣିଷ ସେ କଥା ତୋତେ ଅଜଣା ନ ଥିବ । ସେ କି ବଢ଼ିଆ ପିଠା ତିଆରି କରନ୍ତି ! ଥରେ ପାଟିରେ ବାଜିଲେ ଆଉ କେବେ ଭୁଲି ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ରହିବି । ସକାଳୁ ଘେଲେ ଦିହୈଫାକି ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବା ।”

ବେକି କହିଲା, “ଏଥିରେ ମୁଁ କଣ କହିବି ? ମାଆ କ’ଣ କହିବେ ? ଏ କଥା ଜାଣିଲେ ସେ ମୋତେ ଖୁବ୍ ବିରକ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ସେ ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ ।” ତାପରେ ତାହାର ମନେପଡ଼ିଲା ହାକ୍ କଥା । ଭାବିଲା, “ଆଜି ରାତିରେ ମୋର ଘରକୁ ଫେରିଯିବା ନିତାନ୍ତ ଉଚିତ ହେବ । କିଏ ଜାଣେ ? ହାକ୍ ହୁଏତ କିଛି ଖବର ଧରି ଆଜି ମୋ ପାଖକୁ ଆସି ଯାଇପାରେ । ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୋତେ ଘରେ ନ ପାଇ ସେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼େବ । ମୁଁ କେଉଁଠାରେ ଅଛି ବୋଲି ସେ

ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ ।” ପୁଣି ଭାବିଲା, “କାହିଁ, କାଲି ତ ମୋତେ ଡାକିବାକୁ ଆସି ନ ଥିଲା । ତା ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ବି ତ ଡାକି ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ଆଜି ବି ହୁଏତ ଡାକି ନ ପାରେ ।” ଏହିପରି ଭାବରେ ନିଜ ମନକୁ ବୁଝାଇ ସେଦିନ ରାତିରେ ଘରକୁ ଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଟମ୍ ସ୍ଥିର କରି ନେଲା । ବେକ ବି ତା ପାଖରେ ରହିବ । ତେଣୁ ରାତିଟା ଖୁବ୍ ସୁଖକର ହେବ ।”

ବେକ ଓ ତାହାର ସାଙ୍ଗ-ସାଥୀଙ୍କୁ ଧରି ଡଙ୍ଗା ବୁଲିଲା ନଈ ତଳକୁ ତଳକୁ । ଅନେକ ବାଟ ଯିବା ପରେ ସେମାନେ ଡଙ୍ଗାରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଉପକୂଳରେ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ । ତରୁଲତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବନଭୂମି ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତ ଶୀତଳ ବୋଧ ହେଉଥାଏ । ଟାଣୁଆ ଖରାରେ ରହି ପିଲଗୁଡ଼ାଙ୍କର ମୁହଁ-କାନ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଥାଏ । ବଣ ଭିତରକୁ ଯିବା ପରେ ସତେ ଯେପରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରେ ଜୀବନ ପଶିଲା । ଖାଇବା ଜନିଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଖେଳିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲାବେଳକୁ ଭୋକରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲର ପେଟ ଜଳୁଥାଏ । ଗଛତଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଚକା ପକାଇ ବସିଗଲେ ଏବଂ ମନଇଚ୍ଛା ଯିଏ ଯେତେ ପାରେ ଖାଇବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ବଣ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଗୁମ୍ଫା ଥାଏ । ଖାଇସାରିବା ପରେ ସବୁଯାକ ପିଲ ମିଶି ସେଠାକୁ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ । ସେଇଟା ଥାଏ ପିଲମାନଙ୍କର ଏକ ଦୁଃସାହସିକ ପଦଯାତ୍ରା । ଦୁନିଆଯାକର ଅନ୍ଧାର ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧି ଥାଏ । ଜାଗାଟା ଖୁବ୍ ଥଣ୍ଡା ଲାଗୁଥାଏ । ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜଳନ୍ତା ମହମବଜା ଧରି ପିଲମାନେ ଭିତରକୁ ଯାଉଥାନ୍ତି । ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ

ଯିବା ପାଇଁ ରସ୍ତା ଥାଏ । ଯାହାର ଯେଉଁଆଡ଼କୁ ଯିବାର ଇଚ୍ଛା ସେ ସେଇଆଡ଼େ ଯାଉଥାଏ । କାଳେ କିଏ କେଉଁଠି ହଜିଯିବ ସେଇ ଭୟରେ କେହି ବେଶୀଦୂରକୁ ଯାଉ ନ ଥାଏ । ସେମାନେ ବହୁତ ସମୟ ଧରି ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ରହିଲେ । କାରଣ ଜାବାଟା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଢ଼ିଆ ଲଗୁଥାଏ । ଓଠରେ ହସ ଧରି ସମସ୍ତେ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ସମସ୍ତେ ଗୁମ୍ଫା ଗୁମ୍ଫା ହୋଇ କିଛି ନା କିଛି ଗୀତ ଚାଇବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଅପୂରନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ିଲେ । ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ିଆସିଲା ଚାନ୍ଦିପଟୁ । ପିଲମାନେ ଡଙ୍ଗାକୁ ଫେରିଲେ । ନଈ ଉପରକୁ ଉପରକୁ ଉଠିଲା ଡଙ୍ଗା । ଓଠରେ ହସ ଆଉ ମୁହଁରେ ଗୀତ ଧରି ସବୁଯାକ ପିଲା ଫେରିଲେ ଗାଁକୁ । ସେ ଦିନଟା କି ମଜାର ଦିନ ପିଲମାନଙ୍କର !

ହାକ ବିଧବା ଡୋଗଲସଙ୍କର ଜୀବନ ରଖିଲା

ସେଦିନ ରାତିରେ ପାନ୍ଥଶାଳା ପଛପଟେ ଥିବା ରସ୍ତାଧାରରେ ହାକ୍ ଲୁଚି ବସିଲା । ରାତି ୧୧ଟା ବେଳେ ପାନ୍ଥଶାଳାର ଆଲୁଅଯାକ ଲିଭିଗଲା । ହାକ୍ ଭାବିଲା, “ଏବେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଲେଣି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଶୋଇବାକୁ ଯିବି ।” ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପାନ୍ଥଶାଳା ଭିତରୁ ଏକ ଅସ୍ତେଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଆସି ତାହାର କାନରେ ବାଜିଲା । ଜଣେ ଦରଜା କବାଟ ଧୀରେ ଧୀରେ ବନ୍ଦ କଲା । ରସ୍ତା ଉପରେ ଜଣେ କାହାକୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଆସୁଥିବାର ଶୁଣିଲା । ହାକ୍ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ତାହାର ଲୁଚିବା ଜାଗାକୁ ପଳାଇଗଲା ।

ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ତାକୁ ଅଟକିମାନ କରି ଚାଲିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଗୋଟିଏ ଓଜନିଆ ବାକ୍ସ ଧରି ଥାଏ । ହାକ୍

ଭାବିଲ, “ଏଇଟା ଅସରପି ବାକ୍ସ ହେବ ବୋଧହୁଏ । ସେମାନେ ଏହା ନେଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଏହା ଲୁଚାଇବାର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ମୋତେ ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” କିଛି ସମୟ ଧରି ଲୋକ ଦୁଇଜଣ ନଈ ଧାରେ ଧାରେ ଚାଲିଲେ । ତା ପରେ ବାଟଭ୍ରାଜି ସେମାନେ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ । ହାକ୍ ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଥାଏ । ଆକାଶରେ ଜହ୍ନ ନ ଥାଏ । କଲା କିଟିକିଟି ଅନ୍ଧାରରେ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଏଇଭଳି ରାତି ହାକ୍‌କୁ ଖୁବ୍ ପାହାଦ୍ୟ କରୁଥାଏ ।

ଲୋକମାନେ ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍କ ଭରକୁ ଆସିଲେ । ସେମାନେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ହାକ୍ ମଧ୍ୟ ଛୁଡ଼ା ହେଲା ସେମାନଙ୍କର ଅନତି ଦୂରରେ । ସେମାନଙ୍କର କଥା ସେ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶୁଣି ପାରୁଥାଏ ।

“ଜିନୋଟିଯାକ କୋଠରରେ ଆଲୁଅ ଜଳୁଛି । ତା ସହିତ କେହି ଜଣେ ନିଶ୍ଚୟ ରହିଛି ।” — କଥା କହିବାର ଡଙ୍ଗରୁ ରେଡ୍ ଯୁ’ ଖୁବ୍ ବରକ୍ତ ଥିବାପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ ।

“ଆଜି ରାତିରେ କିଛି କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ବୁଲି, ଫେରିଯିବା । ପଛକଥା ଭୁଲିଯିବା ଭଲ ।”

“କ’ଣ କହିଲୁ, ଭୁଲିଯିବ !” ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ରେଡ୍ ଯୁ’ । “ନା, ନା, କେବେହେଲେ ନୁହେଁ । ସେକଥା ଭୁଲିବା ମୋ ଦେଇ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ତାହାର ସ୍ବାମୀ ମୋତେ ଜେଲଖାନାରେ ପୁରାଇଥିଲା । ସେଠାରୁ ବାହାରିବା ପରେ ମୋର ପ୍ରଥମ କାମ ହେଲା ତାକୁ ମାରିବା । ମାତ୍ର ତା’ର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବା ଆଗରୁ ସେ ଆରପୁରକୁ ବାଟ କାଟି ସାରିଛି । ତାହା ବୋଲି କ’ଣ ମୁଁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନ ନେଇ ଛାଡ଼ିଦେବି ? ତା’ ଯିବା ରାସ୍ତାରେ ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଠାଇଦେଇ ପାରିଲେ ମୋର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସାର୍ଥକ ହେବ । ମୁଁ ଆଜି ରାତିରେ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିବି ।”

“ସେଠାରେ ଜଣେ କେହି ଅଛି !”

ତା କଥାକୁ କର୍ଣ୍ଣପାତ ନ କରି ରେଡ୍ ଯୁ’ କହିଲା, “ହୁଏତ ମୁଁ ତାକୁ ହତ୍ୟା ନ କରିପାରେ । ନା, ସେ କାମ କରିବି ନାହିଁ । ତାହା ନ କରି ତା’ର ନାକ-କାନ କାଟି ମୁହଁଟାକୁ ଏପରି ବିକୃତ କରିଦେବି ଯେ ଯିଏ ଦେଖିବ ନ ହସି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ସେଇଟା ତା ପାଇଁ ଉଚିତ ଶାସ୍ତି ହେବ !”

ତା ପରେ ତାହାର ସାଙ୍ଗକୁ ଚାହିଁ କହିଲା, “ଏ କାମରେ ତୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହା ଯେବେ ନ କରୁ ତାହାହେଲେ ତୋର ମୃତ୍ୟୁ ସୁନଶ୍ଚିତ ବୋଲି ଜାଣି ରଖ ।”

ଏକଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଟିର ମନରେ ଆତଙ୍କ ଜାତ ହେଲା । କହିଲା, “ଯାହା କରିବାର କଥା ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କର । ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛୁ କାହାକୁ ?”

“ଏଇ ଆଲୁଅତକ ଲିଭିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।” ଏହିପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଭୟଙ୍କର କଥା କହିସାରି ଦିହେଁଯାକ ମାରବ ହେଲେ । ଆଲୁଅ ଲିଭିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସେମାନେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏକ ଅଜଣା ଭୟରେ ଶିହର ଉଠିଲା ହାକ୍ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ଖସି ପଳାଇ ଆସିଲା । ତା ପରେ ଦୌଡ଼ିଲା ଏକ-ନିଶ୍ୱାସରେ । ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ମିଃ ଜୋନ୍ସଙ୍କ ଘରେ । ମିଃ ଜୋନ୍ସ ବୁଦ୍ଧ । ସାହସୀ ଏବଂ ସାଧୁ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକ । ହାକ୍ ତାଙ୍କ ଦରଜାରେ ଆକାତ କଲା । ପାଟି କରି କହୁଥାଏ, “ଦୟାକରି ଦରଜା ଖୋଲନ୍ତୁ । ମୁଁ ବିପନ୍ନ । ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।”

ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଖୋଲିବା କୋଠରୀର ଝରକା ବାଟେ ପହଞ୍ଚିଲେ, “କ’ଣ ହେଲା ?” ତା ପରେ ସେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ଖୁବ୍ ମଜଭୁତ ପୁଅଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଦରଜା ଖୋଲି ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଥମେ ହାକ୍‌କୁ ଦେଖିଲେ ।

ହାକ୍ କହିଲା, “ଦୟାକରି ମୋତେ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକ ଭୟାନକ କାଣ୍ଡ ଘଟିବାକୁ ଯାଉଛି ।”

“ଭିତରକୁ ଆସି କ’ଣ ହୋଇଛି କହ ।”

ଭିତରକୁ ଯାଇ ହାକ୍ ସବୁକଥା କହିଲା ।

ଦୁଇ ଡିନି ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ । ପୁଅ ଦୁହଁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ବୃଦ୍ଧ ଦୌଡ଼ିଲେ ବିଧବା ଡୋରଲସ୍କ୍ ଦରକୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବନ୍ଧୁକ ଥାଏ । ହାକ୍ ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲ ନାହିଁ । ପରିଣାମ କ'ଣ ହେବ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଛପି ରହିଲା । ସହସା ବନ୍ଧୁକର ଆବାଜ୍ ତାହାର କାନରେ ବାଜିଲା । ଲୁଚିବା ଜାଗାରୁ ତଥା ମାଟି ହାକ୍ ଦୌଡ଼ିଲା ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ।

ହାକ୍ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା

ତା ପରଦିନ ବଡ଼ ସକାଳେ ହାକ୍ ପୁଣି ଯାଇ ମିଃ ଜୋନ୍‌ସଙ୍କ ଘର ଦରଜାରେ ଆକାତ କଲା । ଆଦର କରି ବୃଦ୍ଧ ତାକୁ ଭିତରକୁ ଡାକିଲେ । ଭିତରକୁ ଯିବା ପରେ କହିଲେ, “ହାକ୍, ତୁ ବାସ୍ତବିକ ଖୁବ୍ ସାହସୀ । ତୋ ପାଇଁ ଏ ଘରର ଦରଜା ସବୁଦିନ ଲାଗି ଉନ୍ନତ ରହିଲା । ମାତ୍ର ହୋଇ ଜଳଖିଆ ଖାଇବା ଆ । କଥା ମାତ୍ର ହାକ୍ ଯାଇ ଟେବୁଲ୍ ଧାରରେ ବସିଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ଖାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ମିଃ ଜୋନ୍‌ସ କହିଲେ, “ତୁ କେମିତି ଅସୁସ୍ଥ ଦେଖାଯାଉଛି । କେବଳ ଗୋଟି କସ୍ ରୁଁ ପିଇଦେ ।” ତାପରେ ସେ ରାତ୍ରେ ଯାହାହେଲା ସେ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ଆମେ କୌଣସିମତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଜଣେ ଉପରେ ଗୁଳି ବାଜିଛି । ସେ ବେଶୀଦୂର ଯାଇପାରି ନ ଥିବ ।

ଆମେ ଗାଁରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହି ଦେଇଛୁ । ସେମାନେ ସେଇ ସମୟତାଳ ଦୁଇଟାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ବଣ ଭିତରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା, ସେହି ଲୋକଦୁଇଟା ଦେଖିବାକୁ କିପରି ?”

ଡାକ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ହେଉଛି ସେଇ ସ୍ୱେନସ୍ୱାର୍ଥ । ଅନେକ ସମୟରେ ଗାଁରେ ଘୁରି ବୁଲେ । ଆପଣ କ’ଣ ତାକୁ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ? ମୁଣ୍ଡରେ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ପାତ୍ର ଏ ଧଳା ବାଳ । ଜଡ଼ାଟାଏ । ଠାରେ । କଥା କହି-ପାରେ ନ । ଅନ୍ୟ ଲୋକଟିର ପରିଚୟ ମୁଁ ଜାଣେ ନି । ଲୋକଟା ଡେଙ୍କା । ପତଳା । ଖୁବ୍ ପୁରୁଣା ପୋଷାକ ସବୁ ପିନ୍ଧେ ।

ମିଃ ଜୋନ୍ସ କହିଲେ, “ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଣେ । ତୁ ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଯାଉଥିଲୁ କାହିଁକି ?”

“ନନ୍ଦ ନ ହେବାରୁ ମୁଁ ବାହାରେ ବୁଲୁଥିଲି । ଏହିପରି ସମୟରେ ସେହି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଗୋଟିଏ ଓଜନିଆ ବାକ୍ସ ଧରି ଯାଉଥାଏ । ତାହା ଚୋରି କରି ନେଉଛି ଭାବି ମୁଁ ତା ପଛେ ପଛେ ଯାଉଥାଏ । ସେମାନେ ନଈ-ଆଡ଼କୁ ଗଲେ । ତା ପରେ ସେମାନେ ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ବିଧବା ଡୋରଲସ୍କ୍ ଘରକୁ ଯାଇଥିବା ରାସ୍ତା ଧରିଲେ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ପାଖରେ ଚାଲିଥାଏ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ସବୁକଥା ମୋ କାନରେ ବାଜୁଥାଏ । ବିଧବା ଡୋରଲସ୍କ୍ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ସେମାନେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ସେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସେଇ ସ୍ୱେନସ୍ୱାର୍ଥ ଜଣକ କହୁଥାଏ, ‘ମୁଁ ତାହାର ନାକ କାନ କାଟି ଦେବି ।’ ତା ପରେ.....”

ମିଃ ଜୋନ୍ସ ପଚାରିଲେ, “ତୁ ପରା କହୁଥିଲୁ ଯେ ସେହି ସ୍ୱେନସ୍ୱାର୍ଥ ଜଣକ ଜଡ଼ା ?”

“ନା, ନା, ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଗଲା । ସେ କହି ନାହିଁ !”
ହାକ୍ ମାରବ ହେଲା । ସେ କହୁ କହୁ ବୁଦ୍ଧକୁ ନ କହିବା କଥା କହି
ସାରିଲଣି । କାଳେ କିଛି ଅଢୁଆ ହୋଇଯାଇପାରେ ବୋଲି ତା’
ମନରେ ଭୟ ହେଲା ।

ବୁଦ୍ଧ ପଚାରିଲେ, “ସେହି ଲୋକଟା କିଏ ? ତାର ପ୍ରକୃତ
ପରିଚୟ କ’ଣ ? କୌଣସି କଥାକୁ ଭୟ ନ କରି କହ । ଆମେ
ସମସ୍ତେ ତୋର ନିଜର ଲୋକ । ଆମକୁ ଅବଶ୍ୟାସ କରିବାର
କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।” ସେ ଏପରି ଆପଣାର ମଣିଷ ଭଳି
ପଚାରିଲେ ସେ ହାକ୍ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ସତକଥା ଲୁଚାଇ ପାରିଲା
ନାହିଁ । କହିଲା, “ସେ ହେଉଛି ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ନାଁ ଶୁଣିବେ ବୋଲି ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲେ ।
ଏକ ଅଜଣା ଉତ୍ତେଜନାରେ ତମକିତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “ତୁ
କାହାର ନାଁ କହିଲୁ ! ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

ବୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କର କାନକୁ ବିଶ୍ଳାସ କରିପାରିଲେ ନ । ପୁଣି
ପଚାରିଲେ, “ତୁ କାହାର ନାଁ ଧରିଲୁ । ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

“ହଁ, ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

“ତୁ ଠିକ୍ କହୁଛୁ ତ ?”

“ହଁ, ମୁଁ ତା’ର କଣ୍ଠସ୍ବରରୁ ତାକୁ ଭଲ ରୂପେ ଚିହ୍ନି
ପାରିଛି ।”

ବୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କର ଭାବନାକୁ ପ୍ରକାଶ କଲେବଳି ଭାଷା ପାଇଲେ
ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପୁଅମାନେ ଖାଇବା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ଆଁ କରି
ରହି ରହିଲେ ହାକ୍ ମୁହଁକୁ ।

ଶେଷରେ ବୁଦ୍ଧ କହିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ବୁଝୁଛି.....”
ସେତକବେଳେ ବଧବା ଡୋଗଲସ୍ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ ।

ଡକାଏତମାନଙ୍କ କଥା ପଢ଼ିବାକୁ ବୁଝିବାଲାଗି ସେ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କ'ଣ ହେଲା ସେ କଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ । ମିଃ ଜୋନ୍ସ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପୁଅମାନେ ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍କ ଆଗରେ ଡକାଏତମାନଙ୍କ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଭୟରେ ଡୋଗଲସ୍କ ସବାଙ୍ଗ ଥରବାରେ ଲାଗିଲା । “ଆପଣଙ୍କଠାରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବା ଭଳି ଗ୍ରଣ ମୋର ନାହିଁ ।” ଆଖିଯୋଡ଼ି ତାଙ୍କର ଲୁହରେ ଛଳ ଛଳ ହେଲା । “ଆପଣ ମୋର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।”

ବୁଦ୍ଧ କହିଲେ, “ମୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କାରଣ ମୋ ଯୋଗୁଁ ତୁମର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ହୋଇ ନାହିଁ । ତାହା ହୋଇଛି.....” ସେ ଆଉ କିଛି ନ କହି ହଠାତ୍ ମାରବ ହେଲେ । ସେ କହିବାକୁ ବୁଝିଥିଲେ, “ତାହା କେବଳ ହାକ୍ ଯୋଗୁ ହୋଇପାରିଛି । ସେ ହିଁ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ରଖିଛି ।” କିନ୍ତୁ ହାକ୍‌ର ନାଁ ଲୁଚାଇ ରଖିବାକୁ ସେ ତାହାଠାରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ଥିଲେ । ତା ନାଁ କହିଦେଲେ କାଳେ ସେ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥରେ ପଡ଼ିଯିବ ତାଙ୍କ ମନକୁ କାହିଁକି ସେହିଭଳି ଏକ ଭୟ ଛୁଇଁଲା ।

ଟମ୍ ଏବଂ ବେକି କେଉଁଆଡ଼େ ହଜିଗଲେ

ରବିବାରର ଏକ ସୁନ୍ଦର ସକାଳ । ଗାଁର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଗୀର୍ଜାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଉପାସନା ପରେ ସେମାନେ ଗୀର୍ଜାରୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ଗୀର୍ଜାର ଦରଜା ପାଖରେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଖୁସି ଗପ

କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମିସେସ୍ ହାର୍ପାରୁକୁ ଦେଖି ମିସେସ୍ ଥେରର ଚାକ୍ ପାଖକୁ ଗଲେ । ହସି ହସି କହିଲେ, “ଗଡକାଲି ରାତିରେ କଷ୍ଟ କରି ବେକର ଯନ୍ତ୍ର ନେଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲି । ଗୋଟିଏ ରାତି ପାଇଁ ହେଲେ ବି ନିଜକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇ ତୁମେ ସେ ଝିଅଟିର କଥା ବୁଝିଛ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ନ ଦେଇ ରହିପାରୁନି ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ମିସେସ୍ ହାର୍ପାରୁ । କହିଲେ, “ବେକ ! ମୋ ଘରେ ! ଇସ୍ପେ ସବୁ ତୁମେ କଣ କହୁଛ, ଭଉଣୀ !”

ଶକ୍ତିଚକ୍ରବର୍ତ୍ତେ ମିସେସ୍ ଥେରର ପଚାରିଲେ, “କାହିଁକି ? ବେକ କ’ଣ କାଲି ରାତିରେ ତୁମ ଘରଠାରେ ନ ଥିଲା ?”

“ନ, ମୁଁ ତ ବେକକୁ କେତେବେଳେ ହେଲେ ଦେଖି ନାହିଁ ।”

ଏ କଥା ଶୁଣିବାକ୍ଷଣି ମିସେସ୍ ଥେରରଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମଉଳିଗଲା । ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟା ଥରବାରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ନଥି କିନା ବସି ପଡ଼ିଲେ ସେଇଠାରେ । ପୋଲି ମାଉସୀ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । କହିଲେ, “ଟମ୍ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରକୁ ଫେରି ନାହିଁ । ତାହାର ଚିନ୍ତା କରି କରି ମୁଁ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ମନକୁ ସନ୍ତେକ କୁହୁଛି, ସେ ପୁଣି ଥରେ କୁଆଡ଼େ ପଳାଇଲଣି କି ? ଗଡକାଲି ରାତିରେ ସେ ତୁମ ଘରେ ଶୋଇଥିଲା କି ମିସେସ୍ ହାର୍ପାରୁ ?”

“ନା” ସେ ତ କାଲି ରାତିରେ ଆମ ଘରେ ନ ଥିଲା ? ସୁଁ ହାର୍ପାରୁକୁ ବୁଝି ପୋଲି ମାଉସୀ ପଚାରିଲେ, “ଟମ୍ କେଉଁଠାରେ ଅଛି, ସେ କଥା ଜାଣିଛୁ କି ?

“ନା, ମୁଁ ତା କଥା କିଛି ଜାଣେ ନାହିଁ । ସେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବଢ଼େଇକୁ ଅସିଥିବା କଥା ମାତ୍ର ଜାଣିଛି । ତା ପରେ...”

“ଫେରନ୍ତା ଡଙ୍ଗାରେ ତାକୁ ଦେଖିଥିଲୁ କି ?”

ସୁଁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କଲ । ତା ପରେ କହିଲ, “ନା, ଫେରନ୍ତା ଡଙ୍ଗାରେ ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।”

ପୋଲି ମାଉସୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁତ ପିଲାଙ୍କୁ ସେ ବନ୍ଧୁପୁରେ ପଚାରିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ଜଣେ ହେଲେ ପିଲା ଟମ୍ ବା ବେକିକୁ ଫେରନ୍ତା ଡଙ୍ଗାରେ ଦେଖିଥିବା କହିଲ ନାହିଁ ।

ପୋଲି ମାଉସୀ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ହାୟ ! ହାୟ ! ସେମାନେ ସେଇ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ କୁଆଡ଼େ ଢଳିଗଲେ ।”

ପ୍ରତ୍ୟେକେ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସେଇ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ବାଟବଣା ହୋଇଗଲେ । ଗାଁ ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ଦୁଇଗିହ ଲୋକ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଜମା ହୋଇଗଲେ । ବେକିର ବାପା ଜର୍ଜ ଥେରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଗୁମ୍ଫାଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଏହାପରେ ଅନେକେ ଆରମ୍ଭ ହେଲ ।

ସୁଁ ଲୋକମାନେ ଘରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥାନ୍ତି । ଏକ ଅଜଣା ଆତଙ୍କରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୁଡ଼ି ଥରୁଥାଏ । ସମସ୍ତେ ରାତିଯାକ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଖବର ମିଳିଲା ନାହିଁ । ରାତି ପାହିଲା । ଆଉକିଛି, ମହମବଣା, ଦଉଡ଼ି ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ପଠାଇଦେବା ପାଇଁ ଜର୍ଜ ଥେରର ଖବର ପଠାଇଲେ । ସେହିକି ଖବର ଭିନ୍ନ ଆଉ କୌଣସି ଆଶାଜନକ ଖବର କାହାର କାନରେ ବାଜିଲା

ନାହିଁ । ଦୁଃଖରେ ମିସେସ୍ ଥେରର ଶ୍ରାଙ୍ଗ ପଡ଼ିଲେ । ପୋଲ ମାଉସୀଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ବିଦାଣ୍ଡ ହୋଇଯିବ !

ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍ ପୁଣି ମିଃ ଜୋନ୍‌ସଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ । ହାକ୍ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଛଣାରେ ଶୋଇଥାଏ । ସେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ଦେହରେ ଜ୍ୱର ପୂରି ରହିଥାଏ । ଗାଁ ଡାକ୍ତର ଗୁମ୍ଫାରେ ଥା'ନ୍ତି । ତେଣୁ ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍‌ଙ୍କୁ ହାକ୍‌ର ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ହେଲା । ଖୁବ୍ ଯତ୍ନେ ସହିତ ସେ ତା'ର ସେବା କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ଠିକ୍ ମାଆ ଯେପରି କୁଆର ଯତ୍ନ ନିଏ ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଖବର ପହଞ୍ଚିଲା ଲେକମାନେ ପିଲା-ଦୁହଁଙ୍କୁ ଠାବ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ପଥର ଉପରେ “ଟମ୍” ଓ “ବେକି” ଏଇ ନାମ ଦୁଇଟି ଲେଖା ଯାଇଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ପିଲା ଦିହେଁ ନିଜ ନିଜର ନାମ ମହମବଖାରୁ ବାହାରୁଥିବା ଧୂଆଁ ସାହାଯ୍ୟରେ ଲେଖିଥାନ୍ତି ।

ତିନିଦିନ ତିନିରାତି ଧରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚାଲିଲା । ମାତ୍ର କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ପିଲା ଦୁହଁଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଗାଁର ସବୁଲୋକ ଆଶା ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ମିସେସ୍ ଥେରର ଶ୍ରାଙ୍ଗ ପଡ଼ିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କଠାରେ ମିନଙ୍ଗା ଜଣାଇବା ଛଡ଼ା ପୋଲ ମାଉସୀଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଗତି ନ ଥିଲା ।

ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଟମ୍ ଏବଂ ବେକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁଅ-ଝିଅମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଟମ୍ ଏବଂ ବେକ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ବୁଲିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଖେଳୁଥାନ୍ତି, ହସି ହସି ଗଡ଼ି ଯାଉଥାନ୍ତି, କିଏ କେତେ କିସମର ଗୀତ ଗାଇବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଟମ୍ ଏବଂ ବେକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାତ-ପଛରେ ପକାଇ ଗୁମ୍ଫାର ବହୁତ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଛୋଟ ଝରଣାଟିଏ ବହି ଯାଉଥାଏ । ବନ୍ଧୁର ଶଯ୍ୟା ଉପରେ କାତ ଧାର ପରି ସ୍ପଷ୍ଟ-ଶୀତଳ ଜଳ ନେଇ ଗଡ଼ି ଯାଉଥାଏ କାହିଁ କେତେ ଦୂରକୁ । କେଉଁଠାରେ ତାର ଉତ୍ପତ୍ତି ପୁଣି କେଉଁଠାରେ ତାର ସମାପ୍ତି ସେ କଥା ବା କିଏ କହିବ ? ଟମ୍ ଏବଂ ବେକ ଯାଇ ସେଇ ଝରଣାକୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେହି ସ୍ଥାନର ଶାନ୍ତ-ଶୀତଳ ପରିବେଶ ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ସଲିଳା କୁଳୁକୁଳୁନାଦିନା ଝରଣାର ମଧୁର ମୁହୂର୍ତ୍ତମା ଏଡ଼ି ସେମାନେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିଲେ ନି । ବିଶ୍ରାମ ନେବା ପାଇଁ ଦିହୈଯାକ ଝରଣାକୂଳରେ ବସିଲେ । ଆଖି ବୁଲାଇ ରୁରପାଖ ଚାହିଁ ଥାନ୍ତି । ସହସା ଏକ ମଉଳିଆ ରସ୍ତା ଟମ୍‌ର ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ବେକକୁ କହିଲା, “ଭୁଲି, ଏଇ ରସ୍ତାରେ ଯିବା ଏବଂ ନୁଆ ନୁଆ ଜିନିଷ ଆବିଷ୍କାର କରିବା !” ସେମାନେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଏବଂ ଘଡ଼ିକ ଭିତରେ ଗୁମ୍ଫାର ବହୁତ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ଟମ୍ ଗୁମ୍ଫାର କାନ୍ଥରେ ଦାଗ ଦେଇ ଯାଉଥାଏ । କହୁଥାଏ, “ଫେରିବାବେଳେ ଏଇ ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ଆମର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ହେବେ ।” ଦିହୈଯାକ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି ଏହିପରି ସମୟରେ ହଠାତ୍ କେଉଁଆଡ଼ୁ ଦଳେ ବାଦୁଡ଼ି ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଶବ୍ଦ କରି ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ଗୋଟିଏ

ବାଦୁଡ଼ର ଡେଣା ବାଜିଯିବାରୁ ବେକି ହାତରେ ଥିବା ମହମବଜାଟି ଲିଭାଇଲା । ଟମ୍ ହାତଟେକି ବୋଉଡ଼କୁ ଦେଇ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା

କଲେ; ମାତ୍ର ଆଖିରୁ ଅଳକ ବାଦୁଡ଼ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିଲ ଦୁଇଟି ପାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରି ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଦୌଡ଼ିଲେ । କିଛିବାଟ ଯିବାପରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଆଉ ବାଦୁଡ଼ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କିଛିଟା ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଲଭି କଲେ । ଆଉ ଦୌଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ଖୁବ୍ ଥକା ଲାଗୁଥାଏ । ନିଶ୍ୱାସ ବଳେଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ବିଶ୍ରାମ ନେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସିଲେ । ଗଣ୍ଡଗୋଳ ବୋଲି ସେଠାରେ କିଛି ନ ଥାଏ । ମାରବତା ସାଙ୍ଗକୁ ଅନ୍ଧକାର ବେଳି ମନରେ ଖୁବ୍ ଭୟ ଜନ୍ମାଉଥାଏ । କହିଲା, “ଟମ୍, ଆଉ ଆଗେଇବା ନାହିଁ । ରୁଲ ଏହିଠାରୁ ଫେରିଯିବା । ତୁ କଣ ବାଟ ପାଇବୁ ନାହିଁ ?” “କାହିଁକି ? ବାଟ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ମୋର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ବାଟରେ ଫେରିବା । ଆମେ ଯେବେ ଆସିଥିବା ସାଥୀରେ ଫେରୁ, ତାହାହେଲେ ସେଇ ବାଦୁଡ଼ଗୁଡ଼ାକ ଆମକୁ ପୁଣି

ଅସୁବିଧାରେ ପକାଇବେ ।” ସେମାନେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଥାନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ବାଟବଣା ହେଲେ । ବାଟବଣା ହେବା କଥା ଟମ୍ ଜାଣି ପାରିଲା; କିନ୍ତୁ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ବେକ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲା । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା, “ଟମ୍, ଆମେ ଆଉ ବାଟ ପାଇବା ନାହିଁ ।” ତାକୁ ସାହସ ଦେବା ପାଇଁ ଟମ୍ କହିଲା, “ତୁ ଏପରି ଅଧିକାରୀ ହେଉଛୁ କାହିଁକି ? ବାଟ ପାଇବାକୁ ମୋତେ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ।”

ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି ଚାଲିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତା’ପରେ ସେମାନେ ବସିଲେ । ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗାରେ ବାଟ ଦେଖିବାକୁ ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ଭାବି ଟମ୍ ବେକ ହାତରେ ଥିବା ବଙ୍ଗାଟି ଲୁଗାଇଦେଲା । ବଳକା ବଙ୍ଗା ବୋଲି ଆଉ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗା ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଥାଏ । ସେ’ଟା ସରିଗଲା ପରେ ସେମାନେ କରିବେ କ’ଣ ! କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି ଚାଲିବାରେ ଲାଗିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବାଟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଝରଣା ପଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ତାହା କୁଲରେ ବସିଲେ । ଶେଷରେ ଜିଭ ଅଠା ଅଠା ହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ସେମାନେ କିଛି ପାଣି ପିଇଲେ । ଟମ୍ ତା’ ପକେଟରେ ଖଣ୍ଡେ ପିଠା ରଖିଥାଏ । ତାହାକୁ ଦୁଇଭାଗ କଲା । ଗୋଟିଏ ଭାଗ ବେକ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଭାଗଟିରୁ ଅଳ୍ପ ଖାଇ ବାକିତକ ପକେଟରେ ରଖିଦେଲା ବେକ ପାଇଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା, “ବେକ, ଏଇଟା ଆମର ଶେଷ ବଙ୍ଗା । ଆମେ ଏଇଠାରେ ରହିବା । ଶେଷ ହେଲେ ଆମକୁ ଏଠାରେ ପାଣି ମିଳିବ ।”

“ଟମ୍, ସେମାନେ କ’ଣ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ ?”

“ଆସିବେ ନାହିଁ ବୋଲି କିଏ କହିଲା ? ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବେ । ଦୁଃସାହସିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଆମକୁ ଖୋଜୁଥିବେ ।” ଏହାପରେ ଟମ୍ ହଠାତ୍ ଚୁପ୍ ରହିଲା । ମିସେସ୍ ଥେରରୁ କଥା ତା’ର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଭାବୁଥିବେ ଯେ ବେକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିସେସ୍ ହାର୍‌ପାରୁ ଯାଏରେ ଥିବ ! ବେକ ବ’ ସେହିପରି ଭାବୁଥାଏ । ଦୁହେଁଯାକ ବସିଥାନ୍ତି ନାରବ-ନିଶ୍ଚଳ ଭାବରେ । ସେମାନଙ୍କର ଶେଷବର୍ତ୍ତୀ ଲିଭିଗଲା ।

ବୁରାପାଖର ଅନ୍ଧକାର ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ଆଖିକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ଯେଉଁଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ସେଇ ଅନ୍ଧକାର । ଶୀତ ଆଲୋକ-ରେଖାଟିଏ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସିଆଡ଼େ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଗଭୀର ରାତିର ହିଁ ହିଁ ଶବ୍ଦ ମନକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରି ଦେଉଥାଏ । ବେକ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଆଉ କିଏ ଅଛି ଯେ ତା’ କାନ୍ଦ ଶୁଣି ଦୌଡ଼ି ଆସିବ ? ତାହାର ହୃଦୟ ଅରଣ୍ୟ-ସେତୁରେ ପରିଣତ ହେଲା । କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ସେ ଥକିଗଲା । ମୃଦୁ ସମୀରଣର ନରମ ପରଶ ତାହାର କ୍ଳାନ୍ତ କୋମଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଚନ୍ଦନର ପ୍ରଲେପ ଲଦି ଦେଲା । ନିଦ୍ରାଦେବୀଙ୍କର ସୁକୋମଳ କୋଳକୁ ଆଉଜିଗଲା ବେକ । ତା’ ପଛେ ପଛେ ଟମ୍ ବି ଶୋଇ-ପଡ଼ିଲା । କିଛି ସମୟପରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା । ଭୋକରେ ପେଟ ଜଳୁଥାଏ । ଟମ୍ ପାଖରେ ଥିବା ବାଲ୍ୟତଳ ପିଠା ଦିହେଁ ଭାଗ କରି ଖାଇଲେ । ସେତିକିରେ ବା କ’ଣ ହେବ ? ଭୋକଜ୍ୱାଳା ମେଣ୍ଟିଲା ନାହିଁ । କ୍ଳାନ୍ତ ଘୁଞ୍ଚିଲା ନାହିଁ । ଦୁହେଁଯାକ ବସିଥାନ୍ତି ବିମର୍ଶ ଭାବରେ ।

ହଠାତ୍ କିଛି ଲୋକଙ୍କର ଚିତ୍କାର ସେମାନଙ୍କର କାନରେ ବାଜିଲା । ଟମ୍ ପାଟି କରି କହିଲା, “ବେକ ! ବେକ ! ସେମାନେ

ଆମକୁ ଦେଖି ଯାଉଲେଣି !” ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ ପିଲା ଦୁଇଟି ପାଗଳ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଚିତ୍କାର କଲେ । ଯେଉଁଆଡ଼େ ପାଟି ଶୁଭ୍ରଥିଲ ସେହିଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ିଲେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ଧାର ହେତୁ ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଯାଇପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ଦୁଃଖତା ଯୋଗୁଁ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଡାକି ପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ଆଉ କାହାର ଡକରା ଶୁଭିଲ ନାହିଁ । ପୂର୍ବର ମାରବତା ପୁଣି ସେ ଜାଗାକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଦୁଃଖିତ ମନରେ ପିଲା ଦୁଇଟି ଫେରି ଆସିଲେ ସେଇ ଝରଣା କୂଳକୁ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସେମାନେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଉଠିଲବେଳକୁ ଭେକରେ ସେମାନଙ୍କର ପେଟ ଆଗଠାରୁ ଆହୁର ବେଶୀ ଜଳୁଥାଏ । ବେକ ଏତେ ବେଶୀ ଭେକଲ ହୋଇଥାଏ ଯେ ସେ ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠି ଠିଆ ହୋଇପାରୁ ନ ଥାଏ । ଏତେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ଯେ କାନ୍ଦିବା ପାଇଁ ସୁଦ୍ଧା ତାହାର ଶକ୍ତି ପାଉ ନ ଥାଏ । ମାତ୍ର ଟମ୍ କହିଲା, “ମୁଁ ଯାଉଛି, ପୁଣି ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।” ସେ ପକେଟ ଭିତରୁ ଖଣ୍ଡେ ଲମ୍ବା ଦଉଡ଼ି ବାହାର କଲା । ଦଉଡ଼ିର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ନେଇ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପଥରରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ପରେ ଦଉଡ଼ିଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ସେ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫାରେ କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେଲା । ଗୁମ୍ଫା ମୁଣ୍ଡକୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥର ଥିକାରି ଦେଖିଲା । ସେହିଠାରେ ଗୁମ୍ଫା ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ତେଣିକି ଗୁମ୍ଫା ବୋଲି ଆଉ କିଛି ନ ଥାଏ । ଟମ୍ ଫେରି ଆସିଲା । ଭାବିଲା, “ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫାରେ ଯାଇ ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ବିଭିନ୍ନ ଗୁମ୍ଫାରେ ଯାଇ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ବାରମ୍ବାର ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ବି ସେ ଚେଷ୍ଟାରୁ ବିରତ ହେଉ

ନ ଥାଏ । ମନେ ମନେ ଶ୍ରବୁଥାଏ, “ସାହାହେଲେ ହେଉଥାଉ ପଛକେ ମୁଁ କେବେହେଲେ ମୋ ଚେଷ୍ଟାରୁ ଘୁଞ୍ଚିବି ନାହିଁ ।”

ପରବର୍ତ୍ତୀ ରାତ୍ରୀ ଧରି ସେ ମାଡ଼ି ଚାଲିଥାଏ ଆଗକୁ । ରାତ୍ରୀ ମୁଣ୍ଡକୁ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘଟଣା ତା’ର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା । ସହସା ଏକ ଆଲୋକରେଖା ତା’ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ଜଣେ କେହି ଲୋକର ହାତଟାଏ ଦେଖିଲା ଟମ୍ । ସେ ଗୋଟିଏ ବଢ଼ା ଧରିଥାଏ । ଲୋକଟାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରରେ ଦେଖିହେଲେ ବି ଚିହ୍ନି ହେଉ ନ ଥାଏ । ଭୟରେ ଟମ୍‌ର ଛୁତ ଧଡ଼ପଡ଼ ହେଲା । ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଏକ କ୍ଷୀଣ ଆଶାର ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠିଲା ତାହାର ମୁହଁ । ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେହି ଜଣେ ଆସିଲା ପରା ! କିନ୍ତୁ ବଢ଼ା ଆଲୁଅରେ ଟମ୍ ଲୋକଟିକୁ ଚିହ୍ନିଲା । “ଆରେ ଇସ୍‌ପେ ତ ରେଡ୍‌ ଯୁ’ ! ଯେ ପୁଣି ଏଠାକୁ ଆସିଲା କାହିଁକି ?” ମନେ ମନେ ଶ୍ରବିଲା, “ସେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ ହତ୍ୟା କରିବା ମତଲବ ଧରି ଆସିଛି ।” ଭୟରେ ସେ କାଠ ପାଲଟିଗଲା । ଟିକେହେଲେ ହଲତଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଅଟକ ରହିବା ପାଇଁ ରେଡ୍‌ ଯୁ’ର ଡିଲେହେଲେ ସମୟ ନ ଥିଲା । ସେ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଚାଲିଗଲା ତା ନିଜ କାମରେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କଲ ପରେ ଟମ୍ ବେକ ପାଖକୁ ଫେରିଗଲା । ତା ଦେହଯାକ ଧରୁଥାଏ ଶୁଖିଲା ପରି ପରି । କିନ୍ତୁ ରେଡ୍‌ ଯୁ’ ବିଷୟରେ ସେ ବେକକୁ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

ବେକ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଟମ୍ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିକ ପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରାତ୍ରୀରେ ଯାଇ ବାହାରିଯିବାର ବାଟ ଖୋଜୁଥାଏ । ମାତ୍ର ବାଟ ପାଇବାର ଆଶା ଧୀରେ ଧୀରେ ତା ମନରୁ ଲଭି ଆସୁଥାଏ । ତଥାପି ତା ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ଲାଗିଥାଏ ।

ପ୍ରାଣରକ୍ଷା

ସମସ୍ତ ଗାଁକୁ ବିଷାଦର ଗୁମ୍ଫା ଭାଙ୍ଗି ରଖିଥାଏ । ଚାନ୍ଦି ଚାନ୍ଦି ଆଶା-ନିରାଶା ଭିତରେ ଭିନିଟା ଦିନ ଅତିହୀନ ହେଲା । ପକ୍କା ଭିନିଦିନ ଭିନିରାତିର ଅନେକ ଅନର୍ଥକ ହେଲା । କାହାର ମନରେ କଣିକାଏ ସୁଖ ଆଶା ରହିଲା ନାହିଁ । ମିସେସ୍ ଥେରର ନିଜକୁ ମୃତବତ୍ ମନେ କଲେ । ମନରେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଆଶା ଧରି ପୋଲି ମାଉସୀ ଚାନ୍ଦିଆନ୍ତ ଟମ୍ପର ଫେରିବା ବାଟକୁ । ମାସ ନିଶାନ୍ତରେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଦେଲା ! ଆନନ୍ଦର ସୂଚନା ଜଣାଇ ଗାଁରୁ ଘଣ୍ଟି ବାଜି ଉଠିଲା । ଗାଁର ସବୁଲୋକ ଗସ୍ତା ଉପରେ ଜମିଗଲେ । “ଟମ୍ ଏବଂ ବେକ ସ୍ୱପ୍ନର ନିରାପଦ ! ସେମାନଙ୍କୁ ଠାବ କରାଯାଇ ପାରିଛି ! ସେମାନେ ଘରକୁ ଫେରିଛନ୍ତି !”

ପିଲା ଦୁଇଜଣ ଗୋଟିଏ ଖୋଲା ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ବସି ଘରକୁ ଫେରିଆନ୍ତି । ସାରା ଗାଁରେ ଆନନ୍ଦର ସେଲ ଉଠୁଥାଏ । ଏଭଳି ଉଲ୍ଲସିତ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜିତ ମନ ଧରି କେହି କେବେ ଖୋଜପାରିବ ବୋଲି ଭାବିପାରୁ ନ ଥାଏ । ଜିଜ୍ଞାସା ଥେରର ଘରେ ଯାଇ ଗାଡ଼ି ଲାଗିଲା । ଗାଁର ସବୁଲୋକ ସେଠାରେ ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ପୋଲି ମାଉସୀ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଥାନ୍ତି । ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ପେଟ ପୂରି ଉଠୁଥାଏ । ଅବିରତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥାଏ, “ଭଗବାନ, ତୁମକୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ! ଭଗବାନ, ତୁମେ ବାସ୍ତବିକ ମଙ୍ଗଳମୟ !” ମିସେସ୍ ଥେରର ଧମନୀରେ ନୂତନ ଜୀବନର ଏକ ତଡ଼ିତ ପ୍ରବାହ ଛୁଟିଲା । ବାଟଭୁଲ ହଇରାଣିଆ ଜୀବନର କଥାସବୁ ବର୍ଜନା କରି ଚାଲିଥାଏ ଟମ୍ । ସମସ୍ତେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ ହୋଇ ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ଶୁଣିବାରେ ଲାଗିଆନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ଦୁଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ତାହାରିଆଡ଼େ । ସତେ ଯେପରି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଗୋଟିଏ କେତେବଡ଼ ବାର !

କଥାର ଶିଅ ଧରି ସେ କହିଲା, “ସେତେବେଳେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଶ୍ରେକ । ପେଟ ଜଳୁଥାଏ । ବିତରା ବେକର ଅବସ୍ଥା କଥା ନ କହିବା ଭଲ । ତା’ର କି କ୍ଳାନ୍ତି ! ଖାଲି ଝାଉଁଳି ପଡ଼ୁଥାଏ । ଆଖି ଖୋଲି ଚାହିଁପାରୁ ନ ଥାଏ । ତା’ର ଦୁଃଖ ଦେଖି ବସି ପାରିଲାନି । ଖୁବ୍ ଶ୍ରେକ ଲାଗୁଥାଏ । ତଥାପି ଦଉଡ଼ିଟି ହାତରେ ଧରି ଆଉ ଗୋଟିଏ ରସ୍ତାରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲି । ସେଇ ରସ୍ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ମୁଁ ଏକ ଅଜଣା ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ବୁହୁ ହେଲି । ଆଖିକି ବଶ୍ମାସ କରି ପାରିଲାନି । ସତ କି ମିଛ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦୈତ୍ତିଲି ସେଇ ଜାଗାକୁ । ରସ୍ତାର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥର ଦ୍ଵାରା ଅବରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ସେଇ ପଥର

ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗାତ ଥାଏ ଏବଂ ସେଇ ଗାତ ଭିତରେ ଭିତରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପ୍ରବେଶ କରି ସାହାର ଶେଷଭାଗକୁ ଆଲୋକିତ କରୁଥାଏ । ଗାତ ଭିତରେ ମୁଣ୍ଡ ପୂରାଇ ଦେଖିଲି ପାହାଡ଼ ତଳେ ନକ୍ଷିଟିଏ ଅଙ୍କାବଙ୍କା ହୋଇ ବଢ଼ିଯାଉଛି । ତାହାର କୁନି କୁନି ଡେଉଁମାଳା ସଙ୍ଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣର ଖେଳ ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଲାଗୁଥାଏ । ଓଃ, ମନରେ ମୋର ସେ କି ଆନନ୍ଦ ! ସେ ଉଲ୍ଲାସର ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ । ଏକୁଟିଆ ସେ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲାନି । ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଫେରି ଆସିଲି ବେକ ପାଖକୁ । ତାକୁ ଧରି ପୁଣି ସେଇ ଗାତ ପାଖକୁ ଗଲି । ଗାତ ଭିତର ଦେଇ ଦିହେଯାକ ଉପରକୁ ଉଠିଲୁ । ବାହାରକୁ ଆସିଲୁ । ପୂର୍ବର ସେଇ ପୁରୁଣା ଗଛ-ଲଟା, ନଈ-ନାଳ ନୂଆ ରୂପ ଧରି ଆମ ଆଖିରେ ଭେଳିକି ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ଆମେ ସେଠାରେ ବସିଥାଉ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୋଟିଏ ଡଙ୍ଗା ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲୁ । ଡଙ୍ଗା ଭିତରେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ବସିଥାନ୍ତି । ହାତ ଦୁଇଇ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକିଲୁ । ଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଆଣି ଆମକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ତା ପରେ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ-ମାନଙ୍କୁ ଆଣି ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚାଇଲେ ।” ଏହିପରି ଭାବରେ ଟମ୍ ତାହାର କଥା ଶେଷ କଲ ।

ଏହାପରେ ଟମ୍ ହାକ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲା । ହାକ୍କ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଗ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ନ ଥାଏ । ସେ ବୃଦ୍ଧ ମି. ଜୋନ୍ସଙ୍କ ପାଖରେ ରହୁଥାଏ । ବିଧବା ତୋଗଲସ୍ ତାହାର ଯତ୍ନ ନେଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଦର-ଯତ୍ନ ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼ୁଥାଏ ସତେ ଯେପରି ହାକ୍କ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅତି ଅଲିଅଳ ପୁଅ ! ବିଚ୍ଛେଦ ପରେ ମିଳନ ମଧୁମୟ ହୁଏ । ବହୁଦିନ ପରେ ବନ୍ଧୁ ଦିହେ ପରସ୍ପରକୁ ପାଇ

ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ବୁଡ଼ା ହେଲେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର କଥୋପକଥନରେ ଅନେକ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେଲା ।

ହାକ୍ କହିଲା, “ଟମ୍, ଯା’ ଭିତରେ ରେଡ୍ ଯୁ’ର ସାଙ୍ଗଜଣକ ମରିଯାଇଥିବା କଥା ଶୁଣିଛୁ କି ? ଲୋକମାନେ କୁଆଡ଼େ ନଈରୁ ତାହାର ଶବ ଡଙ୍ଗାର କରିଛନ୍ତି ।”

“କ’ଣ ବୁଝିଗଲା ?”

“ନା, ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ରେଡ୍ ଯୁ’ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରି ନଈକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲା ।”

“ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ ନାମ ଶୁଣିଲେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଦେହ ଥରୁଥାଏ । ସେ ନ ମରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କ ମନରୁ ଭୟ ଦୂରୀକା ପରି ଜଣାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଏହାର ଅନୁଦିନ ପରେ ରେଡ୍ ଯୁ’ର ପ୍ରାଣଗଲା । ସେ କି ଭୟାନକ ମୃତ୍ୟୁ ! ତାହା ଏହିପରି ଭାବରେ ଘଟିଲା !

ଦିନେ ଜନ୍ ଥେତରୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଟମ୍‌ର ଦେଖାହେଲା । ପୂର୍ବ ଘଟଣା ପରେ ଟମ୍ ଜନ୍‌ଙ୍କର ଖୁବ୍ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ସେ ଟମ୍‌କୁ କହିଲେ, “ଆଉ କେହି କେବେହେଲେ ଗୁମ୍‌ମା ଭିତରେ ହଜିଯିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଲୁହା କବାଟ ବସାଇ ଗୁମ୍‌ମାକୁ ପଶିବା ଶକ୍ତି ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଛି ।”

ଏତିକି କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଟମ୍‌ର ମୁହଁ ଶେଆ ପଡ଼ିଗଲା । ପାଟିକରି କହିଲା, “ସାର୍, ଆପଣ ଗୁମ୍‌ମାର ବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ! କିନ୍ତୁ ରେଡ୍ ଯୁ’ ଯେ ଭିତରେ ରହିଗଲା !”

“ରେଡ୍ ଯୁ’ !”

ଆଉ ବେଶୀକିଛି ନ କହି ସେ ନିଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧରି ଗୁମ୍ଫା ପାଖକୁ ଗଲେ । ଗୁମ୍ଫାର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଦେଲେ ଜନ୍ । ଦ୍ଵାର ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଥାଏ ରେଡ୍ ଯୁ'ର ନିର୍ଜୀବ ଶରୀର ! ଛୁଣ୍ଟାଟାଏ ପଡ଼ିଥାଏ ତା' ମୃତ ଦେହର ଅନତିଦୂରରେ । ସେହି ଛୁଣ୍ଟାରେ ଲୁହା କବାଟକୁ ଫୁଟାଇବା ଶାଈଁ ସେ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ମାତ୍ର ପାରି ନାହିଁ । ଛୁଆର ଉଜ୍ଜଟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତାହାର ପ୍ରାଣବାୟୁ କାଢ଼ି ନେଇଛି । ଗୁମ୍ଫା ବାହାରେ ଥିବା କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ତାକୁ କବର ଦିଆଗଲା ।

ରେଡ୍ ଯୁ'ର ଗୁପ୍ତଧନ

ରେଡ୍ ଯୁ'ର ମୃତ୍ୟୁରେ ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ଦୁଃଖିତ ହେଲେନାହିଁ । ଜାଇଥିବା ବେଳେ ତା ଡରରେ ସେମାନେ ଅସ୍ଥିର ହେଉଥିଲେ ସବୁବେଳେ । ଏବେ ସେହି ଭୟ ଆଉ ନାହିଁ । ସେ ଅସ୍ଥିରତା ଯାଇଛି ସବୁଦିନ ଲାଗି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଟିକେହେଲେ ନ ଭରି ଭାବିବାରେ ଲାଗିଲେ ରେଡ୍ ଯୁ'ର ଗୁପ୍ତଧନ କଥା । ତାହାର ସେହି ଅସରପି ବାକ୍ସର ଛବି ସେମାନଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚିଲା । ତାହା ଲାଭ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ଏବଂ ବ୍ୟଗ୍ରତା ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ କଲା । ହାକ୍ କହିଲା, “ଏହା ଆଉ ପାହୁଣ୍ଟାଳାର ସେହି କୋଠା ଭିତରେ ନାହିଁ । ମୁଁ ନିଜେ ଯାଇ ସେହି ଜାଗା ଦେଖି ଆସିଛି ।”

ଟମ୍ କହିଲା, “ସେହି ବାକସ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ତାହା ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ଯିବି । ତୋର କ'ଣ ମୋ ସହିତ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ହାକ୍ ?”

“ମୋର ଇଚ୍ଛା କଥା ପୁଣି ପଚାରୁଛୁ କ’ଣ ? ତୋ ସହିତ ନ ଗଲେ ମୁଁ କେବେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିପାରିବି ନାହିଁ । ତା ଛଡ଼ା ମୁଁ ତ ଆଜି ଆଗପରି ଅସୁସ୍ଥ ନୁହେଁ !”

ଟମ୍ କହିଲା, “ଆମକୁ ଆଜି ଉପରଓଳ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ସାଙ୍ଗରେ କୋଡ଼ି, ଦଉଡ଼ି, କିଛି ଥଳ, ମହମବଜା ଏବଂ ଦିଆସିଲ ନେବାକୁ ହେବ । ତା ଛଡ଼ା ଖାଇବାଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ନେବାକୁ ହେବ ।”

ସେଦିନ ଉପରଓଳ ପିଲୁଦିହେଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ନଈ ତଳକୁ ତଳକୁ ଗଲେ । ଟମ୍ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଥିବା ଗାତଟା ଡାକ୍ତର ଦେଖାଇଦେଲା । ସେଇ ଗାତ ବାଟେ ସେ ବେକକୁ ଧରି ଗୁମ୍ଫାରୁ ବାହାରି ଆସି ପାରିଥିଲା । ଭିତରର ଗୋଲକପନ୍ଦାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଏହି ଗାତ । ଟମ୍ ଏବଂ ଡାକ୍ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ । ସେଇ ଗାତ ବାଟେ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ଗଲେ । ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ବଜାରୁଡ଼ିକୁ ଜାଳିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗର୍ଷିତ ସନ୍ତାନରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଆଗରେ ଚାଲିଥାଏ ଟମ୍ । ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ସେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ତା ହାତରେ ଥିବା ବଜାଟି ଟେକି ହାକ୍‌ର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା । କହିଲା, “ହାକ୍, ଏ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖ ! ଏଠାରେ ହୁଣ୍ଡି ଚିହ୍ନ ଅଛି । ରେଡ୍‌ ସୁ’ କହିଥିଲା, ‘ହୁଣ୍ଡି ଚିହ୍ନ ତଳେ ରହିବ ଦୁଇ ନମ୍ବର । ହାକ୍, ଏଠାରେ ଯେତେବେଳେ ହୁଣ୍ଡି ଚିହ୍ନ ରହିଛି, ଗୁପ୍ତଧନ ନିଶ୍ଚୟ ଏଇଠାରେ ଥିବ । ମୋତେ ଲାଗୁଛି, ଏଇଟା ହିଁ ଠିକ୍ ଜାଗା !”

ହାକ୍ କହିଲା, “ଟମ୍, ଏଠାରେ ରହିବାଲାଗି ମୋତେ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ରହିଲେ ରେଡ୍‌ ସୁ’ର ଭୂତ ଆସି

ହୁଏତ ଆମର ଅନଷ୍ଟ କରିପାରେ । ବୁଜ, ଏଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ପଳାଇବା ।”

“ମୋ ଦେଇ ସେ କଥା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ହାକ୍ । ସେଇ ଅସରପି ବାକ୍ସଟା ହାତକୁ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କେବେହେଲେ ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଯିବି ନାହିଁ । ଭୁତ ଡେଇଁ କଥା ଭାବ ନାହିଁ । ଆ, ମୁଁ ପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚିତ ସେ ଗୁପ୍ତଧନ ଏଠାରେ ଅଛି ।”

ଟମ୍ ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲିଥାଏ । ସେମାନେ ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଆଉ କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଶେଷରେ ସେମାନେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥରଖଣ୍ଡ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଟମ୍ ଛୁଡ଼ା ହେଲା । ସେଠାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପାଦଚିହ୍ନ ପଡ଼ିଥାଏ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୋଡ଼ା ଦିଆଯିଲା କାଠି ଲତସ୍ତତଃ ପଡ଼ିଥାଏ । ଟମ୍ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଡ଼କୁ ହାକ୍ ଚାହିଁ ଆକର୍ଷଣ କରି କହିଲା, “ଜଣେ କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଏଠାକୁ ଆସିଛି । ଦିଆଯିଲା ମାରି ବଢ଼ା ଜାଲିଛି । ମୋର ପୁର ବଗ୍ଗାସ ସେଇ ଅସରପି ବାକ୍ସଟା ଏଠାରେ ଅଛି । ମୁଁ ଏଇ ପଥର ତଳକୁ ତାଡ଼ି ଦେଖିବି ।”

ପିଲ୍ଲଦହେଁ ମାଟି ତାଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ହଠାତ୍ କ’ଣ ଗୋଟିଏ କଠିନ ଜନସ୍ଥ କୋଡ଼ିରେ ବାଜିଲା । ଟମ୍ କହିଲା, “ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ! ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ସେଇ ଅସରପି ବାକ୍ସ !” ସେମାନେ ଦିହେଁ ମିଶି ବାକ୍ସଟିକୁ ଟାଣି ଟାଣି ଉପରକୁ ଆଣିଲେ । ତାହା ଭାଙ୍ଗି ମେଲା କଲେ । ବାକ୍ସଟି ଖାଲି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ-ମୁଦ୍ରାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ଭେ ଘୋର ପିଲ୍ଲଦହେଁ ପାଟି କରି କହି ଉଠିଲେ, “ହେ ଭଗବାନ ! ତୁମେ କେତେ ଦୟାଳୁ !” ଦୁହେଁ ଦୁହେଁକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ! ପୁଣି ଆଖି ଫେରାଇ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ଅସରପି ବାକ୍ସକୁ । ମନରେ କି ଆନନ୍ଦ ଏବଂ

ଭଞ୍ଜେନା ! ସେମାନଙ୍କର ହସ, ଗୀତ ଏବଂ ନାଚ ଦେଖିଲେ
ପିଲା ଦୁଇଟିକୁ ସେ କେହି ଲୋକ ପାଗଳ ବୋଲି କହିବ ।

ଏତେ ଓଜନିଆ ବାକ୍ୟଟିକୁ ବୋହିନେବା ପିଲାଦୁହଁଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଅସମ୍ଭବ ହେଲା । ସେମାନେ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିବା ଥଳଗୁଡ଼ିକରେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ । ଯଦି ସହକାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ
ଡଙ୍ଗାରେ ରଖିଲେ ।

ଡଙ୍ଗା ଫେରାଇଲେ ଗାଁକୁ । ମନରେ ଗଡ଼ ଜୟ କରିବାର
ଉଚ୍ଛାସ । ମି. ଜୋନ୍ସଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ସେମାନେ ତାଙ୍କଠାରୁ
ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି ମାଗିଲେ । ଥଳଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଗାଡ଼ିରେ ରଖିଲେ ।
ସେଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ କଣ ଅଛି ସେ କଥା ମି. ଜୋନ୍ସଙ୍କୁ କହିଲେ
ନାହିଁ ।

ମି. ଜୋନ୍ସ କହିଲେ, “ପିଲାମାନେ, ତେଣେ ମିସେସ୍
ଡୋଗଲସ୍ ତୁମ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବସିଛନ୍ତି । ସେ ଆଜି ଗୋଟିଏ

ଭୋକିର ଆୟୋଜନ କରିଛନ୍ତି । ତୁମ୍ଭେମାନେ ନ ଗଲେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ହେବ । ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଭୋକିରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା କର, ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବା । ମି. ଜୋନ୍ସ, ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ସମସ୍ତେ ଗାଡ଼ିରେ ବସି ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍‌ଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍ ଗୋଟିଏ ଭୋକି ଦେଲେ

ପିଲ୍‌ମାନେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ । ଅସରପିପୁର୍ଣ୍ଣ ଅଳଗୁଡ଼ିକ ଗାଡ଼ିରେ ଥାଏ । ଗାଁର ମୁଖିଆ ମୁଖିଆ ଲୋକମାନେ ଘର ଭିତରେ ଥାନ୍ତି । ପିଲ୍ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଦେଖି ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍ କୋଟିନ୍‌ସ୍ ପାଇଲ୍ ପରି ମନେ କଲେ । ସେ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ଚୁମ୍ବନ ପରେ ଚୁମ୍ବନ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମଇଳା ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ସେ କହିଲେ, “ତୁମ୍ଭେମାନେ ଉପର ମହଲକୁ ଯାଇ ଗାଧୁଆଘରେ ଫର୍ମାସୁତୁରା ହୋଇ ଆସ । ତୁମ୍ଭେମାନେ କାମ ସାରି ଆସିଲେ ଆଜିର ଉତ୍ସବ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।”

ଉପର ମହଲକୁ ଯିବାପରେ ହାକ୍ କହିଲା, “ଟମ୍, ମୋତେ ସେଇ ତଳମହଲକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉ ନାହିଁ । ବୁଲି, ଏଇ ଝିରକାବାଟେ ତଳକୁ ଯାଇ ଏଠାରୁ ପଳାଇଯିବା ।”

ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ସିଦ୍ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେମାନଙ୍କର ମଇଳା ପୋଷାସବୁକ-ପରିଚ୍ଛଦ ଦେଖି ସେ ପଚାରିଲା,

“ତୁମ୍ଭେମାନେ କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ? ଉପରଓଳି ସାରା ପୋଲି ମାଉସୀ ତୁମକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।” ଟମ୍ କିଛି କହିଲ ନାହିଁ । ସେ ତା’ର ଗୋଡ଼ ହାତ ଧୋଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ତା ପରେ ପଚାରିଲା, “ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍କର ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ଭୋକି ଆୟୋଜନ କରିବାର କାରଣ କ’ଣ ?”

ମି. ଜୋନ୍ସଙ୍କ ପାଇଁ ଏହିସବୁ ଆୟୋଜନ । ସେଦିନ ରାତ୍ରେ ସେ ରେଡ୍ ଯୁ’ କବଳରୁ ତାଙ୍କୁ ରଖା କରିଥିଲେ । ସେହି ଘଟଣା ପରେ ପରେ ଗାଁର ସବୁ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଏକ ବିସ୍ମୟ ବୋଲି ମନେ କଲେ । ଏବେ ଲୋକମାନଙ୍କ କାନରେ ପ୍ରକୃତ କଥାଯାଇ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବିସ୍ମୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ।”

ଟମ୍ ପଚାରିଲା, “ପ୍ରକୃତ କଥାଟା କ’ଣ ?”

“ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଛି, ସେଦିନ ରାତ୍ରେ ହାକ୍ ରେଡ୍ ଯୁ’ ପଛେ ପଛେ ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍କ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଯେତେବେଳେ ରେଡ୍ ଯୁ’ର ଅସଦିଚ୍ଛା କଥା ଜାଣିଲା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଆଶାରେ ସେ ଆଖିବୁଜି ଦୌଡ଼ିଲା ମି. ଜୋନ୍ସଙ୍କ ଘରକୁ ।”

ହାକ୍ ପଚାରିଲା, “ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଏକଥା କିଏ କହିଲା ?”

ଟମ୍ କହିଲା, “ଏଇ ସିଦ୍ ଛଡ଼ା ସେପରି ଅବାନ୍ତର କଥା ଆଉ କହିବ କିଏ ?” ସେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଗୋଇଠାଏ ମାରିଲା ସିଦ୍‌କୁ । କହିଲା, “ଏହିପରି ମନଗଢ଼ା କଥା କହିବାକୁ ତୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ, ନୁହେଁ ? ଯା’ ଗୋଇଠା ମାରିଲ ବୋଲି ପୋଲି ମାଉସୀଙ୍କ ପାଖରେ ଗୁହାରି କରିବୁ ।”

ସିନ୍ ତଳ ମହଲକୁ ଦୌଡ଼ ପଳାଇଲା । ପିଲା ଦୁଇଜଣ
ଧୀରେ ଧୀରେ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କଲେ ।

ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍, ଆ । ଏ ଉତ୍ସବ ଶେଷ ହେବାକୁ ବେଶୀ
ସମୟ ଲାଗିବ ନାହିଁ ।”

ତଳ ମହଲରେ ବହୁତ ଲୋକଙ୍କର ଭିଡ଼ ଜମିଥାଏ । ପରସ୍ପର
ମଧ୍ୟରେ କେତେ ରକମ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଥାଏ । ତା’ପରେ
ମି. ଜୋନ୍ସ କିଛି କହିବା ପାଇଁ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ତାକୁ ଛୁଡ଼ା
ହେବାର ଦେଖି ଅନ୍ୟମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି ହେଲେ । ମି. ଜୋନ୍ସ ହାକ୍
ସମ୍ମୁଖରେ ସବୁକଥା କହିଲେ । ସେ କିପରି ରେଡ୍ ଯୁ’ କବଳରୁ
ବିଧବା ଡୋଗଲସ୍ଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କଲା ମି. ଜୋନ୍ସ ତାହା
ସମସ୍ତ ଆଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । ସମସ୍ତେ ହାକ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ
କରତାଳି ଦେଲେ । ହାକ୍ କୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ
ଟମ୍ କୁ ପଚାରିଲା, “ଏଠାରୁ କେତେବେଳେ ଯିବ ?”

ମିସେସ୍ ଡୋଗଲସ୍ ହାକ୍ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ହାକ୍,
ଏବେ ଜାଣିଲି ଯେ ତୋହର ଲାଗି ମୋର ଜୀବନ ରହିଛି । ଏଣିକି
ତୁ ମୋତେ ଗୁଡ଼ି ଆଉ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ନାହିଁ । ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ ତୋର
ମା’ ଆଉ ତୁ ହେଉଛୁ ମୋର ଅତି ଅଲିଅଳ ପୁଅ । ମୁଁ ତୋତେ
ପାଠ ପଢ଼ାଇବି । ତା’ପରେ ତୋ’ପାଇଁ ଭଲ ଚାକିରି ଖୋଜି
ଦେବି । ମୋର ଧନ ସମ୍ପଦ ବେଶୀ ନାହିଁ, ହାକ୍ । ତଥାପି
ଯେତେକି ଅଛି ଆଜିଠାରୁ ସେଥିର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ତୋର ହେଲା ।
ଏହାପରେ ତୋତେ ଆଉ ଦରିଦ୍ର ହିନ୍ଦମାନଙ୍କ ଆଶ୍ରୟାୟତନ
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ।”

ପାଟିକରି ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍ ଆଉ ଆଗପରି ଗରିବ ନାହିଁ ।
ତା’ପାଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମାପ ସମ୍ପତ୍ତି । ସେ ଆଶାଶୀଳ ଭାବରେ

ସମ୍ପର୍କିଣୀ !” ଆସିତରୁଟି ସମସ୍ତେ ଗୁହଁଲେ ଟମ୍ ଆଡ଼େ । ସେ ଗୁହାଣିରେ ସତେ ସେପରି କେତେ କୌତୁହଳ ପୂରି ରହିଥାଏ । ଟମ୍ ପୁଣି କହିଲା, “ମୋ କଥାରେ ବୋଧହୁଏ କାହାର ବିଶ୍ୱାସ ଆସୁ ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସବୁକିଛି ଦେଖାଇ ଦେବି ।”

ଟମ୍ ସେଠାରୁ ଉଠିଗଲା ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଓଳନିଆ ଥଳ ଧରି ପୁଣି ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଟେବୁଲ୍ ପଡ଼ିଥାଏ । ଥଳ ଭିତରେ ଥିବା ସବୁଯାକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ତା ଉପରେ ଅଜାଡ଼ ଦେଲା ଟମ୍ । ଦେଖିବା ଲୋକମାନେ ନିଜ ନିଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲେ ନି । ଅନ୍ୟ ଥଳଗୁଡ଼ିକୁ ଆଣି ଟମ୍ ସେହିପରି ସେଗୁଡ଼ିକ ଭିତରୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାଯାକ ଅଜାଡ଼ ଦେଲା ସେଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ । କହିଲା, “ଆପଣମାନେ ଆଖି-ଆଗରେ ଯେତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଦେଖୁଛନ୍ତି ତାହାର ଅଧେ ହାକ୍‌ର ଏବଂ ବାକୀ ଅଧକ ମୋର ।”

ସମସ୍ତେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । କାହାରମୁହଁରୁ ପଦେ-ହେଲେ କଥା ବାହାରୁ ନ ଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ପରୁରିଲେ, “ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ତୁମେ ପାଇଲ କିପରି ?” ଟମ୍ ରେଡ୍ ଯୁ’ର ଗୁପ୍ତଧନ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ତା’ ମୁହଁର କଥା ଶୁଣି ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକମାନେ ଏତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଯେ ସେମାନେ ହତବାକ୍ ହେଲେ ।

ସୁଖକର ପରସମାପ୍ତି

ଗାଁ ଭିତରେ ରେଡ୍‌ ଯୁ'ର ଗୁପ୍ତଧନ ବିଷୟ ସାଧାରଣ ଗପ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେଉଁଠି ଶୁଣିବ ସେଇ କଥା । କାଳେ ଆଉ କେଉଁଠି ଗୁପ୍ତଧନ ଆଇପାରେ ସେଇ ଆଶାରେ ଗାଁର ବହୁତ ଲୋକ ଇଚ୍ଛୁକତା ପାଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଉ କାହାର ଗୁପ୍ତଧନ ଲଭର ସୌଭାଗ୍ୟ ଆସିଲା ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଶା, ଆଶାରେ ରହିଲା । ଟମ୍ ଏବଂ ହାକ୍ ଜଣେ ଜଣେ ସମ୍ପତ୍ତିଶାଳୀ ମଣିଷ ହିସାବରେ ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହେଲେ । ନିରାପଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜନ୍ମ ଥେରୁ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପଦଯାକ ନେଇ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା କରି ଦେଲେ । ଟମ୍ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଦର ସମ୍ପର୍କ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ସେ ଭାବିଲେ, “ପିଲା ହେଲେ କ’ଣ ହେବ, ଏଇ ଟମ୍‌ର କି ଅଭୁତ ସାହସ ! ଗୁମ୍‌ମାର ଗୋଲ୍‌କପନ୍ଦା ଭିତରୁ ବେକକୁ ରଖା କଲା । ସେ ସୁଖି ରେଡ୍‌ ଯୁ'କୁ ଠାବ କରି ତାହାର ଗୁପ୍ତଧନ ହାତ କରି ପାରିଲା । ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ, ସେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଜଣେ ବଡ଼ ସୈନିକ ହେବ । ତାକୁ ସେକୌଣସି ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ ମୁଁ କେବେହେଲେ କୁଣ୍ଠିତ ହେବି ନାହିଁ ।”

ଜନ୍ମକର କଥା ସତ ହେଲା । ସୁଖ-ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅରୁଣିମାରେ ଟମ୍‌ର ଜୀବନାକାଶ ଅନୁରଞ୍ଜିତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ହାକ୍ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଅସୁଖୀ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ନୂଆ ଜୀବନ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ନିଜକଥା ଭାବି ସେ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କଲା । ମିସେସ୍ ଡୋଗଲସ୍କଙ୍କର ଆଦର ଯତ୍ନ ତାକୁ ଅସହ୍ୟାୟ ବୋଧ ହେଲା । ତାଙ୍କ କଟକଣା ଭିତରେ ରହି ତାକୁ ସହଜ ବିଚ୍ଛେଦକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ତୁଣ୍ଡ ଏବଂ ପର୍ବ ପରି ଖାଇବାକୁ ହୁଏ । ବହୁତ ଲୋକଙ୍କ

ସହ ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା
ସେ ତାକୁ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ପାଇଁ ହେଉଥାଏ । ତିନିସପ୍ତାହ ପରେ
ସେ ଦରଜୁଡ଼ି ଏପରି ଜାଗାକୁ ପଳାଇଲା ଯେଉଁଠାରେ ତାକୁ
ଆବିଷ୍କାର କରିବା ସହଜ ହେବ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଶେଷରେ ଟମ୍
ତାହାର ସନ୍ଦାନ ପାଇଲା । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ଖମାର ଭିତରେ
ହାକ ରହିଥାଏ । କୁଟାଗଦା ଉପରେ ଶୁଏ । ସବୁବେଳେ ଧୂଆଁ

ପିଏ । ଦେହହୀନ ମଇଳା । ଦେଖିବାଲେକ ନାକ ଟେକିବ । କିନ୍ତୁ
ମନରେ ପ୍ରଚୁର ଆନନ୍ଦ । ଟମ୍ କହିଲା, “ହାକ୍, ତୋତେ ଦରକୁ
ଫେରିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଭଳି ଏକ କଦର୍ଯ୍ୟ ଜାଗାରେ ମୁଁ ତୋତେ
ରହିବାକୁ ଦେବିନି । ତୋର ମନେରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ତୁ ଆଉ
ଗରିବ ନୁହଁ । ସୁଖକର ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ତୋ ଠାରେ ଧନ-
ଦୌଲତର ଅଭାବ ନାହିଁ । ତା’ଛଡ଼ା, ତୁ ଜାଣିବା ଦରକାର ଯେ
ତୋ ପାଇଁ ବଧବା ଡୋଗଲସ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ୍ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।”

“ମୁଁ ଆଉ ସେଠାକୁ ଫେରିଯାଇ ପାରିବିନି ଟମ୍ । ସେ ଜୀବନ
ମୋତେ ଖୁବ୍ ଖରାପ ଲାଗୁଛି । ସବୁବେଳେ ସଫାଲୁଗା ପିନ୍ଧି,

ପ୍ରତିଦିନ ଗାଧୁଅ, ଚରୁଣୀ ଧରି ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଅ । ଛୁ-ଛୁ ! ତୁ ଆଉ
ଫେରିବା କଥା କହ ନାହିଁ । ସେଠାକୁ ଗଲେ ମୁଁ ଟିକେ ଧୂଆଁ ପିଇ
ପାରିବିନି । ଭିତରେ ବାହାରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି । କିନ୍ତୁ
ଝୁଲୁକୁ ଯିବା ପାଇଁ ବାଧା ହେବ ।”

“ହାକ୍, ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ କହୁଛି, ମୋ କଥାମାନ ଫେରିବୁନି ।”

“ତୁ ସେକଥା କହ ନାହିଁ, ଟମ୍ । ମୋତେ ସେଇ ପୁରୁଣା
ଜୀବନ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ନୂଆ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ମୁଁ ଆଉ
କେବେହେଲେ ସେଠାକୁ ଫେରିଯିବିନି ।”

“ହାକ୍, ସପା ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବା, ପ୍ରତ୍ୟହ ଗାଧୋଇବା ଏବଂ
ନିୟମିତ ଭାବରେ ଝୁଲୁ ଯିବା—ଏସବୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ କରିବାକୁ
ହେବ ।”

ହାକ୍ କହିଲା, “ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ପରି ନୁହେଁ ।
ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀ ମୋତେ ସୁହାକୁବ ନାହିଁ ।
ଏହି ଲଗାମଛଡ଼ା ଜୀବନ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ଏଠାରେ
ବାଧା ନାହିଁ କି ବନ୍ଦନ ନାହିଁ । ମୋତେ ଯାହା ଭଲ ଲାଗୁଛି ତାହା
କରୁଛି । ସେଇ ଘରର ଆବେଷ୍ଟନା ଭିତରେ ମୁଁ ଚଳି ପାରିବିନି,
ଟମ୍ । ସେଠାରେ ମୋର ନିଃଶ୍ୱାସ ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଯିବ ।”

“ହାକ୍, ତୋ ପାଇଁ ମୋର ଖୁବ୍ ଦୁଃଖ ହେଉଛି । ତୁ ଏକଥା
ଶୁଣିଛୁ କି ନା ମୁଁ ଜାଣେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଭିତରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଗଠନ
କରିବାକୁ ଯାଉଛି । କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ସେହି ଦଳର
କାମ ହେବ । ଧର୍ମମାନଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଚୋରାଇ ଗରିବମାନଙ୍କୁ
କିନ୍ତୁ କରିବା ସେହି ଦଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବ । ହାକ୍, ଏ କାମ
ହେବ ଠିକ୍ ରଖାନ୍ତୁଥିବୁ କାମ ପରି । ମାତ୍ର ସେ ବଳରେ ଜଣେ-

ହେଲେ ମୁଖ, ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଲୋକକୁ ରଖାଯିବ ନାହିଁ । ସେହି ଦଳର ଲୋକମାନେ ଯେପରି କିଛି ନା କିଛି ପାଠ ଜାଣିଥିବେ, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ଯେପରି ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିବ ସେଥିପ୍ରତି ଡାକ୍ତରୀ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଟମ୍ ସମ୍ବାରର ଦଳକୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଭରୁ ଲୋକଙ୍କର ଦଳ ବୋଲି ଯେପରି କେହି ନ କହେ ତାହା ହିଁ ମୋର ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛା । ତେଣୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି, ତୁ ସେହି ଦଳକୁ ହୋଇ ପାରିବୁନି, ହାକ୍ ।”

ନିରାଶ ଆଖିରେ ହାକ୍ ଚାହିଁଲା ଟମ୍‌କୁ । ଅନୁନୟ କରି କହିଲା, “ଟମ୍, ମୋତେ ସେହି ଦଳକୁ ନେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେ । ତୋ ଦଳରେ ସ୍ଥାନ ନ ପାଇଲେ ବଞ୍ଚି ରହିବା ମୋ ଇଚ୍ଛାରେ କଷ୍ଟକର ହେବ ।”

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ହାକ୍ ? ତୋତେ ଦଳ ଭିତରକୁ ନେବାପାଇଁ ମୋର କ’ଣ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ? କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନାଚୁର । ତାହା କରିବାକୁ ହେଲେ ଦଳର ମାଡ଼ ମାନି ତୋତେ ଭିତରକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ହେବ । ଦଳର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ନିୟମିତ ଭାବରେ ସ୍କୁଲ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ହାକ୍ ମାରବ ହେଲା । ବହୁତ ସମୟ ଧରି ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ତା’ପରେ କହିଲା, “ଟମ୍ ତୋ କଥା ମାନୁଛି । ଏହାପରେ ମୁଁ ଭିତରକୁ ଫେରିଯିବି । ଦଳର ନିୟମମାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବି । ଏହା କଲେ ମୋତେ ଦଳ ଭିତରକୁ ନେବୁ ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କର ।”

ଟମ୍ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ।

ହାକ୍ ପୁଣି କହିଲା, “ମୁଁ ତୋ କଥାମାନ ଚଳିବାକୁ ବେଷ୍ଟା କରିବି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଘରେ ରହି ପାରିବନି । କେତେବେଳେ କେମିତି ମୋତେ ବାହାରକୁ ଆସି ସାଙ୍ଗମେଳରେ ବୁଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତା’ହେଲେ ଧୂଆଁ ପିଇବାରେ ମୋର ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ସବୁ ତ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ କଥା ଜାଣିବାଲାଗି ମୋର ଶୁଭ୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ଟମ୍ ।

ଦଳରେ ‘ଭଗନ୍ନନ୍ଦ’ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବ କିଏ ?